

Bizarre verhalen deel 1

Inhoudsopgave

Kaas met sambal	3
Badeendje	10
Gul	17
De film	21
Writer's block.....	28
Het etentje	33
Spoedeisende hulp	39
Vermist.....	44
Het ding.....	52
Egypte	56
Naar de eeuwige jachtvelden	70
Zegeltjes sparen	76
Late dienst	83
De uitslag.....	86
Vader is moe	92
De boom.....	97
Mooi meisje	103
Frank Boeijen	109
Zó hem.....	114
112	118

Kaas met sambal

Ik geef Hans een kus, geef hem zijn lunchpakket mee en zwaai hem uit tot zijn auto aan het einde van onze straat rechtsaf slaat.

Ik loop terug naar binnen.

“Tot vanavond,” zegt Hans altijd voordat hij instapt.

Hij neemt als vanzelfsprekend aan dat ik er vanavond voor hem ben en in de tussentijd zijn huis schoonmaak, zijn overhemden was en strijk en zijn eten kook.

Ik pak mijn mobiele telefoon en toets een nummer in.

“Met Karel.”

De zware, diepe stem van Karel klinkt vertrouwd. Ze heeft hem jaren geleden leren kennen op het werk. Toen ze net met Hans hun eerste huis had gekocht, heeft ze tijdelijk als uitzendkracht gewerkt bij een ministerie. Een beetje extra geld konden ze best gebruiken en zolang er nog geen kinderen in het spel waren, had ze toch verder weinig om handen. Ze kwam op de kamer van Karel terecht. Hij heeft haar ingewerkt en wegwijs gemaakt in de programma's op haar computer.

Aanvankelijk had ze zich ongemakkelijk gevoeld als Karel achter haar stoel kwam staan, voorover boog tot vlak naast haar gezicht en dan iets aanwees op haar scherm, - ze kon dan zijn warme adem voelen in haar hals – maar geleidelijk begon ze het opwindend te vinden.

Kreeg ze kriebels in haar buik.

Ze betrapte zich er op dat ze steeds gemakkelijker zei iets niet te begrijpen, terwijl dat haar aard helemaal niet is. Ze is juist een controlfreak. Ze wil juist altijd eerst alles zelf proberen, eerst kijken of ze zelf kan uitvinden hoe iets werkt voordat ze hulp aan een ander gaat vragen.

Maar niet bij Karel.

Sterker nog, ze vroeg ook wel eens uitleg over iets dat ze allang begreep. Dan kwam hij weer achter haar staan.

“Is er iets?”

Zonder iets te zeggen schudt ze haar hoofd. Ze vergeet wel vaker te praten als ze Karels stem hoort. Ze kan uren naar hem luisteren zonder hem te horen. Of eigenlijk is het

andersom, weet ze. Ze vindt het prettig om zijn stem te horen. Zijn stem bezorgt haar nog steeds die vlinderende kriebels in haar buik. Daardoor vergeet ze weleens echt naar hem te luisteren en moet hij zijn verhaal nog eens aan haar vertellen.

En soms nog eens.

Op een goede dag moet Hans voor zijn werk een weekje op cursus in Zeist.

Intern.

Ze vertelt het op kantoor en Karel nodigt haar spontaan uit om na het werk bij hem een glas wijn te komen drinken en daarna te blijven eten.

Waarom niet?

Eén glas wijn worden er twee.

Ze kan eigenlijk niet goed tegen wijn als ze nog niet gegeten heeft. Ze is dan ook al een beetje licht in het hoofd als ze aan tafel gaan. Tot haar aangename verrassing blijkt Karel ook nog eens heerlijk te kunnen koken. Als ze klaar zijn, zegt Karel dat hij later wel zal afruimen. Ze gaan meteen naar de kamer, waar hij naast haar op de bank komt zitten.

Eén fles wijn worden er twee.

Onbewust leunt ze steeds even tegen hem aan als ze lacht om iets wat hij vertelt. Hij kan zo leuk vertellen. En hij begrijpt haar ook. Hoe meer ze er over nadenkt, hoe meer ze tot de overtuiging komt dat Karel haar aanvoelt. Dat mist ze nou bij Hans. Hans is een geweldige man – hij ziet er goed uit, hij is voorkomend, hij heeft een boeiende baan en hij is goed en lief voor haar – maar echt begrijpen doet hij haar niet.

Karel wel.

Ze neemt hem eens goed in zich op. Karel is eigenlijk helemaal niet zo knap, ziet ze. Niet lelijk, o nee, maar echt knap kun je hem niet noemen. Hij is gewoon leuk. En hij heeft eigenlijk maar een lullig baantje. Hij doet hetzelfde werk als zij en zij vindt zelf al dat haar werk maar weinig voorstelt. Goed beschouwd is hij een stuk minder interessant dan Hans, maar toch voelt het zo niet.

Zo voelt het helemaal niet.

De hand op haar knie merkt ze nauwelijks op, maar als ze voelt dat hij langzaam haar rok omhoog duwt, stekt haar adem in haar keel. Eén eindeloos durende tel balanceert ze tussen ja of nee, goed of slecht, waarom wel en waarom niet?

Eén moment waarin ontelbare gedachten door haar brein schieten.

Och hemeltje.

Dan geeft ze zich over en zakt ze langzaam onderuit.

“Hallo! Linda?” klinkt het, bezorgd nu.

Ze schrikt op uit haar gedachten. Ze heeft al die tijd nog geen woord gezegd.

“Nee, nee, er is niets.”

Ze voelt door haar mobieltje heen dat hij opgelucht ademhaalt.

“Ik wilde alleen maar even zeggen dat hij weg is. Dat je kunt komen.”

Het wil aanvankelijk niet lukken. Wat Hans en zij ook proberen, ze wordt maar niet zwanger. Na een jaar stappen ze naar de huisarts. Die komt niet verder dan het advies om haar temperatuur bij te houden en de tijdstippen voor de daad daar op af te stemmen. Dat doen ze, een jaar lang. Zonder resultaat, maar wel met een hoop frustratie. Ze heeft niets tegen seks, integendeel zelfs, ze lust er wel pap van, soms, maar dan toch alleen als ze trek heeft en niet omdat het moet.

Ze komen in Leiden terecht. Om precies te zijn het academische ziekenhuis van de universiteit van Leiden. Tijdens het intakegesprek met de gynaecoloog spreken ze af dat Hans zijn sperma komt brengen als zij haar plasje kan inleveren nadat ze ongesteld is geworden.

Dat plasje komt er nooit meer van.

Kennelijk is de stap naar Leiden zo groot geweest, dat het dwangmatige is verdwenen.

Ze móet niet meer. Ze is ontspannen en geeft zich over.

Eindelijk kan ze weer vrijen gewoon omdat ze dat wil, omdat ze er zin in heeft en dus is het in één keer raak. Ze stopt onmiddellijk met werken, want ze wil een goede moeder zijn die zelf haar kinderen grootbrengt. Ze wil met haar eigen ogen de eerste stapjes zien. Ze wil zelf de eerste woordjes horen.

Het is tenslotte háár kind.

En van Hans.

Natuurlijk.

Het valt haar vies tegen. Het hebben van een kind ziet er nu eenmaal leuker uit op de foto's in de bladen dan het in werkelijkheid is. In de bladen zie je alleen maar de roze wolk, het gelukkige gezinnetje met een box in een zonnige kamer waarin een peuter vrolijk speelt met zijn felgekleurde blokken en ander babyspeelgoed. In de bladen zie je

enkel tevreden kijkende ouders die met hun nog tevredener kijkend kroost aan de hand door de bossen wandelen.

In de speeltuin spelen.

Naar de dierentuin gaan.

Onzin.

Zo uitsluitend zaligmakend is het niet.

Wat je in de bladen niet hoort, dat is het oorverdovende, door merg en been gaande gekrijs als het kreng honger heeft.

Wat je in de bladen niet ruikt, dat zijn de spuitluiers waarvan de dunne stront onder haar lange, goedverzorgde nagels kruipt.

Ze heeft ze meteen afgeknipt.

Haar sterke nagels waar ze altijd zo trots op was.

Wat je in de bladen niet ziet, dat is het eeuwige gekwijn, waardoor ze geen dag meer haar mooie kleren kon dragen.

Tenminste, niet overdags.

Misschien leest ze de verkeerde bladen wel.

Misschien doet ze het zelf niet goed.

Ze wil dat ze thuis ook een Karel heeft die het haar kan uitleggen, maar hier heeft hij waarschijnlijk ook geen kaas van gegeten. Hoe het ook zij, ze huult veel, maar alleen als ze alleen is. Ze huult nooit als Hans thuis is. Ze wil niet ongelukkig lijken.

Ze heeft immers alles wat haar hartje begeert?

En hij is lief voor haar. Als ze nu nog niet gelukkig is, dan zal ze nooit gelukkig kunnen zijn. Dus als Hans thuis komt, dan kijkt ze net zo tevreden als de moeders in de bladen.

Nog tevredener bijna.

En dat klopt ook wel een beetje. Als Hans thuis komt, dan krijgt ze even rust. Dan is Lennart van hem. Tegen de tijd dat Hans thuis komt, is Lennart moe en aan het jengelen. Allemachtig, wat kan zo'n kind jengelen.

“Dag schat. Fijne dag gehad?”

Ze geeft hem een vluchtige kus op beide wangen.

“Speel jij even met Lennart, dan begin ik aan het eten.”

Ze heeft nooit gedacht dat ze het nog eens fijn zou vinden om het eten klaar te maken.

Dat ze het heerlijk zou vinden om in de keuken te staan.

Aardappelen koken en afgieten.

Boontjes doppen.

Gehaktballen draaien.

Het aanrecht is haar vluchtheuvel geworden.

Even een moment voor zichzelf.

Even een moment alleen, zonder dat verdomde kind.

Na twee jaar krijgt Lennart een zusje, die ze Anneke noemen, naar Hans zijn veel te jong overleden moeder. Anneke is een heel andere baby. Ze huilt weinig, drinkt veel en groeit als kool. Met Anneke proeft ze voor het eerst iets van een roze wolk, maar dat blijft beperkt tot de twee weken dat Lennart bij haar ouders logeert. Als hij eenmaal weer thuis is, valt ze met een donderende klap terug in haar oude slovenbestaan.

Maar goed, ze kan het aan.

Ze mag niet falen.

Iedereen kan moeder zijn, dus waarom zij niet?

Eén avond in de week eist ze voor zichzelf op. Eén avond in de week past Hans op de tent, zodat zij er ‘even tussenuit’ kan. Eén avond dat ze iets voor zichzelf kan doen.

“Je mag best vaker een avondje op stap, hoor,” biedt Hans aan, maar dat wil ze niet. Het is ongetwijfeld lief bedoeld, maar het voelt als capituleren. Het voelt alsof ze de boel niet aankan. Dat ze mislukt is.

Hans heeft immers ook een drukke baan en die doet dat ook helemaal zelf. Daar kan zij hem ook niet bij helpen. Nou, en dit is haar werk. Hier hebben ze samen, en zij dus ook, voor gekozen.

Dan zal ze het afmaken ook!

Ze vertelt Hans dat ze naar een vriendin gaat om gezellig bij te kletsen. Een andere keer vertelt ze dat ze met een vriendin naar de bioscoop gaat. Steeds vaker vertelt ze echter dat ze bij een vriendin een kopje thee gaat drinken.

Een kopje thee.

Zo noemt Karel het als hij klaar komt.

“Wil je écht niet nóg een kopje thee?”

Maar ook haar mama-avondjes worden een sleur. Week in, week uit. Iedere dinsdagavond. Van acht tot uiterlijk elf uur, want morgen is het weer vroeg dag.

Ze wordt een echte theemuts, zoals Karel haar op een avond noemt.

Vanaf dat moment is het haar koosnaam.

Theemutsje.

Inmiddels is Anneke twee en Lennart vier. Lennart is nog altijd onhebbelijk druk en dreint meteen als hij zijn zin niet krijgt. Dan gooit hij met zijn speelgoed en slaat haar. Op zo'n moment is hij niet te hanteren. Iemand heeft haar al eens gezegd dat ze hem moet laten nakijken. Ze moet hem laten onderzoeken. Misschien heeft hij wel ADHD. Of zoiets. Het lijkt wel of de hele wereld opeens ADHD heeft.

“Hij is gewoon druk,” houdt ze vol. “Hij is gewoon ontzettend druk.”

Dat kan toch?

Vroeger had je ook drukke kinderen en toen bestond er nog helemaal geen ADHD. Het is gewoon een modeverschijnsel. Iedereen speelt voor dokter tegenwoordig.

Met dank aan internet.

Allerlei aandoeningen zijn modeverschijnselen geworden. Ze komen op en verdwijnen weer. Zo lijkt het opeens hip om RSI te hebben, maar daar hoort ze bijna niemand meer over. Hetzelfde geldt voor whiplashes. Daar hoort ze ook bijna niemand meer over.

Opeens hebben alle kinderen buisjes in hun oren. Dat doen de artsen ook niet meer zo vaak.

“Hij is gewoon een beetje drukker dan andere kinderen.”

Van Anneke valt nog niet veel te zeggen. Het is een rustig kind, bijna te rustig, vindt ze. Een kind dat urenlang stil en zonder speelgoed in een hoekje kan zitten en met haar lijfje naar voren en naar achteren beweegt.

Van voor naar achter.

Van voor naar achter.

Urenlang.

Over Anneke maakt ze zich wel een beetje zorgen. Anneke voelt niet goed. Ze zou met Anneke naar een dokter moeten, maar dat durft ze niet. Stel dat hij iets vindt. Ze wacht nog even af.

Wat niet weet, dat niet deert.

Maar vandaag is anders. Ze heeft er goed over nagedacht. Scheiden wil ze niet. Ze is gek op haar kinderen en wil alleen het beste voor ze, ook al is Lennart veel te druk en doet Anneke soms een beetje vreemd. Van een scheiding zijn de kinderen altijd de dupe, hoe

je het ook wendt of keert. Dan kun je nog zulke goede afspraken maken, de ouders horen bij hun kinderen te zijn. Dag in, dag uit, dag en nacht. Ruziënde ouders zijn voor een kind ook niet goed, maar dat is altijd nog beter dan geen ouders. Bovendien, ze hebben bijna nooit ruzie. Dat is het niet. Hans is lief voor haar, wil het beste ook voor haar, maar hij ziet het gewoon niet. Hij heeft niet in de gaten dat ze ongelukkig is. Hans merkt helemaal niets aan haar.

En Karel?

Ach, Karel.

Hoewel ze het nog steeds prettig vindt bij hem te zijn en geniet van zijn gezelschap, weet ze ook wel dat hij haar gebruikt. Zij is gemakkelijk voor hem. Wel de lusten, maar niet de lasten. En ze is nog gratis ook.

Een theemuts.

Ze trekt zorgvuldig haar latex handschoenen uit en stopt ze in haar zak. Op het aanrecht ligt nog het bestek waarmee ze de boterhammen voor Hans heeft gesmeerd. Kaas met sambal, daar is hij gek op.

“Maar dan proef je toch niks met zoveel sambal?” heeft ze wel eens gevraagd, maar dat vindt hij juist lekker. En het komt nu wel goed uit.

Op het aanrecht staan ook nog de bordjes en de bekers van de kinderen. Na het ontbijt zijn ze vrijwel meteen in slaap gevallen.

“Ze zijn erg moe,” vertelt ze Karel die verbaasd naar boven kijkt als hij binnenkomt.

Zo stil is het anders nooit in huis.

Terwijl Karel koffie zet, loopt ze naar het toilet. Ze gooit de handschoenen in het toilet en trekt door. Ze blijven nog even drijven, maar dan schieten ze tot haar opluchting met het water naar beneden.

Weg!

Ze haalt haar handen door haar haar, krabt haar linkerwang open en trekt een scheur in haar katoenen bloesje. Dan verlaat ze het toilet.

“Zet jij de afwas even in de vaatwasser?” roept ze naar Karel.

Ze blijft even luisteren tot ze zeker weet dat hij de boel heeft opgeruimd.

En aangeraakt.

Dan rent ze door de voordeur naar buiten, de straat op.

Badeendje

“Waarom zijn badeendjes eigenlijk altijd geel?”

Tsja.

Waarom zijn badeendjes geel?

Hij kent inderdaad geen gele eendjes.

Wel kuikentjes.

Kuikentjes zijn geel, maar een gele eend heeft hij eerlijk gezegd ook nog nooit gezien.

Hij fronst zijn voorhoofd.

Lekker belangrijk.

“Wat is dat nou voor een vraag?” antwoordt hij geïrriteerd.

Karin schudt met haar hoofd haar natte, lange blonde haren uit haar gezicht. De handdoek heeft ze als een pareo om zich heen geslagen. Ze heeft zich niet afgedroogd, ziet hij. De druppels liggen nog op haar door de zon gebruinde huid.

“Je bent kwaad op je zelf omdat je het niet weet, hè?” lacht ze plagerig. “Jij weet ook niet veel, hoor, voor een consultant.”

Ze weet dat hij daar niet tegen kan.

Hij gaat juist prat op zijn algemene kennis.

“Vraag dan ook eens wat behoorlijks!” doet ze hem getergd na, zodat de vraag tweestemmig klinkt.

Voorspelbaar.

“Ach, barst!”

Met grote stappen beent Oscar de kamer uit en slaat de voordeur hard achter zich dicht.

De schroeven waarmee hun relatie in elkaar is gedraaid, zitten niet meer zo vast als voorheen. Karin is zich bewust van de verwijdering, zonder dat ze de vinger op de zere plek kan leggen. Het is er in geslopen. De spanning is weg. Het is alsof ze op een luchtbed in zee drijft. Voor haar gevoel ligt ze stil en toch, elke keer als ze even opkijkt, ligt het strand een stukje verder weg. Ze is de kritische grens waarop ze nog op eigen kracht de kust kan bereiken, allang gepasseerd. Ze kan zich niet meer herinneren wanneer ze voor het laatst hebben geneukt.

“Lul!”

Oscar reageerde getergd.

Ze knikt.

Dat is het goede woord.

Getergd.

Natuurlijk weet ze donders goed dat ze hem met dat soort vragen op de kast jaagt, maar is dat dan een reden om ze maar niet meer te stellen?

Moet zij zich altijd voegen naar de nukken van meneer?

Zij heeft dat nu eenmaal!

Zij kan zich verwonderen over de kleinste en gekste dingen. Dingen die niemand opvallen, maar haar dus wel. Dingen die door iedereen normaal worden gevonden, dingen die op onverklaarbare wijze als vanzelfsprekend zijn aangenomen, maar dat helemaal niet hoeven te zijn.

Waarom zijn badeendjes altijd geel?

Tsja.

Andersom redeneren, dat kan ze ook goed.

Toen haar vader haar vroeger het verschil wilde uitleggen tussen zomers en winters, toen bleek al hoe ze met logica kan goochelen.

“In de zomer is het lekker warm,” zei hij, “en ’s winters, als papa de kachel heeft aangezet, dan is het koud. Brrr.”

Ze had heftig geknikt met haar hoofdje, ten teken dat ze het begreep.

“Dan doe je toch gewoon de kachel uit?”

Zo eenvoudig kan het zijn.

Ze besluit spontaan vandaag niets in het huishouden te doen. Het is weliswaar haar beurt vandaag, maar het kan haar niks schelen. Volgende week ligt er weer stof, kruimelen doen ze elke dag en morgen treft ze ongetwijfeld de eerste remsporen alweer aan.

Kijk, daar ergert zij zich nou aan!

Ze vraagt het hem iedere keer weer, maar hij weigert zich om te draaien voordat hij het toilet verlaat. Is dat nou zo’n moeite? Hij wil ook niet gaan zitten tijdens het plassen, zelfs niet als ze het lief aan hem vraagt, vlak voordat ze visite krijgen.

Nooit!

“Lul!”

Het lucht haar op en het klinkt best lekker.

Ze zegt het woordje een paar keer achter elkaar, terwijl ze haar hoofd schuin houdt om te luisteren of het anders klinkt als ze het woord in een andere richting uitspreekt en het geluid anders opvangt.

Akoestiek.

“Lul.”

Hoe klein ook, maar het blijkt het perfecte woord om aan te geven hoe ze over hem denkt. Ze probeert het geaffecteerd uit te spreken. Het kan, weet ze, ze heeft het vaker gedaan. Daarvoor moet ze haar lippen tuiten alsof ze het woord zelf pijpt en vervolgens haar tong vanachter haar verhemelte naar voren laten klakken.

“Lul!”

Hoor je wel?

Ze loopt naar de slaapkamer en gooit haar handdoek op het bed. Ze staat voor de manshoge spiegel en bekijkt zichzelf nauwkeurig, terwijl ze op haar tenen een aantal keer in de rondte draait.

“Hm.”

Ze is tevreden met wat ze ziet.

Ze mag niet klagen.

Voor haar benen mogen er zijn.

Ze draait zich nog eens rond.

De zwaartekracht heeft nog nauwelijks vat op haar kleine, maar volle borsten. Parmantig priemen haar kleine tepels vooruit. Ze heeft regelmatige, bescheiden schaamlippen. Niet zo’n rommeltje zoals ze wel eens bij andere vrouwen ziet. Alsof er een natte krant in hangt. Een broodje rosbeef.

Een glimlach trekt om haar mond.

Oscar beseft niet wat hij mist.

Of wel.

Ze tuit haar lippen en laat haar tong klakken.

“Lul.”

Het woord krijgt iets erotisch, zo in haar blootje voor de spiegel.

Ze peinst wat ze zal gaan doen vandaag.

Ze kan Martin bellen.

Martin is een oude schoolvriend die ze op facebook heeft gevonden. Ze heeft veel oude vrienden en vriendinnen herontdekt op facebook, hoewel ze niemand meer echt ontmoet. Wat voorbij is, dat is voorbij.

Martin is een uitzondering. Toen ze Martin uitnodigde om haar vriend te zijn, heeft hij haar vrijwel meteen zijn hotmailadres gegeven.

“Dan kunnen we communiceren zonder dat de rest van de wereld het ziet.”

Er ontstond een mailwisseling die steeds spannender werd. Martin is gescheiden, laat hij haar al in zijn eerste e-mail weten. Hij is er ingetuind en belazerd door zijn ex.

Vanzelfsprekend.

Zijn ex is er met zijn geld vandoor en zijn kinderen ziet hij nog maar nauwelijks.

Karin begrijpt meteen dat hij op jacht is, maar ze laat het niet merken. In plaats daarvan leeft ze heel erg met hem mee. Ze vindt het wel prettig om gejaagd te worden.

Spannend!

Ze ontmoeten elkaar regelmatig, in de stad of thuis, bij hem of bij haar. Ze speelt de rol van begripjende vriendin die zo goed kan luisteren en met wie hij zo goed kan praten.

Het duurt haar al gauw te lang.

“Kun je ook neuken?” vraagt ze een keer middenin zijn verhaal.

Sindsdien praat hij nooit meer over zijn ex.

Ze gaat op het bed zitten, tegenover de spiegel, en pakt haar mobieltje van haar nachtkastje.

Ze heeft een besluit genomen.

“Ik ga Martin bellen,” neemt ze zich hardop voor. “Ja, dát ga ik doen.”

Ze praat wel vaker in zichzelf als ze alleen is. Het geeft haar het gevoel dat er geen ongenood bezoek binnen zal komen omdat ze kunnen horen dat er al iemand is.

De omgekeerde struisvogelmethode, zo noemt ze dat.

Ze spreken ergens af in de stad.

Een terrasje.

Ze schuift de deur van haar kledingkast open en grist er een wit zomerjurkje uit. Ze weet dat het doorschijnend is, vooral als ze zich tussen de zon en degene wiens aandacht ze wil trekken, manoeuvreert.

Ja ja.

Ze glimlach nog eens.

“Lul.”

Het blijft lekker.

Ze trekt een string aan en laat het jurkje over haar hoofd glijden. Ze stapt in haar teenslippers en loopt naar de badkamer om haar lange, blonde haren te borstelen. Ze maakt zich snel op, ze heeft nauwelijks accentuering nodig. Ze keurt zichzelf nog even in de spiegel, geeft de badeend een knipoog en trippelt dan parmantig de trap af.

“Jij bent dan misschien geel,” gniffelt ze, maar ik ben geil.”

Ze drinkt een glas karnemelk en eet alleen een ontbijtkoek. De boterhammen die Oscar voor haar heeft klaargemaakt en in een plastic zakje in de koelkast heeft gelegd – het is een gewoonte dat hij voor het gezamenlijke ontbijt zorgt, ook al ontbijten ze vrijwel nooit samen -laat ze liggen.

Geen trek.

Terwijl ze eet, leest ze vluchtig de krant door. Ze vindt het belangrijk dat ze een beetje weet wat er speelt in de wereld. Ze leest diagonaal, zoals ze dat noemt. Ze hoeft niet alles te weten, maar het memoreren aan een kop kan al volstaan. Zo maakt ze een intelligentere indruk, weet ze. Ze mag dan wel blond zijn, maar ze wil beslist niet als een dom blondje overkomen.

Ze zet de vuile vaat in de vaatwasser.

“Ziezo, dat is weer opgeruimd.”

Ze pakt haar tas en loopt naar de gang.

Ze wil de deur openen, maar deinst verschrikt een stap terug als plots een sleutel in het slot wordt omgedraaid.

“Oscar?”

Oscar knikt.

“Ja.”

“Wat kom jij hier nou doen?”

Ze is verbaasd.

Hij is nog nooit eerder thuisgekomen van zijn werk.

“Ik kom even kijken,” zegt hij bedaard.

“Naar wat? Waarom...?”

Een onbehaaglijk gevoel bekruipt haar.

“Ga je ergens heen?” vraagt hij, met een glimlach om zijn mond.

Hij kijkt haar zo vreemd aan, vindt ze.

“Ik eh, ik wou even de stad in,” antwoordt ze hem. “Het wordt een mooie dag, zeggen ze.”

Oscar knikt.

Ja, het wordt een mooie dag.

“Je hebt gelijk.”

Ze staan in het halletje en kijken elkaar aan.

“Is er iets?” vraagt Karin, nog steeds verbaasd. “Je kijkt zo naar me?”

“Heb je niet ontbeten?”

Karin knikt.

“Ja hoor, ik heb een ontbijtkoek op. Hoezo?”

Oscar maakt een achteloos gebaar.

“Nee, niks. Vergeet het maar.”

Dan loopt hij langs haar heen de trap op, naar boven.

Halverwege de trap draait hij zich naar haar om.

“Ik werk vandaag thuis, maar trek je van mij niets aan. Doe maar gewoon de dingen die je van plan was te doen.”

Ze kijkt hem na als hij verder de trap oploopt.

Dan draait ze zich om.

Ze opent de voordeur, stapt naar buiten en loopt richting het centrum.

Het Plein.

De zon straalt tegen een strakblauwe hemel.

Ze voelt nu al de warmte op haar huid.

Het onbestemde gevoel laat haar niet los. Oscar is nog nooit zo vroeg uit zijn werk gekomen. Bovendien werkt hij nooit thuis. Ze kan zich niet herinneren dat hij ooit werk mee naar huis heeft genomen.

Ze voelt de blikken van de mannen op straat, mannen die haar begerig bekijken als ze voorbij loopt. Bekijken is het goede woord, want ze kijken háár niet aan. Zij doet er kennelijk niet toe. Het is haar lijf, het zijn haar benen die doen smachten.

Het stoort haar.

Normaal geniet ze juist van de aandacht die mannen haar schenken, maar nu voelt het alsof ze uitsluitend vieze, geile kerels tegenkomt. Ze heeft spijt dat ze vanmorgen dat verdomde doorschijnende jurkje heeft aangetrokken en voelt zich naakt.

“Heb je niet ontbeten?”

Dat vroeg Oscar.

Het zinnetje blijft in haar hoofd klinken en laat haar niet los.

Heb je niet ontbeten?

Rimpels trekken over haar voorhoofd.

Hoe wist hij nou dat zij zijn boterhammen niet heeft aangeraakt?

Gul

“Mooie laarzen.”

Ze wijst hem de hoge, grijze laarzen aan die in de hoek van de etalage staan opgesteld.

“Wel duur.”

Hij volgt haar blik.

Het zijn inderdaad mooie laarzen.

“Dan koop je ze toch?” stelt hij voor.

Ze kijkt hem aan.

“Heb je het prijskaartje niet gezien?”

Hij knikt ‘ja hoor’, maar hij heeft geen idee.

Maakt het iets uit?

Hij weet ook dat zij weet dat hij het prijskaartje niet heeft gezien. Hij staat veel te ver af om het te kunnen lezen.

Ze schudt haar hoofd.

“Nee.”

Ze pakt hem bij zijn arm en trekt hem mee.

“Ik heb al genoeg laarzen. Daarbij, het leven is al duur genoeg.”

Gewillig laat hij zich wegleiden. Hij weet dat ze op de terugweg weer langs de winkel zullen lopen. Het is de route naar de parkeergarage. Ze zal dan zogenaamd heimelijk een blik in de etalage werpen en hij zal haar mee naar binnen trekken, zoals zij hem nu wegtrekt.

“Kom,” zal hij zeggen, “we gaan die laarzen kopen.”

Ze zal tegenstribbelen, maar niet te overtuigend.

Stel dat hij zich bedenkt?

Ze lopen verder.

“Moet jij nog iets hebben?” vraagt ze.

Het maakt het gemakkelijker voor haar als hij nu iets koopt, weet hij, maar hij heeft niets nodig. Hij heeft alles al.

Daarbij...

“Je wilt toch nog een nieuwe spijkerbroek?” dringt ze aan.

“Mijn spijkerbroek is nog best,” mompelt hij.

“Er zit een gat in.”

Er zit een piepklein, nauwelijks waarneembaar gaatje in zijn kontzak. Een slijtplek door zijn portemonnee.

“Dat ziet niemand.”

“Ik zie het,” zegt ze stellig.

“Dan moet je niet kijken.”

Ze passeren een modezaak. Ze laat hem los en doet een paar stappen terug.

“Mooie jas.”

Hij gaat naast haar staan.

“Zeker.”

“Ik heb er niets onder,” zegt ze.

Laarzen, bedoelt ze.

“Wat bedoel je?” vraagt hij.

“Niks. Vergeet het maar. Kom.”

Ze drinken een kopje koffie in hun vaste kroeg.

“Als jij even afrekent, dan ga ik nog even naar het toilet,” zegt hij.

“Oké.”

Hij moet helemaal niet plassen. Zonder dat zij het merkt, loopt hij de kroeg uit en volgt de route terug.

De jas hangt er in haar maat. Hij laat hem inpakken, net als de bijpassende laarzen in de winkel verderop.

“Waar wás je?” vraagt ze, iets minder verontwaardigd dan wanneer hij geen tassen bij zich had gehad. “Ik sta al een uur te wachten!”

“Asjeblieft.”

“Je bent gek, weet je dat?”

Ze slaat haar armen om zijn nek en geeft hem een hartstochtelijke zoen, vol op zijn mond.

Ach ja.

“Je moet een nieuwe tas hebben,” zegt hij. “De tas die je nu hebt, die staat er niet bij.”

“Ik heb thuis nog meer tassen.”

Hij heeft gelijk, denkt ze. Geen van haar tassen past bij de jas en de laarzen.

Ze loopt zwijgend naast hem.

Wat bezielt hem vandaag?

Niet dat hij krenterig is. Als ze iets wil hebben, dan krijgt ze het van hem. Hij is gul, maar binnen redelijke grenzen.

”Het moet wel allemaal betaald,” zegt hij altijd.

Ze hebben het niet slecht samen, maar voor grote uitgaven moeten ze toch eerst sparen.

Ze hebben het niet zomaar op de plank liggen.

Ze leven er goed van.

Lekker eten.

Drinken.

Hij is al een godsvermogen kwijt aan die laarzen en die jas, weet ze, en een beetje tas kost ook veel geld.

“Weet je wel wat een mooie tas kost?” vraagt ze.

Hij knikt.

“Een paar honderd euro.”

Ja.

Dat kost een beetje tas.

“Heb je een prijs gewonnen of zo?”

Hij schudt zijn hoofd.

Nee, hij heeft geen prijs gewonnen.

“Moet jij me iets anders vertellen?” vraagt ze plagerig. “Heb je iets goed te maken?”

Hij schudt weer zijn hoofd.

“Ik zou niet weten wat.”

Hij loopt doelbewust naar de winkel in lederwaren. Ze doet of ze het niet in de gaten heeft.

“Hier hebben ze tassen,” zegt hij.

“En dus?”

“Dus gaan we naar binnen.”

“We moeten nog boodschappen doen,” werpt ze tegen.

“Dat kan straks ook nog.”

“Mijn auto moet nog naar de garage deze maand. Een grote beurt.”

Hij duwt haar aan haar rug naar binnen, de winkel in.

“Kan ik u ergens mee van dienst zijn?” vraagt het meisje in de winkel vriendelijk.

Ze zoeken een tas.

Eentje die bij de jas en de laarzen past.

Twee tassen voldoen aan het profiel, waarbij de één redelijk is geprijsd – voor zover bedragen redelijk kunnen zijn voor het verkrijgen van een totaal overbodige tas, de oude tas is immers nog best – en de ander exorbitant.

“Hij is wel mooi,” zegt ze, onderwijl veinzend dat ze het niet in haar hoofd zal halen zoveel geld neer te tellen voor een tas!

“Ik wil ‘em!” zegt hij tegen het meisje.

“Het is een goede keuze, meneer.”

Voordat ze kan reageren, loopt het meisje met de tas al richting de kassa.

“Wat doe jij nou?” fluistert ze in zijn oor. “Heb je de prijs niet gezien? Die prijs is belachelijk!”

“Vind je hem mooi?”

“Jawel, natuurlijk, maar niet zó mooi,” sputtert ze tegen.

“Ik wil dat je er mooi uitziet,” zegt hij.

Lief.

Hij is lief, denkt ze.

Ze boft maar.

Als ze thuiskomen, loopt ze direct door naar de slaapkamer. Op één van de kastdeuren van de kledingkast is een enorme spiegel geplakt, zodat ze zich goed kan bekijken.

“Ik ga het gelijk allemaal passen,” roept ze enthousiast naar beneden.

“Oké!” roept hij vanuit het toilet.

Ze staat al lang en breed in de woonkamer, als hij eindelijk klaar is.

Zijn bezorgde gezicht valt haar niet op.

“Hoe vind je me?” vraagt ze stralend, terwijl ze op haar tenen een rondje draait.

“Prachtig,” vindt hij. “Heel mooi.”

Ze slaat haar armen weer om zijn nek en geeft hem nogmaals een zoen.

Vol op de mond.

Ze doet haar jas uit en legt haar tas op tafel.

“Ik ga ook even plassen,” zegt ze. “Zullen we daarna even naar boven gaan?”

Als ze zich omdraait om door te trekken, ziet ze de kleine, rode spettertjes op de rand van de closetpot.

De film

“Wil jij nog koffie?”

Hij knikt nee.

“Ik neem wat sterkers.”

Het is zaterdagavond.

Arie en Nel zitten op de bank voor de televisie, Nel op de driezits, en Arie op de twee. Er is niets op de buis. Tenminste, niet iets dat ze nog een keer willen zien.

Het is zomer.

Komkommertijd.

Alles wat ze zouden hebben willen zien, dat hebben ze al eens gezien.

“Ze herhalen zelfs de herhalingen,” moppert Nel.

Ach ja.

Arie hijst zich overeind en brengt de lege kopjes naar de keuken. Hij zet ze in de vaatwasser en loopt dan terug, de kamer in. Hij opent de kast en pakt een borrelglaasje.

“Wat wil jij?”

“Weet je wat? Doe mij maar een lekker wijntje.”

Nel doet vanavond eens gek, naar eigen zeggen.

Arie pakt een wijnglas en een fles wijn en loopt naar de keuken. Hij ontkurkt de fles en schenkt haar glas halfvol. Uit de vriezer pakt hij de ijskoude jeneverfles en schenkt zijn glaasje zo vol dat de jenever bol op het glas staat. Door de kou beslaat het glas. Hij legt de fles terug in de vriezer en bukt zich dan om ‘de kop er even af te drinken’.

Jenever drinkt men af.

Met een glas in elke hand loopt hij terug de kamer in.

“Moet jij chips?” vraagt Nel.

Hij neemt nooit chips.

“Jij?” vraagt hij.

Hij zet de glazen neer en loopt naar de trapkast, waar de chips en de nootjes en weet-hij-veel-wat-nog-meer liggen.

“Paprika,” klinkt het vanuit de kamer.

Uit de keuken haalt hij de slabak, waarin Nel de zak paprikachips in één keer leegt. Ze zet de bak naast zich op de bank.

Hij neemt toch nooit chips, weet ze.

“Wil je een film zien?” vraagt ze. “We hebben nog een paar films liggen.”

Arie knikt.

Hij vindt alles best.

“Wat wil je zien?” vraagt ze.

Hij heeft geen idee.

“Wat hébben we?” vraagt hij maar.

“Van alles.”

Het is zo’n antwoord waar hij niets mee kan.

Wat moet hij daar nou op antwoorden?

‘Doe dan maar van alles?’

“Kijk jij maar,” zegt hij.

“Nee, ik wil vanavond dat jij het zegt,” dringt ze aan.

“Doe maar een thriller dan.”

Daar is ze gek op, weet hij.

“Jij hóudt helemaal niet van thrillers,” is haar antwoord. “Hè, toe nou, zeg jij nou eens wat!”

Hij krabt zich achter zijn oor.

“Het schaap?”

Dat is in elk geval geen thriller.

“Die hebben we pas nog gezien,” zegt Nel verwijtend. “We willen juist een dvd-tje opzetten omdat we moe worden van al die herhalingen.”

Dat is waar, al kan hij zich niet precies meer herinneren dat ze het schaap pas nog hebben gezien. Hij zal wel half hebben zitten dommelen.

“Perfume dan, van Süskind?” probeert hij.

“Hè nee. Dat is zo’n literaire film. Die moet je maar een keer alleen kijken.”

“Er komt een man bij de dokter?”

“Dat is een Nederlandse film.”

Ze heeft een grondige hekel aan Nederlandse films.

Tsja.

Hij heeft helemaal geen zin om na te denken.

“Zet maar gewoon iets op,” zegt hij. “Het kan mij niet schelen. Ik vind alles leuk.”

“Verdorie,” moppert Nel, “jij doet ook nooit eens gezellig.”

Ze staat op en loopt naar de kast waar de dvd's staan.

“Een natuurfilm?” vraagt ze terwijl ze zich naar hem omdraait.

“Prima.”

Maar ze heeft zelf helemaal geen zin in een natuurfilm. Het zijn prachtige opnamen, van de BBC, maar wat kan haar op dit moment een ijsbeer schelen die aan voedsel probeert te komen? Of een paradijsvogel die een paringsdans uitvoert? Of...

Ze ziet de dvd liggen die ze van een vriendin heeft gekregen.

Het is een kopie.

“Die moet je maar eens samen met Arie bekijken,” zei de vriendin met een glimlach om haar mond. “Als je het een keer koud hebt.”

Ze pakt het doosje, maar daar wordt ze niet veel wijzer van. Alleen de voorkant van het hoesje is gekopieerd.

“Is dit wat?” vraagt ze, terwijl ze het doosje omhoog houdt.

“Ik kan niet zien wat het is,” antwoord Arie. “Wat is het?”

“Een thriller.”

“En je wou geen thriller,” zegt hij verbaasd.

“Jawel, maar dit is een andere thriller.”

“Hoezo, dit is een andere thriller? Een thriller is een thriller.”

“Maar dit niet. Dit is een erotische thriller.”

Een erotische thriller.

Hij zou er vroeger alles voor over hebben gehad om samen met haar naar een erotische film te kijken, maar ze wou nooit. Ze vond het allemaal maar smerig.

“Hoe kun je nou naar die vunzige rotzooi kijken?” was haar steevaste, verontwaardigde antwoord als hij voorzichtig opperde om een spannende film te gaan bekijken. “Als ik al die blote, smerige lijven zie, dan hóef ik al niet meer.”

Ze hoefde überhaupt niet zo nodig.

Met of zonder film.

Hij kan zich niet herinneren dat ze ooit een gezellig avondje hebben gehad, tenminste, niet zoals hij zich een gezellig avondje samen met haar voorstelde.

Nel was een mooie meid.

Vroeger.

Een prachtig lijf.
Benen waar geen einde aan leek te komen.
Volle borsten.
En ze liet zich graag zien.
Korte rokjes, hoge hakken.
Laag uitgesneden truitjes.
Kortom, de droom van elke kerel.
Hij genoot van de bewonderende en soms ook afgunstige gezichten van andere mannen
als hij met haar over straat liep.
Hij bofte maar, met zo'n vrouw.
Ach ja.
Het is bij dromen gebleven, ook voor hem.
Dat ze samen kinderen hebben gekregen, dat is voor hem steeds meer een raadsel
geworden.
"Jij neukt alleen functioneel," heeft hij haar wel eens verweten.
Ze dacht dat het een compliment was.
Toch is hij altijd bij haar gebleven.
Ze kan er niets aan doen, dacht hij toen.
Maar ik ook niet, denkt hij nu.
Dingen gaan zoals ze gaan.
Ze zorgde goed voor de kinderen. Als er kinderen in het spel zijn, dan ga je niet weg.
Kinderen zijn altijd de dupe, vond iedereen in zijn omgeving en dat vond hij ook, maar
nu weet hij dat het niet helemaal waar is.
Hij is zelf de dupe geworden.
De kinderen zijn allang het huis uit en gesetteld. Die hebben hun relaties, hun banen en
vooral een toekomst.
Hij realiseerde zich niet lang geleden plots dat er in zijn leven meer achterom te kijken
valt dan vooruit. Zijn eigen toekomst is verdampt zonder dat hij het in de gaten heeft
gehad.
Ze zijn allebei oud geworden, Nel en hij.
Zijn haar is grijs, hij heeft een buikje en zijn gezicht is gerimpeld.
Lichamelijke ongemakken dienen zich aan.

Ja.

Nel ook.

Nel is ook ouder geworden.

Ze is wat zwaarder nu.

Grote borsten.

De zwaartekracht doet zich gelden.

Haar benen zijn nog altijd mooi, maar korter, lijkt het.

Een onderkin.

“Je blijft niet altijd mooi,” zei hij vroeger altijd als ze vond dat hij haar nog wat tijd moest gunnen.

“Je moet geduld hebben,” zei ze dan. “Ik heb gewoon wat meer tijd nodig dan andere meisjes om me helemaal te kunnen geven.”

Enfin, hij heeft gewacht.

Hij heeft haar tijd gegeven.

En hij heeft gezien hoe ze langzaam veranderde in hoe ze nu is.

Vroeger mocht hij niet, en nu hoeft hij niet, denkt hij wel eens.

Hij kan zich niet herinneren wanneer hij voor het laatst bij haar in bed is gekropen.

Andersom is niet eens een vraag.

“Nou?” vraagt ze, het doosje nog steeds omhoog houdend. “Zullen we het vanavond eens gezellig maken samen?”

Hij knikt.

Hij durft geen nee te zeggen.

“Dit wou je toch altijd?” zal ze dan zeggen.

Ze zal boos worden.

“Nou dóe ik eens wat jij leuk vindt, en dan doe je zo!” zal ze snauwen. “Weet je wat het altijd met jou is? Je weet niet wat je wilt! En maar klagen. En maar zeuren.”

“Zet ‘em maar op,” zegt hij dus.

Tsja.

De film liegt er niet om.

Hij kijkt naar zijn eigen dromen.

Hij voelt een erectie opkomen en voelt zich ongemakkelijk.

Hij kijkt of zij het ziet, maar ze heeft alleen oog voor het tv-scherf, ondertussen één voor één de chips in haar mond stoppend.

Ze heeft de bak op haar schoot gezet.

Lekker ontspannen.

Hij zou bij elke vrouw een erectie willen krijgen en zich daar niet voor schamen, bedenkt hij zich.

In tegendeel!

Maar nu?

Bij haar?

Gênant, dat is het woord dat in hem opkomt.

In plaats van een zegen, zijn zijn erecties gênant geworden.

Nog even, denkt hij.

Nel kijkt met één oog naar de film en met het andere naar Arie, ondertussen langzaam de bak met chips leeg etend.

Ze heeft altijd zin om te snoepen, zo later op de avond.

Het is geen film met een sterk verhaal, vindt ze. Daar gaat het ook niet om, weet ze. In dit soort films gaat het om een andere spanning. De spanning die voorafgaat aan de daad.

Zelf heeft ze dat ook altijd spannend gevonden, maar anders dan de vrouwen in de film.

Bij haar bestaat de spanning er voornamelijk uit in wat er zal gebeuren en vooral, hoe snel?

Wanneer is het weer voorbij?

Zij houdt meer van romantische films. Die zijn minder expliciet. In romantische films gaat het er om dat een man en een vrouw elkaar knap vinden en als ze elkaar dan hebben gevonden, dan krijgt de vrouw alles wat haar hartje begeert. Een beetje zoenen en dat is het dan wel.

Was het maar zo'n feest, denkt ze.

Zo gaat het in het echt niet, weet ze.

In het echt houdt het niet op bij het zoenen.

Toegegeven, met het verstrijken der jaren is hij minder vaak naar haar toe gekomen.

Het plakkerige is er wel van af.

Er is een zekere mate van rust over hun relatie neergedaald die zij wel aangenaam vindt.

Ze kan nu iets gemakkelijk aantrekken en lekker met haar benen op de bank hangen, een boek lezen of naar een film kijken. Ze heeft geen behoefte meer om zich maar altijd op te tutten. Ze kan zich niet herinneren wanneer hij zich voor het laatst aan haar opdrong. Kon het maar altijd zo blijven, verzucht ze wel eens, maar diep in haar hart weet ze dat het eigenlijk niet oké is. Ze weet donders goed dat ze hem te kort doet.

Zij leest óók tijdschriften.

Ze kijkt even opzij en ziet dat Arie zijn benen over elkaar slaat. Hij zit wat onrustig op de bank. Ze hoeft niet te raden waarom. Ze weet dat hij er mee worstelt en dat hij straks wat langer op het toilet zal blijven. Mannen hebben nu eenmaal hun behoeften. Daar kunnen ze niets aan doen. De meeste mannen zouden allang bij haar zijn opgestapt, weet ze, en zouden minder of zelfs helemaal geen geduld hebben opgebracht.

Voor haar tien anderen, nietwaar?

Ze heeft besloten om te proberen er wat meer voor hem te zijn, zoals hij er altijd voor haar is geweest. Ze heeft hem nu wel lang genoeg op de proef gesteld, vindt ze zelf ook. Ze wil zich meer voor hem openstellen, maar dat kan ze niet alleen.

Daar heeft ze hulp bij nodig.

Professionele hulp.

Volgende week maandag heeft ze een afspraak met een psycholoog. Iemand die verstand heeft van relatieproblemen. De afspraak heeft ze gemaakt zonder dat Arie het weet.

Als verrassing.

Arie slaat zijn benen over elkaar.

Overmorgen is hij af van die ongein, weet hij. Dan heeft hij een afspraak in de privékliniek waar Theo werkt, een vriend van hem. Het heeft hem nog heel wat moeite gekost om Theo over de streep te trekken.

“Wat jij van me vraagt, dat druist in tegen alles wat ik in me heb, weet je dat?” had Theo geantwoord.

Nadat Arie het hem nog een keer heeft uitgelegd, geeft Theo met tegenzin toe.

“Vooruit dan maar.”

Maandag wordt hij gecastreerd.

Writer's block

Verstoord kijkt hij op.

“Wat is er?”

Ik schud mijn hoofd snel heen en weer.

“Niets.”

Het is de waarheid, voor zover sprake kan zijn van een waarheid.

Toegegeven, ik ben hem achterna gelopen. Ik weet ook niet waarom. Ik ken de man niet eens. Ik zag hem voorbijkomen toen ik stond af te rekenen.

De bakker.

Brood.

Ik krijg een ingeving. Deze man zou er wel eens voor kunnen zorgen dat ik weer inspiratie krijg. Ik zit al een tijdje vast. Ik krijg de laatste tijd geen letter meer op papier, hoewel dat een ouderwetse uitdrukking is die al lang niet meer opgaat. Ik krijg geen toets ingedrukt, dat zou het moeten zijn.

Maar ja.

Ik besluit hem te volgen. Ik heb geluk. Als hij in een auto stapt, dan ben ik hem kwijt. Hij loopt en hij loopt en hij loopt. Hij zet er stevig de pas in. Pas als hij het pad naar rechts inslaat, krijg ik een vermoeden van zijn bestemming.

Ik krijg gelijk.

Hij loopt de begraafplaats op. Hij kent er de weg en loopt doelgericht naar een graf. Het is een vers graf, want het ziet er verzorgd uit. Verse bloemen. Aarde zonder onkruid. Hij staat voor de steen en buigt zijn hoofd.

Na zijn vraag ben ik doorgelopen. Ik voel me een beetje onbeholpen met mijn plastic warmebakkerstasje. Ik kan hem moeilijk vertellen dat ik wil weten wat hij doet.

“Wie bent u?” zal hij vragen.

Tsja.

Van een afstand sla ik hem gade. Ik sta ver genoeg weg om hem niet meer op te vallen. Ik kan zelf immers ook een bezoeker zijn?

Na een tijdje loopt hij weg om een gieter te halen. Hij besproeit de bloemen en giet de rest van het water over de aarde. Dan knikt hij naar de steen en brengt hij de gieter terug naar zijn plek. Hij verlaat de begraafplaats zonder nog om te kijken.

Al die tijd heb ik geen vin verroerd.

Als ik zeker weet dat hij niet meer terugkeert, loop ik langzaam naar het graf. Het is zoals ik dacht. De overlijdensdatum dateert van twee weken terug. Het is een vrouw. Een mooie vrouw. Op de steen prijkt een foto, in kleur. Ze zit op een bankje, op de boulevard van Scheveningen. Op de achtergrond zie ik de vuurtoren. Het is mooi weer, want ze is luchtig gekleed. Een bloemetjesjurk. Er staat kennelijk een briesje, want haar jurk waait op en laat een deel van haar gebruinde bovenbenen zien. Ze heeft lang, krullend en een beetje rossig haar. Ze tuit haar mond alsof ze degene die de foto neemt, wil zoenen.

De man?

Ze is nauwelijks dertig geworden, reken ik uit, en weggerukt, lees ik.

Dat kan van alles betekenen.

Ze kan ziek zijn geworden, maar dan moet het vanwege dat wegrukken kortstondig zijn geweest. Een ongelijke strijd. Een slopende ziekte die zich in razend tempo heet voltrokken. Het kan een ongeluk zijn geweest. Misschien is het vliegtuig waar ze in zat, neergestort in de bergen. Misschien zag de vrachtwagenchauffeur haar niet bij het rechtsaf slaan.

Of ze is gewoon van de trap gevallen.

Wie zal het zeggen?

Is het de man zijn vrouw die hier ligt?

Gezien het leeftijdsverschil, ik schat de man ergens in de vijftig, lijkt dat niet aannemelijk. Zijn dochter misschien?

Het kan.

Misschien was zij wel zijn vriendin, bedenk ik me.

Ach ja.

Ik voel dat er iemand naar me kijkt.

Ik kijk opzij en zie de man mij met een droeve blik observeren, zoals ik daarvoor hem observeerde. Hij is teruggelopen zonder dat ik het heb gemerkt. Hij komt naast me staan en slaat zijn arm om mijn schouder. Zonder iets te zeggen, buigen wij samen ons hoofd voor de steen. Zo staan wij zeker enige minuten, die in het echt veel langer duren.

De man doorbreekt het stilzwijgen.

“Een prachtmeid,” fluistert hij.

Ik knik.

Dat kan ik gemakkelijk beamen.

“Wat is eh, uw relatie tot eh...?” vraagt hij zacht.

“Geen,” zeg ik eerlijk.

De man zucht.

“Tja.”

Ik kijk verbaasd opzij. Hij kijkt naar de foto. Het lijkt of mijn antwoord hem door de ziel snijdt, zo droef.

“Mag ik vragen hoe eh...?” begin ik voorzichtig.

“U mag me alles vragen,” antwoordt hij.

Ik heb geen idee wat ik moet vragen.

Waar bemoei ik me mee?

Ik heb spijt van mijn opwelling om hem te volgen en hier voor het graf te staan van een vrouw die hem dierbaar is geweest. Van wie hij heeft gehouden. Zielsveel, kennelijk.

Ik voel me een ongenode gast op de verkeerde tijd, op de verkeerde plaats.

“Mijn dochter,” wijst hij naar de foto. “Ze is mijn dochter.”

“Ah.”

Ik kijk naar de foto.

“Het spijt me,” zeg ik zacht. “Zo’n mooi meisje.”

Tsja.

Minuten verstrijken.

De man schijnt zich niet af te vragen wat de man naast hem bij het graf van zijn dochter te zoeken heeft terwijl hij beweert geen relatie met haar te hebben gehad.

In welke zin dan ook.

Curieus.

“Weet u,” verbreekt de man eindelijk de stilte, “u bent de enige niet.”

“Oh.”

Ik vraag me af wat hij kan bedoelen.

Waar ben ik in godsnaam de enige niet in?

Natuurlijk zijn er heel veel mannen die het meisje niet gekend kan hebben, en andersom.

Hoeveel mensen kan men kennen?

Hoeveel mensen kennen mij?

Van hoeveel mensen kun je houden?

En, veel belangrijker nog, andersom?

De man legt zijn hand op mijn arm.

“Die invloed had ze op alle mannen die van haar hielden,” zegt hij.

“Maar ik heb helemaal niet...”

Abrupt houd ik mijn mond. Ik wil de man niet voor het hoofd stoten.

Hij kijkt mij meewarig aan.

Ik voel me beschaamd, maar ik kan niet meer terug. Ik kan de situatie niet meer terugdraaien. Ik ben een lafbek, realiseer ik me. Ik sta op een begraafplaats iemand iets op de mouw te spelden, een man die rouwt om zijn onlangs overleden dochter. Ik sta de boel te belazeren, ook al heb ik dan feitelijk niets gezegd. De suggestie volstaat. En dat allemaal omdat ik zelf even niets kan verzinnen. Dat allemaal om wat inspiratie op te doen. Wie denk ik wel dat ik ben? Wat geeft me het recht om...?

En, dat is het ergste nog, nu heeft de man nota bene medelijden met mij!

“U bent er tenminste nog,” zegt de man zacht. “Troost u met de gedachte dat u er nog bent.”

Het moet een ongeluk zijn geweest, besef ik meteen. Ze is verongelukt en meerdere mannen hebben daarbij het leven gelaten.

Jezus!

Wat voor mannen, vraag ik me af?

Gewoon vrienden?

Minnaars?

“Ziet u, ze kon het uiteindelijk niet meer aanzien.”

Ik knik, ook al heb ik geen idee wat ze niet meer kon aanzien.

“Zoveel doden.”

Mijn hemel!

Het moet een vreselijk ongeluk zijn geweest. In gedachten doorloop ik het nieuws van de afgelopen weken, maar ik kan mij geen ongeluk van betekenis voor de geest halen.

“De één na de ander.”

Ik ben verbaasd. Dan is het dus toch geen ongeluk geweest. Hoewel, ze kunnen achteraf zijn bezweken aan hun verwondingen.

“Ze begreep zelf niet waarom, maar daar liep het altijd wel op uit.”

Ik kijk hem niet-begrijpend aan.

Wat bedoelt hij daarmee?

Waar liep wat altijd op uit?

“Ze hield van de mannen en de mannen hielden van haar. Ze deden alles voor haar. Enfin, dat weet u zelf ook.”

Ik kijk onnozel.

“Ze gaven haar letterlijk alles. Tot het ultieme toe.”

Het duurt even voor het kwartje valt.

“U hebt geluk gehad,” zegt de man zacht.

Het etentje

“Ik?”

Erik kijkt verbaasd de kring rond. Els zit tussen Susan en Paul op de bank tegenover hem. Op de tweezitsbank zitten Ruben en Carla. Hij heeft vandaag met Els voor de anderen gekookt, zoals ze om de drie maanden bij toerbeurt voor elkaar koken. Een traditie die al vijf jaar stand houdt.

“Hoe ik zou willen terugkomen als reïncarnatie bestaat?”

Hij schenkt hen een gulle lach.

“Dat is niet zo moeilijk.”

Hij kijkt de anderen één voor één aan.

“Ik zou willen terugkomen als...” zegt hij tergend langzaam.

“Nou, kom op!” dringt Susan aan. “Vertel! Als wat wil jij terugkeren?”

“Dat willen jullie niet weten,” zegt hij abrupt.

“Jawel,” roepen de anderen in koor. “Jawel, wij willen het wel weten!”

Hij wacht even, om de spanning op te voeren, en zegt dan: “Als bonobo.”

“Hè ja, ik had het kunnen weten,” zegt Els. “Flauw hoor.”

“Hoezo nou, flauw? Jullie vroegen het toch zelf?” protesteert Erik. “Nou, op een eerlijke vraag geef ik een eerlijk antwoord.”

“Doen jullie het dan te weinig?” vraagt Susan plagerig.

Het levert haar een woedende blik van Els op.

Erik kijkt hulpeloos om zich heen.

Wat heeft hij nou fout gedaan?

“Jij kunt ook verdomme nooit eens serieus zijn,” moppert Els. “Jij moet me altijd voor lul zetten.”

“Maar...”

“Wat bereik je daar nou mee?”

Behalve Els moet iedereen grinniken.

Typisch Erik.

Erik zelf zit er een beetje verloren bij.

“Wat had ik dan moeten zeggen?”

“Zet jij de hapjes nou maar op tafel,” antwoordt Els vinnig. “Dan doe je tenminste nog iets nuttigs.”

Erik staat op en loopt naar de keuken. Susan springt op en loopt achter hem aan.

“Ik help je wel even.”

Hij pakt de kaasjes, de tapenades en de olijven uit de koelkast. Susan heeft de schalen uit de kast gepakt en op het aanrecht gezet.

“Die is goed pissig,” gniffelt ze, terwijl ze ondertussen de toastjes en de mesjes klaarlegt.

“Tsja.”

“Wat denk je,” vraagt Susan, “zou je het leuk vinden als ik ook eh, als eh...?”

Erik kijkt haar aan.

“Wat bedoel je?”

“Nou eh, als ik later dood ga, dat ik dan ook als eh, als een bonobo terugkom. Dan kunnen we leuk samen...?”

Erik legt zijn wijsvinger tegen zijn lippen.

“Ik zou het geweldig vinden,” zegt hij samenzweerderig, “maar laat zij het maar niet horen.”

Hij pakt de schalen op en loopt terug naar de huiskamer. Susan loopt achter hem aan.

Erik zet de schalen op tafel en ze gaan weer zitten.

Het antwoord van Erik laat Susan niet los.

‘Geweldig,’ heeft hij gezegd, denkt ze. ‘Geweldig.’ Niet ‘ik vind het best’ of ‘leuk’ of zo, nee, ‘geweldig!’

Ze kijkt opeens met heel andere ogen naar Erik. Ze heeft Erik altijd al leuk gevonden.

Erik is een heel ander type dan Paul. Paul is heel lief voor haar – ze heeft absoluut niets te klagen – maar hij is veel serieuzer dan Erik. Paul loopt er altijd onberispelijk bij, naar zijn werk in krijtstreep met stropdas, in zijn vrije tijd in een nette broek met een overhemd.

Hij heeft een goede baan, zijn vaste aanstelling, en werkt veel en hard. Tussen de lakens hebben ze het prima. Ze hebben pas besloten dat zij geen pil meer zal slikken als Paul die nieuwe functie krijgt. Dan gaat zij wat minder werken.

Erik is meer een levensgenieter. Een beetje een losbol ook. Hij houdt het bij geen enkele werkgever lang uit. Hij loopt altijd in een afgetrapte spijkerbroek met een T-shirt. In uitzonderlijke gevallen draagt hij daar een colbertje over, maar dan moet het ook wel echt uitzonderlijk zijn. Zijn haar is lang en zit altijd in de war. Hij is ongeschoren, vaak.

Ze heeft zich altijd afgevraagd hoe hij aan Els is blijven hangen. En wat ziet Els in hemelsnaam in Erik? Een grotere tegenstelling is nauwelijks denkbaar. Els is juist een dametje. Mantelpakje. Hoge hakken. Gelakte nageltjes. Directiesecretaresse.

Nu ze er over nadenkt, dan past Els eigenlijk veel beter bij Paul. Die twee zouden een keurig stel vormen. Een modelgezinnetje.

En zij dan, vraagt ze zich af? Zou zij beter bij Erik passen?

“Moet jij niets hebben?” vraagt Els opeens. “Je bent zo stil?”

Susan beseft dat ze al een tijdje niet aan het gesprek heeft deelgenomen.

“Ja ja, ik zat in gedachten. Sorry. Ik neem al wat.”

“Zal ik een toastje voor je smeren?” vraagt Erik.

Zonder haar antwoord af te wachten, belegt hij een toastje met brie voor haar.

“Waar dacht je aan?” vraagt Ruben nieuwsgierig.

“Ach, niets. Niks bijzonders.”

“Dat kan niet,” zegt Carla. “Je kunt niet aan niets denken.”

“Toch is het zo.”

“Nee,” zegt Els belerend, “Carla heeft gelijk. Een mens kan niet aan niets denken. Je bent het misschien vergeten, maar je dacht wel degelijk aan iets.”

“Dat is hetzelfde,” antwoordt Susan.

“Nee, dat is niet hetzelfde,” zegt Els, ondertussen streng met haar wijsvinger heen en weer schuddend.

“Maar het komt wel op hetzelfde neer,” valt Erik haar bij. “Ik droom ook wel eens en dan heb ik later geen idee meer waarvan.”

“Maar dan wéét je dat je gedroomd hebt,” zegt Els triomfantelijk. “Het kan niet zo zijn dat je niet meer weet dat je ergens aan dacht. Je kunt het misschien vergéten zijn, maar als je het niet meer weet, dan heb je toch ergens aan gedacht. Dat kan niet anders.”

“Is het belangrijk?” vraagt Susan vermoeid.

“Natuurlijk is het belangrijk,” zegt Els een tikkeltje verontwaardigd. “Het feit dat je ergens aan dacht, dat betekent dat het gesprek dat wij ondertussen met elkaar voerden, kennelijk niet interessant genoeg was voor jou. Anders zou je niet wegdromen.”

“Moet ik me nu excuseren omdat ik even met mijn gedachten elders was?”

“Zie je wel? Nu zeg je het zelf! Je dacht ergens anders aan!”

“En dus?”

“Nou, dat betekent dat...”

“Kunnen we hier niet over ophouden?” valt Erik Els in de rede. “Wat maakt het nou uit? Mijn gedachten dwalen ook wel eens af.”

Susan werpt hem een dankbare blik toe.

“Ik stel voor dat we het rondje afmaken,” gaat Erik verder. “Paul, in welke hoedanigheid zou jij willen reïncarneren?”

De ogen zijn op Paul gericht.

“Ik geloof niet in reïncarnatie,” zegt Paul.

Susan wist dat hij dat zou gaan zeggen.

“Maar je kunt toch even doen alsof?” dringt Erik aan.

“Dat vind ik moeilijk,” antwoordt Paul, “als ik niet in reïncarnatie geloof, om dan te zeggen hoe ik er in een volgend leven denk uit te zien. Dat is zoiets als eh, tja, aan een zwerver vragen waarin hij zijn geld belegt. Zoiets.”

“Of aan mij vragen hoe de seks met Erik is.”

Het is er uit voor ze er erg in heeft.

Iedereen kijkt haar aan.

Susan voelt een blos opkomen.

“Hoe kom je dáár nu op?” vraagt Els verbaasd.

“Geen idee,” hakkelt ze, “ik flapte het er zo uit. Ik weet ook niet hoe ik daarbij kom.”

De blos in haar nek voelt warmer aan.

“Zat je daar soms aan te denken daarnet?” wil Els weten.

“Nee! Natuurlijk niet! Wat denken jullie nou?”

Ze kijkt kwaad de kring rond. Het ergste vindt ze nog de grijns om Erik’s mond.

“Wat zit jij nou stom te grijnzen?” vraagt Els bits, die het ook heeft gezien.

De grijns wordt breder.

“Hebben jullie soms wat samen?” dringt Els aan. “Als dat zo is, dan kun je het beter maar meteen vertellen. Ik heb veel liever dat jullie het in mijn gezicht zeggen, dan dat jullie achter mijn rug om...”

“Ach mens, lul toch niet,” zegt Susan geërgerd. “Natuurlijk hebben wij niks met elkaar, anders zou ik dat toch helemaal niet hebben gezegd?”

“Dat weet ik niet,” antwoordt Els. “Dat weet ik niet. Je zegt zelf dat je het er uitflapte. Nou, wat je er uitflapt, daar is niet over nagedacht. Wat je er uitflapt, dat is doorgaans de waarheid. Wat je...”

“We hebben niks met elkaar! Erik, waarom zeg jij nou niks?”

“Wat moet ik zeggen?” grinnikt Erik.

“Nou, dat wij niks met elkaar hebben natuurlijk.”

“Maar is dat wel zo?” vraagt Erik. “Wij hebben namelijk wel degelijk iets met elkaar.”

De anderen kijken hem verbaasd aan, Susan is zelfs verbijsterd.

Wat zegt hij nou?

Erik zit te glunderen.

Is hij gek geworden, vraagt Susan zich af?

“Ik heb met iedereen wat, hier in de kamer,” legt Erik lachend uit. “Met Els, natuurlijk, en met Carla. Zelfs met Ruben en ja ja, ook met jou, Paul!”

“Kun jij nou nooit eens serieus zijn?” vraagt Els boos. “Het is nogal niet wat. Susan heeft het over seks met jou en jij kan niets anders bedenken dan een beetje te gaan zitten ginnegappen.”

“Maar het is ook om te ginnegappen,” protesteert Erik lachend. “Want lieve schat, jij bent echt de enige in mijn leven die...”

“Ja ja, dat zal wel! Waarom moet zij dan blozen?”

“Ik bloos niet,” zegt Susan fel.

“Meid, je zou jezelf eens moeten zien. Zo rood ben ik zelfs niet als ik te lang in de zon heb gezeten.”

“Ik schrok van mijn opmerking,” verweert Susan zich. “Heb jij dat nooit? Heb jij nooit dat je iets zegt waarvan je meteen denkt, dat had ik beter niet kunnen zeggen?”

“Nee.”

Nee.

Zo gezellig en geanimeerd deze avond is begonnen, zo opgelaten voelen de aanwezigen zich inmiddels nu het gesprek deze kant is opgegaan. Zelfs Erik kan er niet meer om lachen.

“Luister Els, ik weet niet wat jij allemaal in je hoofd haalt, maar ik heb geen idee waarom Susan dat zei. Ik weet in elk geval van niets en ik wil hier ook eigenlijk niets meer over horen. Basta! Ander onderwerp.”

Els kijkt hem doordringend aan.

“Dat zijn je laatste woorden?”

Erik knikt.

“Ja.”

Els kijkt naar Carla.

Ruben.

Susan.

Dan pakt ze de hand van Paul.

“Kom, Paul. We gaan.”

Spoeedeisende hulp

Een verpleegster plakt stickers op zijn borst, waaraan ze vervolgens een soort knijpertjes hangt. Elke knijper is met een snoer verbonden aan een pc naast zijn bed. Het is een wirwar van snoeren. Verschillende kleuren moeten het foutief aansluiten voorkomen. Iemand grijpt zijn rechterhand en duwt zijn wijsvinger in een kokertje, dat eveneens met een snoertje verbonden is aan de pc. Daarna pakt ze een apparaat dat ze een paar tellen in zijn oor drukt.

“Zevenendertig drie,” stelt ze vast. “Geen koorts.”

“Ik ga u even pijn doen,” zegt de eerste verpleegster die zich als Manon heeft voorgesteld. “Ik ga even wat bloed bij u afnemen.”

Ze pakt zijn rechterhand waarop de ambulancebroeder, voordat hij op de brancard werd gelegd, een infuusnaald heeft ingebracht, en strekt zijn arm.

“Daar komt ie,” waarschuwt ze voordat ze de ader in zijn elleboog aanprikt.

Hij ondergaat het gelaten.

Opeens lijkt iedereen klaar te zijn. Eén voor één verlaten de verpleegsters de kamer.

“Als er wat is, dan drukt u maar op de bel.”

Zo hectisch als zijn entree was, zo rustig is het nu. Alleen het gepiep van de monitor komt luid en duidelijk over in de verder oorverdovende stilte.

Hij kijkt om zich heen.

Wat doet hij hier?

Waar is Mieke?

Vaag herinnert hij zich dat hij bijkomt op de grond naast zijn bed. Hij was misselijk, weet hij weer. Kotsmisselijk. Mieke heeft een emmer naast zijn bed gezet.

“Dan kun je spugen.”

Hij weet nog dat hij rechtop in zijn bed gaat zitten, maar daarna is hij het kwijt. Er zit een gat in zijn geheugen. Hij komt bij en voelt hout. Eerst denkt hij nog dat hij aan tafel in slaap is gevallen, maar hij ligt op de grond. Mieke staat bezorgd over hem heen gebogen.

“Wat doe jij nou?” vraagt ze.

Tsja, als hij dat eens wist.

Hij klautert weer in bed en valt in slaap. Ook dat kan hij zich nauwelijks herinneren, maar hij zal even hebben geslapen voordat hij weer ontwaakt en een golf van misselijkheid voelt opkomen. Hij wil uit zijn bed stappen, maar daarna is hij het kwijt.

Weer dat hout.

Hoe kan dat nou?

Hij hoort Mieke 'ambulance' zeggen.

Ze praat tegen iemand, maar niet tegen hem.

Ze telefoneert.

Daarna gaat het snel.

De deur zwaait open en Mieke komt binnen.

"Hoe gaat het nou?" wil ze weten.

Het gaat goed met hem.

Nu wel.

"Alleen al die verdomde snoeren," moppert hij.

Dat is een goed teken, denkt zij. Ze weet dat als hij moppert, dan komt het wel weer goed.

"Ik kon nergens de auto kwijt," excuseert Mieke zich. "Daarom duurde het zo lang." Gek eigenlijk, denkt hij, dat er bij een spoedeisende hulppost bijna nooit voldoende parkeerplaatsen zijn. Wat nu als er echt haast is geboden?

"Waar is het wachten nu op?" vraagt Mieke.

Hij vertelt wat Manon hem heeft verteld. Ze moeten het bloedonderzoek afwachten voordat ze verder kunnen.

"Dat kan wel even duren, heeft ze gezegd."

"Oké."

Tja.

De deur zwaait open en er komt een verpleegster binnen die hij nog niet eerder heeft gezien. Ze stelt zich aan hem voor, maar hij verstaat haar naam niet. Wat maakt het ook uit? Ze vraagt of Mieke iets wil drinken?

"Koffie graag. Zwart, met niets er in."

Dat is zwart.

“Mag ik misschien een beetje water drinken?” vraagt hij. “Ik heb een verschrikkelijke dorst. Een droge keel en een droge mond.”

Maar hij mag niets drinken. Het spijt haar. Niet voordat de uitslagen van het lab binnen zijn, vertelt ze, en dat kan nog wel even duren.

Ja ja.

En dan gaat het weer snel. Manon en weer een onbekende verpleegster komen de kamer binnenlopen. De nieuwe verpleegster stelt zich voor als de dienstdoende arts.

Ze is dokter, denkt hij.

Zo jong.

In de loop der tijd lijken de artsen steeds jonger te worden, stelt hij vast, omgekeerd evenredig met zijn eigen leeftijd. Waarom groeien de artsen niet met hem mee?

En waarom bedenkt hij dit soort dingen op dit moment?

Steeds meer vrouwen zijn arts, stelt hij ook vast. Het lijkt wel of mannelijke doktoren een langzaam uitstervend ras vormen.

Ze geeft hem een hand en gaat op een stoel naast zijn bed zitten. Of hij nog even van voren af aan wil vertellen wat er nou allemaal precies is gebeurd?

Natuurlijk.

Langzaam vertelt hij zijn verhaal.

Hij is doodop.

Het spreken kost hem steeds meer moeite.

“Ziet uw man altijd zo rood?” onderbreekt ze zijn relaas.

Mieke schudt haar hoofd.

“Nee.”

“Ben ik rood?” vraagt hij verbaasd.

“Vertelt u verder,” dringt de dokter aan.

Zodra hij eindelijk klaar is, verlaten de dokter en Manon de kamer.

Waarom onthoudt hij alleen haar naam?

“Wat gaan ze nu weer doen?” vraagt Mieke.

Hij haalt zijn schouders op.

Geen idee.

Hij is moe en doet zijn ogen dicht.

Even slapen.

Mieke schudt aan zijn schouder.

De dokter staat aan zijn bed, met achter zich Manon.

Ze hebben niets kunnen vinden, legt ze Mieke uit, en dus is er geen reden hem langer hier te houden.

“Ik weet dat het onbevredigend is,” glimlacht ze naar hem, “maar misschien dat u morgen even contact met uw huisarts kunt opnemen?”

Dat is ook een vrouw, denkt hij.

De dokter zegt dat Manon hem mag losmaken en verlaat de kamer.

Nadat Manon de knijpertjes heeft losgemaakt en het kokertje van zijn vinger heeft geschoven, verwijdt ze de infuusnaald uit zijn hand.

“Die hebt u gelukkig niet nodig gehad,” constateert ze monter.

Ondertussen trekt hij samen met Mieke de stickertjes los van zijn lijf, die venijnig aan zijn huid plakken.

Mieke legt het plastic tasje met zijn kleren, die ze in de haast heeft ingepakt, op het bed.

“Ik ga vast de auto halen,” zegt Mieke.

Samen met Manon verlaat ze de kamer.

Hij kleedt zich aan en wacht bibberend op een krukje tot Mieke hem weer komt halen.

Hij heeft het zo koud.

Eenmaal in de auto helpt Mieke hem de autogordel omdoen en vastsjorren.

Hij is moe.

Terwijl Mieke terug naar huis rijdt en tegen hem praat, zit hij te knikkebollen. Langzaam zakt zijn hoofd naar voren tot hij met zijn kin op zijn borst rust.

Mieke kijkt opzij en moet glimlachen.

Het is hem natuurlijk allemaal te veel geworden, denkt ze.

Ze haalt opgelucht adem.

Gelukkig bleek er niets aan de hand te zijn.

Ze wrijft even met haar rechterhand over zijn wang.

Hij voelt wat koud aan, maar hij klaagde ook al dat hij het een beetje koud had.

Ze probeert zo voorzichtig mogelijk te rijden, zonder abrupte bewegingen om hem niet wakker te maken.

Ze zijn er bijna.

Bij het stoplicht linksaf slaan en dan rechtsaf hun woonerf op.

Heel langzaam rijdt ze over de drempel die het woonerf scheidt van de doorgaande weg. Ze merkt niet dat zijn hoofd een beweging maakt waarvan elk mens wakker zou zijn geworden.

Elk levend mens.

“Wakker worden,” schudt ze aan zijn schouder. “We zijn er! Je kunt weer lekker in je eigen bedje kruipen.”

Vermist

De rechtbank heeft haar verzoek om een verklaring van vermoedelijk overlijden inzake haar nog altijd huidige echtgenoot af te geven, gehonoreerd. Dat is prettig, hoewel van vreugde geen sprake kan zijn. Ze kan eindelijk verder, dat is het.

Wie iemand verliest, die wordt naast het daarmee gepaard gaande verdriet geconfronteerd met allerlei administratieve rompslomp. Abonnementen moeten worden opgezegd, verzekeringen moeten worden geïnformeerd en allerlei formaliteiten moeten worden afgehandeld om het bestaan van de overledene zo goed als mogelijk weer ongedaan te maken.

Enfin, dat is helder.

Wie iemand kwijtraakt, die moet daar echter nog jaren geduld voor opbrengen.

Louise zucht.

Het is vandaag precies vijfeneenhalf jaar geleden dat ze Hans uitzwaaide, op weg naar één van zijn patiënten. Hij is nooit aangekomen.

Na een uur wordt ze gebeld met de vraag waar de dokter blijft?

Ze beseft meteen dat het mis is.

Het is niets voor Hans om zo lang op zich te laten wachten.

Vertraging door een file is niet waarschijnlijk. Ze hebben juist gekozen voor Oost-Groningen vanwege de rust. Navraag bij de politie levert dan ook geen melding op van een stremming van enige betekenis. Het blijkt evenmin een verkeersongeluk te betreffen. Er hebben zich namelijk geen ongelukken voorgedaan deze morgen en zeker geen ongelukken waarbij slachtoffers zijn gevallen.

Een zoekactie in sloten en kanalen levert niets op. Van zijn wagen, noch van Hans is een spoor te bekennen. Een onzekere tijd breekt aan, waarbij ze het sprankje hoop blijft koesteren dat haar gevoel haar heeft bedrogen, maar diep in haar hart weet ze wel beter.

Hans is dood.

Ze weet niet goed wat ze met de situatie aan moet. Hij moet het slachtoffer zijn geworden van een misdrijf, maar daar is niet iedereen van overtuigd.

“Hoe is uw huwelijksleven?” vraagt de dienstdoende agent als ze aangifte van vermissing doet.

“Wat heeft dát er nu mee te maken?” vraagt ze verbaasd.

Ze is naïef.

“Weet u zeker dat uw man geen eh...?”

Ze is zo verbijsterd bij de gedachte alleen al, dat ze volkomen overstuurt het politiebureau verlaat.

Hoe haalt die blaag het in zijn hoofd?

Ze is de grote liefde van Hans, dat heeft hij haar vaak genoeg in haar oor gefluisterd. Pas nog, toen ze samen een lang weekend naar Drenthe waren. En dan zou hij nu opeens...?

Onzin!

Ze doet het af als klinkklare onzin.

Niet háár Hans.

Ze zijn juist gek op elkaar.

Hij zegt haar niet dat zij zijn grote liefde is als hij een ander heeft, redeneert ze. In dat geval zou hij gewoon niets hebben gezegd. Nee, er móet hem iets zijn overkomen.

Die avond belt Joop haar op, de broer van Hans.

Of ze er prijs op stelt als hij even langskomt?

“Dan ben je in ieder geval niet alleen en heb je tenminste iemand om tegen aan te praten.”

Ze grijpt zijn voorstel met beide handen aan.

“Graag!”

Ze heeft wel behoefte aan zijn gezelschap onder deze omstandigheden.

Een uur later arriveert Joop.

Joop was in zijn jonge jaren verliefd op haar, net als Hans.

“En nog steeds!” verzekert hij haar altijd lachend.

Ze kan zich nog scherp voor de geest halen dat ze Hans en Joop voor het eerst ontmoet op een vakantie aan een meer in Oostenrijk. Ze is nog met haar ouders mee en haar twee jongere broertjes. Het zal het laatste jaar zijn. Het jaar daaropvolgend zal ze alleen op vakantie gaan, is al besproken, met een vriendin. Dat zullen uiteindelijk Hans en Joop gaan worden, maar dat weet ze op dat moment nog niet.

Ze hebben alle drie net hun middelbareschooldiploma gehaald en feesten er op los. Ze beleven een zorgeloze zomer aan het prachtige meer. 's Avonds gaan ze met zijn drieën

stappen. Haar eerste seksuele ervaring heeft ze met hen allebei onder een stralende sterrenhemel en is, ondanks dat het de eerste keer is, uiterst plezierig en onvergetelijk. Ze glimlacht als ze er aan terugdenkt.

Iedereen behoort één zomer mee te maken die zo perfect is, vindt ze.

Na afloop beloven ze plechtig elkaar nooit meer uit het oog te zullen verliezen.

Louise gaat iets met marketing doen, in Utrecht. Hans wil dan al graag huisarts worden en is ingeloot om medicijnen te gaan studeren in Leiden. Joop weet het nog niet precies, maar is technischer aangelegd dan zijn broer. Hij gaat scheikunde studeren in Delft.

Ondanks dat ze in verschillende steden hun studie volgen, blijven ze contact houden met elkaar. Elk weekend zoeken ze elkaar op om de sfeer te proeven van het studentenleven in de stad van de ander. Ze vieren samen vakanties, ze delen elkaars zorgen en ze delen elkaars lakens.

Kortom, de perfecte menage á trois.

Na de studententijd trekt Joop er een tijdje op uit.

“Werken kan altijd nog. Ik wil eerst iets van de wereld zien.”

Het wordt een jaar backpacken in Australië.

Louise vindt een appartement in Utrecht en staat op het punt een bod uit te brengen. Hans kan dan een huisartsenpraktijk overnemen in Oost-Groningen en besluit de sprong in het diepe te wagen.

“Waarom ga je niet met me mee?” vraagt hij haar.

Ze hoeft niet lang te twijfelen.

“Tja, waarom niet?”

Ze trekt bij hem in en ze besluiten te trouwen. Ze wachten met de huwelijksvoltrekking tot Joop terug is. Hoewel hevig teleurgesteld – “nu zal er voor mij wel geen plaatsje meer zijn in bed?” – feliciteert hij hen beiden hartelijk en wenst hen een lang en gelukkig leven.

“Als in een sprookje,” zegt hij. “Een mooie prinses als jij verdient een sprookje.”

Voor haar blijkt er weinig werk te vinden in de nabije omgeving en na maanden van solliciteren geeft ze de moed op. Ze overweegt om zich om te laten scholen, om dan maar iets anders te gaan doen, maar Hans doet haar plan in de prullenbak belanden.

“Waarom zou je?”

Hij heeft gelijk.

De praktijk levert ruimschoots voldoende op om haar in de gelegenheid te stellen zich op leuke dingen te concentreren.

Ze oriënteert zich en besluit 'iets te gaan doen' op het creatieve vlak. Ze volgt cursussen, neemt deel aan workshops en leert beeldhouwen en schilderen.

Het schilderen ligt haar het meest en ze schuift het beeldhouwen aan de kant. Een keuze die uiteindelijk zijn vruchten afwerpt. Ze schildert niet onverdienstelijk. Geregeld poseert ze in één of andere galerie en zo af en toe wordt een werk van haar verkocht. Van de opbrengst houdt ze zelfs een aardig zakcentje over.

“Zo heb ik dan toch ook iets van mezelf,” constateert ze tevreden.

Joop heeft dan allang een baan gevonden in de farmaceutische industrie.

“Als jij nou een beetje creatief voorschrijft,” lacht hij tegen zijn broer, “dan verdien ik ook nog een beetje beleg op mijn boterham.”

“Wij vullen elkaar mooi aan,” beaamt Hans.

Op zeker moment maakt Joop de overstap naar TNO om deel te nemen aan een onderzoeksgroep die alternatieven onderzoekt op het gebied van uitvaarten. Louise vindt het allemaal maar een beetje luguber, maar vraagt zich tegelijkertijd af waarom ze dat eigenlijk zo vindt. De dood is immers net zo onlosmakelijk met het leven verbonden als het leven zelf?

Het begrip groene uitvaart doet haar intrede en wordt het stokpaardje van Joop.

“Wij proberen je later zo biologisch verantwoord mogelijk van deze aardkloot te verwijderen, lieve schat,” legt hij haar uit.

“Maar alleen als de tijd daar is,” voegt hij er onmiddellijk aan toe. “Voorlopig mag die broer van me zijn uiterste best doen om jou zo lang en zo gezond mogelijk te laten rondlopen. Ik wil nog heel lang van je schoonheid kunnen genieten, meisje!”

Hij groeit uit tot een specialist op het gebied van resomeren, een techniek waarbij weefsels op een milieuvriendelijke manier worden opgelost en de resterende botten kunnen worden vernalen.

“Zo richt die broer van mij en die man van jou minder milieuschade aan als hij er weer eentje heeft laten doodgaan,” lacht hij.

Louise moet altijd erg om hem lachen.

Hij is altijd de jonge flierefluiter gebleven zoals ze hem in Oostenrijk aan dat meer heeft leren kennen. De eeuwige belhamel, maar desondanks serieus met zijn vak bezig.

Hij is regelmatig bij hen te gast en blijft dan een paar dagen. Samen met Hans heeft zij zelfs een aparte kamer voor hem ingericht, zodat hij altijd bij hen kan blijven slapen. Zijn eigen kleding hangt in zijn kast en zijn toiletpullen hebben een eigen plekje in hun badkamer.

Sinds haar huwelijk met Hans heeft Joop nooit geprobeerd haar te versieren. Daar is ze aanvankelijk wel een beetje bang voor geweest. Hoewel, bang?

Nee, het zou niet goed zijn, weet ze.

Ook al zullen haar gevoelens voor Joop altijd hetzelfde blijven, ze heeft gekozen voor Hans en dus blijft ze hem trouw.

Ze zijn nu eenmaal geen kinderen meer.

Ze heeft zich natuurlijk ook afgevraagd of Hans haar vrees deelde, maar daar heeft hij nooit blijk van gegeven.

Ze heeft het hem nooit gevraagd.

Joop is nooit getrouwd.

Dat verbaast Louise.

Joop is aantrekkelijk, avontuurlijk, geestig en niet onbemiddeld. Hij moet een verdomd goede partij zijn. Ze heeft wel eens overwogen om een contactadvertentie voor hem te plaatsen of hem in te schrijven bij een relatiebureau, maar ze kon niet inschatten of hij dat wel zou kunnen waarderen. Ze heeft het in elk geval niet aangedurfd. Eén keer heeft ze voorzichtig een balletje opgegooid, maar daar reageerde hij geïrriteerd op.

Het is nooit meer onderwerp van gesprek geweest.

Sinds de vermissing van Hans komt hij geregeld bij haar aanwaaien. Frequenter dan voorheen. Bijna elk weekend logeert hij wel bij haar. Het is er langzaam in geslopen. Ze vindt het wel prettig.

Hij slaapt gewoon op zijn eigen kamer.

Natuurlijk is ze, naarmate de tijd verstrijkt en het steeds langer geleden is dat Hans het huis heeft verlaten, bang geweest dat hij bij haar zou willen slapen. Dat hij zou aandringen om, nu Hans er toch niet is, bij haar in bed te kruipen.

Ze zou het niet kunnen.

Nog niet.

Niet zolang Hans in formele zin nog leeft, ook al weet zij natuurlijk wel beter.

Het zou verraad zijn aan haar trouw aan hem.

Ze weet ook dat Joop weet dat zij dat vindt.

Zo goed heeft hij haar in de loop der jaren wel leren kennen.

Jaren verstrijken.

De wekelijkse logeerpartijen zijn vanzelfsprekend geworden.

“Als Hans wordt gevonden,” zegt ze op een dag, “als Hans wordt gevonden, dan moet je hier maar blijven. Dan moet je hier maar komen wonen.”

Joop knikt.

“Natuurlijk, lieverd.”

Ze bespreken dat, als het zover is, hij zijn huis in de Randstad zal verkopen en doordeweeks een kamer in een hotelletje in Delft zal huren om de reistijd voor het woonwerkverkeer redelijk te houden.

“Maar geen dag eerder,” drukt ze hem op het hart.

Hij geeft haar een zoen op haar wang.

“Natuurlijk, lieverd. Geen dag eerder.”

Dat was vorig jaar.

Vandaag heeft ze het bericht gekregen dat haar verzoek ontvankelijk is verklaard.

Hans is nu ook officieel dood.

Eindelijk.

Hoewel verwacht, komt het nieuws hard bij haar binnen. Het voelt of ze de dag van zijn verdwijning opnieuw beleeft.

Dezelfde shock.

Ze schenkt zichzelf ondanks het vroege tijdstip een glas cognac in en gaat er bij zitten.

Haar eerste opwelling is om Joop te bellen, maar dat stelt ze bij nader inzien nog even uit.

Ze moet nadenken. Ze moet dit alleen doen. Ze moet nu officieel afscheid nemen van Hans, hoewel ze dat diep in haar hart al jaren geleden heeft gedaan.

Alles is anders nu.

De situatie is gewijzigd.

Haar vermoeden is formeel van overheidswege bevestigd.

Joop bellen kan altijd nog.

Hans is dood.

Ze besluit eerst zijn kamer op te ruimen. Al die jaren heeft ze zijn kamer gelaten voor wat hij is.

Toen het haar duidelijk werd dat Hans niet terug zou keren, is ze zijn kamer ingelopen en heeft ze zijn bureau opgeruimd en zijn pc afgesloten. Ze heeft de gordijnen dicht gedaan, de kamerdeursleutel uit zijn bovenste la gepakt en de kamer zorgvuldig afgesloten.

Dat is vandaag de dag op de kop af vijfeneenhalf jaar geleden, bedenkt ze zich.

Vijfeneenhalf jaar geleden!

De sleutel heeft ze, goed zichtbaar, naast de magnetron gelegd.

Ze slaat het glas cognac achterover, staat op en loopt naar de keuken. De sleutel ligt waar hij hoort. Ze pakt hem op en loopt naar de kamer van Hans.

Zo zal hij altijd in haar herinnering blijven, bedenkt ze.

De kamer van Hans.

Voorzichtig gaat ze naar binnen. De kamer ruikt muf en er hangt spinrag in de hoeken van het plafond. Het is er schemerdonker. Ze loopt naar het raam en trekt de zware, veloursgordijnen open. Het plots naar binnen schijnend licht is bijna oogverblindend. Stof dwarrelt in de naar binnenvallende zonnestralen.

Alles is nog precies zoals ze het zich herinnert.

Zijn boekenkasten.

Zijn bureau.

Het plastic skelet in de hoek tegenover dat bureau dat zijn trotse bezit was. De aanblik van het geraamte schrok sommige van zijn patiënten af.

“Daar moeten ze dan maar aan wennen,” grinnikte hij dan, “voordat magere Hein ze echt komt halen.”

Zijn pc.

Voorzichtig wrijft ze met haar hand over de rugleuning van zijn bureaustoel. Ze voelt een rilling door haar heen gaan. Het is net of ze zijn aanwezigheid in deze kamer nog kan voelen. Het lijkt net of hij bijna tastbaar aanwezig is.

Ze schuift de stoel naar achteren en gaat achter zijn bureau zitten. Met haar ellebogen op het blad legt ze haar hoofd in haar handen.

Langzaam kijkt ze de kamer rond.

Het is allemaal zo vuil, denkt ze, maar wat wil je ook, na vijfeneenhalf jaar?

Toch is er iets, maar ze kan haar vinger er niet op leggen.

Iets onbestemds.

De ramen zijn smerig.

Het bureaublad is smerig.

Alles is smerig!

Zelfs het skelet, altijd spierwit, staat daar nu een beetje grijs in zijn hoek te staan.

Ze staat op en loopt er naar toe.

Het is zo vies geworden dat het oppervlak niet meer glad, maar eerder ruw lijkt.

Ze stopt haar wijsvinger in haar mond en veegt met het bevochtigde topje van haar vinger over het rechter sleutelbeen.

Het voelt inderdaad wat ruw aan

Ze wrijft met haar vlakke hand over de schedel.

Haar adem stukt in haar keel!

Ze verstijft!

Nee, ze vergist zich niet.

Plastic zou warm en glad aanvoelen.

Het ding

“Negen meter! Pff...”

Daphne laat lucht tussen haar tanden ontsnappen als ze het gevaarte voor het eerst ziet. Ze loopt heupwiegend op haar nieuwe, rode stiletto's om het ding heen om het eens goed in zich op te nemen.

“Wat móet ie daar in godsnaam mee?”

Met haar handpalmen omhoog om haar verbijstering te laten blijken, kijkt ze Manon aan. Die haalt haar schouders op.

“Weet ik veel?”

Daphne loopt heen en terug langs het enorme ding.

“Sjezus, meid. Negen meter!”

Ze schudt haar hoofd.

“Het is goddomme nogal niet wat!”

Manon staat er al die tijd wat bedremmeld bij.

“Tsja, ik eh...”

“Weet je zeker dat dit de bedoeling is?” vraagt Daphne indringend.

“Tja, ik geloof het wel. Hij zei dat hij iets besteld heeft, dus dat zal dit wel...”

“Maar négen meter?”

Hoofdschuddend loopt Daphne er nog eens omheen.

“Allemachtig.”

Manon kijkt toe.

“Hij is wel groot, hè?” geeft ze toe.

“Groot? Gróót?”

Daphne kijkt naar Manon alsof ze krankzinnig is geworden.

“Groot, zeg je? Mens, dat ding is gigantisch! Moet je zien. Hij past maar nauwelijks op de oprit.”

“Tsja.”

Ze kijken elkaar aan.

Ineens proesten ze het samen uit van het lachen. Daphne van de lol en Manon een beetje van de zenuwen. Ze moeten zo onbedaarlijk lachen dat ze het geleidelijk uitgieren van de

pret. Daphne slaat zich met beide handen op haar knieën, wat er een beetje potsierlijk uitziet op haar hoge hakken.

“Ik wil zo zijn gezicht wel eens zien als hij thuiskomt,” kan ze er maar met moeite uitbrengen.

“Jahaha,” lacht Manon mee.

“Die wordt gierend gek! Dat garandeer ik je.”

Manon knikt. Ze kan geen woord meer uitbrengen vanwege de slappe lach die nu bezit van haar heeft genomen.

Daphne struikelt en valt op de grond. Op haar kont, met haar benen in de lucht. Zo blijft ze gierend van de lach, met hoge uithalen, een tijdje met haar benen zwaaiend liggen.

Manon leunt ondertussen schaterlachend met haar rechterhand tegen het ding. Ze merkt niet eens dat het erg afgeeft en haar handpalm zwart kleurt.

De buurjongen van de overkant staat achter zijn raam te kijken naar het schouwspel. Hij voelt de bobbel in zijn broek harder worden als hij Daphne op de grond ziet liggen, met haar benen af en toe wijd, zodat hij kan zien wat hij anders nooit te zien krijgt.

“Ze is nog lekkerder dan ik dacht,” mompelt hij in zichzelf.

Langzamerhand komen Daphne en Manon weer bij hun posities. Manon helpt Daphne overeind, die haar korte rokje zo goed als mogelijk weer gladstrijkt.

“Gadverdamme,” zegt Daphne als de zwarte vegen ziet die ze op de stof achterlaat. “Heb jij van die vieze handen?”

Manon kijkt naar haar eigen handen.

“Getver, je hebt gelijk. Hoe kom ik daar nu weer aan?”

Ze kijken allebei naar het gevaarte voor hen.

“Het is dat ding,” zegt Manon. “Dat ding geeft af, denk ik.”

“Ja, dat moet wel.”

“Gooi het maar in de was,” zegt Manon. “Ik moet toch nog een was draaien vanavond.”

Ze staan nu naast elkaar naar het enorme geval voor hen te kijken.

“Kijk,” stoot Manon Daphne aan, “de buurjongen staat ook al voor het raam.”

Ze zwaaien naar hem. Verlegen zwaait hij terug. Hij voelt zich betrap. Hij kijkt snel even naar beneden om te zien of de bobbel niet al te zeer opvalt, maar stelt opgelucht vast dat hij achter het raam staat. Ze kunnen hem hoogstens vanaf zijn middel waarnemen.

Daphne wenkt hem. Hij weet dat ze Daphne heet, en die andere Manon. Het zijn allebei knappe meiden. Hij doet wel eens een klusje voor hen, als Hans niet thuis is. Hans is de vriend van Manon, weet hij. Hans is vaak van huis. Dat brengt zijn werk met zich mee, als internationaal chauffeur. Hij zwaait en geeft aan dat hij er aan komt.

“Weet jij wat dit is?” vraagt Manon als hij naast hen staat.

Ze wijst naar het gevaarte op de oprit.

Hij haalt zijn schouders op, net als Manon daarnet.

“Geen idee.”

Daphne en Manon halen ook allebei hun schouders op.

“Wij hebben ook geen idee,” zegt Daphne.

“Voor wie is het?” vraagt hij.

Een domme vraag, weet hij, maar hij weet zo gauw niets anders te bedenken.

“Voor Hans natuurlijk,” zegt Manon. “Wat zouden wij nou met zo’n ding moeten?”

Hij loopt er naar toe en wil het aanraken.

“Niet doen,” schreeuwt Daphne, nog net op tijd. “Dat ding geeft hartstikke af. Kijk maar.”

Ze wijst naar haar rokje, waarop vieze, zwarte vegen zitten.

“Oké.”

“Zullen we maar naar binnen gaan en iets drinken?” stelt Manon voor.

“Wil jij ook wat?” vraagt ze aan Patrick, de buurjongen.

Hij knikt. Natuurlijk wil hij ook wat. Die kans laat hij niet voorbij gaan. Hij loopt achter hen aan naar binnen. Hij kent de weg.

“Ik zal Hans wel even bellen,” zegt Manon.

Hans’ telefoon gaat wel over, maar hij neemt niet op. Ze spreekt zijn voicemail in.

“Ik ben benieuwd,” zegt ze.

Ondertussen heeft Daphne drie blikjes bier uit de koelkast gepakt.

“Proost,” zegt ze, haar blikje voor de anderen omhoog houdend.

“Ik ga toch nog even kijken.”

Manon staat op en loopt naar buiten. Het zit haar niet lekker. Patrick loopt achter haar aan, gevolgd door Daphne. Daar staan ze, elk met het blikje bier in de hand, met zijn drieën naar het ding te kijken.

“Bel nog eens,” stelt Daphne voor. “Misschien neemt hij nu wel op?”

Manon pakt haar mobieltje en belt het laatst gekozen nummer. Ze hoort zijn mobiel overgaan in haar oor. Daphne en Patrick buigen zich naar voren, naar het ding. Verbaasd kijken ze elkaar aan.

“Hoor jij dat ook?” vraagt Daphne zacht aan Patrick.

Hij knikt. Hij hoort het ook. Heel in de verte, vanuit het ding.

Manon hoort de voicemailtekst van Hans. Ze opent haar mond om weer iets in te spreken, maar laat dan haar hand met haar mobieltje zakken.

“Wat is er?” vraagt ze verbaasd als ze de verbijsterde gezichten van Daphne en Patrick ziet.

Egypte

Niet de tempels van Luxor, Karnak of Edfu zijn hem het meest bijgebleven, noch de piramide van Cheops of het dodenmasker van de slechts negentien jaar oud geworden Tut Ankh Amon. De bekende bezienswaardigheden die weliswaar enorm indrukwekkend blijken te zijn, maar toch een beetje zoals verwacht. Ongelooflijk, groots, van een onvoorstelbare schoonheid, maar nog altijd een te bevatten werkelijkheid. Wat Krijn niet weet, hoewel hij dat natuurlijk wel had kunnen weten, is de armoede die er heerst. Langs de Nijl. In de steden. Het onderhandelen over een euro. Eén euro!

Een jongen in Cairo die de toiletten schoonmaakt, die jongen staat op zijn netvlies, naast de beelden van Luxor, Karnak en Edfu en de aanblik van de overweldigende piramides. Het dodenmasker.

Als Krijn 's morgens, voordat de busreis naar Hurghada aanvangt, nog even naar het urinoir gaat en daarna zijn handen wil wassen, is de jongen hem voor. Voordat Krijn zijn handen kan uitsteken, draait de jongen de kraan al open. Laat hij zeep op Krijns handen druppen. Geeft hij Krijn een papieren handdoekje aan. Draait hij de kraan dicht. Klapt hij de pedaalemmer open. Houdt hij de deur voor Krijn open.

“Have a nice day, sir.”

En verder boent hij, wachtend op de volgende volgevreten toerist die niet naar hem of zijn volk, maar naar de geschiedenis van zijn land komt kijken.

“Have a nice day, sir.”

Die onderdanigheid maakt indruk op Krijn. Die vanuit armoede geboren vanzelfsprekende onderdanigheid, naast de alomtegenwoordige rommel op straat, in de Nijl en zelfs in de woestijn. 93% van Egypte bestaat uit woestijn, volgens de Marco Polo reisgids en de chauffeur van de touringcar. 93% van het land is dood. Zonder enig levend wezen.

Tijdens de op het toiletbezoek volgende, ruim zes uur durende busrit van Cairo naar Hurghada ziet hij geen meter zand waarop geen petfles, plastic vuilniszak of leeg blikje frisdrank ligt. De hele strook woestijn langs de weg ligt bezaaid met rommel. Wie ongerepte woestijn wil zien, die zal er ver in moeten trekken. Steeds verder.

“Het valt hier nog wel mee,” vertelt een meer ervaren reisgenoot. “Dan moet je eens in Tsjaad gaan kijken. Of in Namibië.”

Het valt Krijn helemaal niet mee. Dit is dan ook zijn eerste reis op het continent Afrika. De reis is een cadeautje voor zijn vrouw Loretta, die dit jaar Sarah heeft gezien. Als ze nog lang niet aan Sarah denkt en nog een meisje is op de middelbare school, maakt ze een werkstuk over Egypte. Terwijl zij met het werkstuk bezig is, raakt ze steeds verder in de ban van de piramides, de obelisk en het dal der koningen. De schitterend versierde graven in het dal der koningen. Al dat goud. De fijne gelaatstreken van het dodenmasker van Tut Ankh Amon. Het werkstuk levert haar behalve een dikke voldoende een levenslange verliefdheid op voor deze veel te jong gestorven farao. Van het één komt het ander. De verbazing over een volk dat tot zulke grootse dingen in staat bleek, verandert langzaam in een verlangen het allemaal met eigen ogen te kunnen zien. Ooit. Ooit is als ze vijftig wordt.

Krijn en Loretta zitten achter in de taxi die hen naar Schiphol brengt.

“Eindelijk,” verzucht ze, terwijl ze Krijn in zijn hand knijpt.

Hij moet glimlachen. Het is nog een heel gedoe geweest. Ze hebben gistermiddag op het laatste moment nog een nieuwe koffer voor hem moeten kopen. Niet omdat hij geen koffer heeft, zijn koffer is zelfs nog helemaal nieuw en ongebruikt, maar omdat hij zo nodig nog even het cijferslot wil instellen. Een handeling van niets. Gelukkig dringt zij er op aan de reeds zorgvuldig gepakte koffer eerst leeg te maken voordat hij met het cijferslot aan de gang gaat.

“Je kunt niet weten,” zegt ze.

Hij protesteert en mompelt iets over het enorme vertrouwen van haar in hem, maar hij luistert toch naar haar.

“Oké, jij je zin.”

Als hij minutieus de instructies op de gebruiksaanwijzing heeft uitgevoerd, is de koffer met geen mogelijkheid meer open te krijgen.

“Zie je wel?” zegt Loretta.

Dat zinnetje doet de zaak bepaald geen goed. Hij maakt zich kwaad op de koffer. Hij vloekt, scheldt, sjort en trekt, maar de koffer blijkt ongevoelig voor zijn getier en vooral, niet onbelangrijk, sterker. Loretta staat er met haar ‘zie je wel?’- gezicht naar te kijken.

“Zullen we maar gewoon een nieuwe gaan kopen?” vraagt ze uiteindelijk.

Vrouwen hebben geen tact.

“We zijn onderweg,” zegt ze monter, terwijl ze Krijn in zijn hand knijpt.

Ze kijkt uit het raampje omhoog, naar een vliegtuig dat laag overkomt met het landingsgestel uitgeklappt.

“Zo landen wij vanavond in Luxor. Kun je het je voorstellen?”

Hij kan het zich nog niet voorstellen.

“We hebben alles bij ons en wat we niet hebben, dat hebben we niet,” zegt ze zonder zijn antwoord af te wachten.

Een waarheid als een koe. Ze heeft gelijk. Ze hebben alles bij zich. Krijn heeft van tevoren checklistjes gemaakt en die hebben ze samen afgevinkt. Papieren, paspoorten, creditcards. Tandpasta. Zonnebrillen. Ze hebben zelfs dikke truien bij zich.

“Misschien is het er ’s nachts wel koud, we zitten immers in een woestijn?”

Bovendien hebben ze genoeg diarreeremmers ingepakt om een compleet cruiseschip mee stil te kunnen leggen. Ze hebben zelfs antibiotica bij zich. Voor de zekerheid.

“Daar, bij die oranje klok voor de vertrekhal, daar haalt een taxi jullie weer op.”

De taxichauffeur wijst hen de oranje klok, de afgesproken plek voor de terugreis.

“Dat gaan we wel onthouden,” zegt Krijn opgewekt.

“Schrijf het toch maar even ergens op,” zegt Loretta, die hem langer kent dan vandaag.

Hij doet wat ze vraagt. Hij heeft gelukkig altijd een pen en een notitieblokje bij zich. Dan kan hij tenminste een ideetje opschrijven als hem dat invalt, want anders vergeet hij het.

“Goede ideeën moet je direct opschrijven, anders verdampen ze,” zei de meester altijd.

“Dan wens ik u een goede reis toe,” glimlacht de chauffeur als hij de koffers heeft uitgeladen.

Hij stapt in en rijdt weg.

“Het is wel een mooie koffer, hè?” zegt Krijn trots als hij zijn spiksplinternieuwe, felrode koffer voor zich uit duwt richting vertrekhal. “Hij kan ook rechtop rijden, zie je? Je kunt hem trekken, maar je kunt hem ook duwen.”

Loretta kijkt hem schuin aan, terwijl ze haar eigen koffer achter zich aan sleurt.

“Smeerlap. Je hebt het gewoon expres gedaan!”

Bij de incheckbalie staat een rij, maar ze hebben thuis al ingecheckt via internet. Ze moeten alleen nog maar de koffers afgeven. Op de één of andere manier is het ze gelukt per koffer onder de twintig kilo te blijven.

“Je moet de bonnetjes goed bewaren, hoor,” zegt Loretta als de koffers op de lopende band verdwijnen. “Die heb je nodig als er straks een koffer verdwenen is.”

Krijn stopt de bonnetjes in zijn portemonnee. Voor de zekerheid hebben ze alle fototoestellen, opladers, zonnebrillen en vooral de diarreeremmers maar in de handbagage gestopt.

“Je kunt niet weten,” zegt Loretta.

Loretta denkt aan die dingen.

De lucht daalt als een verstikkend hete deken over hen heen als Krijn en Loretta de vliegtuigtrap afdalen. Het is al donker. Overal branden lampen. En er ligt zand, zien ze. Wat niet is geasfalteerd, is zand.

Het vliegveld van Luxor. Een bus brengt hen naar de aankomsthal, waar een ware chaos heerst. Mensen krioelen door elkaar heen, mannen in jurken houden schreeuwend bordjes omhoog en in vriendelijk wit gestoken politieagenten observeren onbewogen de menigte. Ze zouden een potsierlijke indruk maken in al het gekrioel, als ze geen kalashnikovs over hun schouder zouden dragen. Eén oorverdovende kakofonie. Langzaam dringt het tot Loretta door dat het monotone ‘owwat, owwat’ best wel eens geen Egyptisch zou kunnen zijn. Het betekent iets. Daar staat de gids van hun reisorganisatie. ‘Oad’ staat er op het bordje dat hij omhooghoudt. Er verzamelt zich een groepje mensen van in totaal een man of tien om hen heen. Dit zijn dus de mensen met wie ze de komende veertien dagen zullen optrekken. Het is een bont gezelschap, maar ze krijgen geen tijd om zich aan elkaar voor te stellen. Eén voor één moeten alle zojuist gearriveerde reizigers achter een streep gaan staan, hun eventuele bril afzetten en in een camera kijken. Pas later horen Krijn en Loretta dat het geen foto is die wordt genomen. Het houdt verband met de Mexicaanse griep van vorig jaar. De varkensgriep. Daar zijn de Egyptenaren bang voor. Ze zijn zelfs zo bang, dat alle varkens in het land zijn doodgemaakt. De camera is geen camera, maar een thermometer. Van elke reiziger wordt de temperatuur opgenomen. “Maar goed dat ze het niet met zo’n ouderwetse kwikthermometer hoeven te doen,” merkt Loretta later in vol gezelschap op.

De aanwezigen slikken. Ieder heeft daar zo zijn beelden bij. Ze moeten allemaal een verklaring invullen dat ze niets mankeren. Ze moeten verklaren dat ze geen symptomen vertonen die eventueel misschien weleens zouden kunnen horen bij het ziektebeeld waar de Egyptenaren zo bang voor zijn. Niemand die de verklaring leest. Niemand die ergens ‘yes’ aankruist. Iedereen tekent en verklaart daarmee het vodge naar waarheid te hebben ingevuld.

“Zou er nu iemand zijn die al die briefjes bewaart?” fluistert Loretta in Krijns oor.

De briefjes moeten ze afgeven aan zo’n witte agent, die er even snel een blik opwerpt en ze daarna in een grote, kartonnen doos legt. De gids verzamelt de paspoorten van zijn groepje. Als hij alle paspoorten heeft, verdwijnt hij in de menigte.

“Visa,” weet de man die een leeftijdgenoot lijkt. “Hij gaat de visa voor ons regelen.”

De anderen knikken begrijpend. Natuurlijk. De visa. Even later duikt hij weer op en geeft ieder zijn paspoort terug. Ze moeten hem volgen, maar het blijkt in de drukte niet mogelijk bij elkaar te blijven.

“Geef mij maar een hand,” zegt Krijn tegen Loretta. “De anderen vinden we zo wel weer terug.”

Ze moeten hun paspoort afgeven aan een witte agent. Hij kijkt of de visumsticker is ingeplakt, slaat daarna de bladzijde van de foto op en kijkt hen vervolgens indringend aan. Kennelijk vindt hij dat de foto’s lijken, want ze krijgen hun paspoort weer terug en mogen verder. Naar de volgende witte agent. Die pakt op zijn beurt de paspoorten aan, slaat ze willekeurig ergens open en drukt er een stempel in. Paspoorten terug. Volgende witte agent. Hij pakt de paspoorten aan, zoekt de pagina waar het stempel staat en stelt vast dat het stempel er in staat. Paspoorten weer terug.

“Ze zijn hier van de werkverschaffing,” merkt Loretta op als ze eindelijk naar de bagageband mogen lopen.

Later horen ze van hun gids dat een Egyptenaar gemiddeld 27 minuten per dag werkt.

Na een paar minuten krijgen ze hun koffers in beeld.

“Die van mij valt wel lekker op, hè?” zegt Krijn glunderend.

Loretta kijkt naar hem en kan een glimlach niet onderdrukken. Met hun koffer stevig vast, volgen ze de bordjes richting uitgang. Buiten is het net zo’n chaos als binnen, ware het niet dat ze nu weten wat ‘owwat’ betekent. Eén voor één sluiten de mensen van hun groepje zich aan bij de gids. Als de groep compleet is, lopen ze gezamenlijk naar een bus.

De koffers worden in de bagageruimte geschoven en ze nemen plaats. In de bus is het heerlijk koel.

Onderweg kijken ze hun ogen uit. Hoewel het al donker is, valt er veel te zien. Het is druk op straat. Koetsen met paarden. Ezels. Taxi's die toeteren. Vrachtauto's die nog harder toeteren. En alles rijdt kriskras door elkaar. Langs de kant van de weg staan veel mensen buiten te praten. Mannen. Mannen in jurken.

"Zouden ze er iets..." fluistert Loretta in Krijns oor.

"... onder aan hebben?" maakt hij haar vraag af. "Vraag het eens aan de gids, zou ik zeggen."

Ze geeft hem een por in zijn zij.

"Doe niet zo gek!"

Alsof hij voelt dat ze het over hem hebben, pakt de gids een microfoon. Hij stelt zich voor aan het reisgezelschap. Mohammed zal hen de komende dagen op de boot en in Cairo gezelschap houden. Hij zal niet meegaan naar Hurghada. Later begrijpen ze ook waarom. In Hurghada valt niets uit te leggen.

Ze rijden naar de boot waar ze de komende vijf dagen op zullen verblijven. Ondanks het late tijdstip zal nog een maaltijd worden geserveerd. Morgenochtend zal het vroeg dag zijn, legt Mohammed verder uit. Voor de hitte en de drukte is het verstandig om vroeg op pad te gaan.

Daar is iedereen het mee eens. Uitslapen doen ze wel een andere keer.

Als ze het ontbijt achter de kiezen hebben, lopen Krijn en Loretta de trappen op naar het bovendek. Het is nog vroeg. De dag ontwaakt. De nacht laat zich met tegenzin verdringen.

Wat ze zien, tart elke beschrijving. De lucht voelt warm aan, als een zacht, zijden laken dat de huid beroert. Er is geen wind. De Nijl staat strak als een spiegel. Alleen waar een eenzame, vroege zeilboot vaart, is enige golfslag te zien.

"Wat is dit mooi," fluistert Loretta bijna ademloos.

Tussen het donkergroene lover en de palmen op de oever aan de overzijde staan enkele roodbruine huizen. Het lijken eerder hutten, want ze zijn nog niet afgebouwd. Het betonijzer steekt nog overal bovenuit. Tussen de hutten staat een ezel. Iets verderop graast een geit. Iemand heeft wit en bont wasgoed aan een lijn gehangen. Op de

achtergrond is een eveneens in rode gloed gehulde bergrug zichtbaar. De overgang tussen de roze ochtendhemel en de gloeiende bergen is diffuus. Vanuit een minaret klinkt de zangerige oproep tot gebed.

“Wat is dit adembenemend mooi,” fluistert Loretta nogmaals.

Ook Krijn is onder de indruk.

“Hoewel je zoiets als dit verwacht,” zegt hij, “is dit toch mooier dan je verwacht.”

Krijn kan soms filosofisch uit de hoek komen, al begrijpt hij vaak zelf niet eens wat hij zegt.

“Dit belooft wat,” mompelt Loretta. “Als dit nu al zo mooi is, wat gaan we dan verder nog allemaal tegenkomen?”

Ze zijn op weg naar Cairo. De cruise zit er alweer op. Ze hebben prachtige dingen gezien en zich verbaasd over het onbenul waarmee de Egyptenaren met hun erfenis omgaan. Als de Verenigde Naties niet tijdig hadden ingegrepen, dan zouden veel kunstschaten voor eeuwig verloren zijn geweest. Niet alleen de tempel van Aboe Simbel zou onder water zijn komen te staan, maar ook de tempel van Philae. Stukje voor stukje heeft de UNESCO de tempels laten afbreken en op hoger grondgebied weer laten opbouwen. Een gigantisch karwei.

Het vliegtuig zet de landing in.

Cairo Airport.

Een luchthaven zoals zo veel luchthavens. Modern. Groot.

“Cairo is een wereldstad, hè?” zegt Krijn. “Helemaal precies weten doen ze het niet, maar ze schatten dat hier zo’n twintig miljoen mensen wonen.”

“Twintig miljoen?” vraagt Loretta verbaasd. “Dat is ruim meer dan er mensen in Nederland wonen.”

“Ietsje meer ja.”

“En dan beweren ze nog dat wij vol zitten.”

“Onzin.”

Ze halen opgelucht adem als de koffers op de band verschijnen.

“Koffertje hè?”

Glunderend duwt Krijn zijn nieuwe, felrode koffer voor zich uit. De gids met het Oad-bordje is snel gevonden en ze stappen in het kleine, airconditioned busje.

“Mijn naam is Gabriel,” zegt de gids in goed verstaanbaar Nederlands. “De chauffeur Ahmed zal ons naar het Oasis hotel brengen. Daar zullen jullie de komende dagen verblijven.”

“Het lijkt wel Hollywood,” zegt Loretta terwijl ze naar de grote, witte letters ‘Cairo Airport’ wijst die op een wal rond de luchthaven zijn geplaatst.

Ze rijden de rondweg op, die wel te vergelijken is met de A10 rond Amsterdam, maar dan met twee keer zoveel rijstroken. Ze kijken hun ogen uit. Wat ze zien, is nauwelijks te beschrijven.

“Jezus!” roept Krijn uit als ze bijna een overstekende voetganger scheppen.

De chauffeur lijkt niets in de gaten te hebben en geeft nog wat gas bij. Als Krijn achteromkijkt, ziet hij dat de voetganger even inhoudt om een aanstormende vrachtwagen te laten passeren voordat hij doodgemoedereerd verder loopt. Als Krijn zich weer heeft omgedraaid, ziet hij dat veel meer mensen van links naar rechts oversteken. En andersom. “Kijk nou! Kijk nou!” roept Loretta ontzet, naar de middenberm wijzend. “Daar spelen gewoon kinderen!”

Ze passeren een kleine Toyota pick-up, met dwars op de achterbak staand drie koeien die, zich niets aantrekkend van de chaos om hen heen, rustig staan te herkauwen. Langs de kant van de weg, op de vluchtstrook, lopen rijen mensen. Af en toe stopt een busje dat een paar mensen oppikt. Als het busje vol zit, dan kun je er altijd nog aan gaan hangen. Alle rijstroken zijn gevuld met auto’s, de meeste van een type of model dat ze nog van heel vroeger herkennen. Een auto passeert luid toeterend tussen het busje en de auto in de rijstrook naast hen. Van vijf rijstroken kun je er kennelijk ook zes maken. Of zeven.

“Als het past, dan mag het,” merkt Gabriel stoïcijns op als hij hun verbijsterde gezichten ziet.

Het lijkt een totale chaos. Iedereen doet maar wat. Auto’s worden afgesneden. Er wordt rechts en links ingehaald. Er wordt bumper gekleefd. En er wordt vooral veel geclaxonneerd.

“Wat een teringherrie,” laat Krijn zich ontvallen.

“De toeter is het meest gebruikte auto-onderdeel in Egypte,” legt Gabriel uit.

Toch zien ze niet één opgestoken middelvinger of boos gezicht.

“Kijk nou! Kijk nou!”

Loretta wijst naar de middenberm.

“Die idioot keert om!”

Ze zien het allemaal gebeuren.

“En niemand doet iets!” roept Loretta.

Luid toeterend wijken de auto's aan de andere kant van de middenberm uit als de zwartwitte Lada zonder vaart te minderen hun linkerrijstrook op rijdt. Gabriel kijkt haar glimlachend aan.

“Die onderbrekingen in de middenberm zijn er niet voor niets, mevrouw. Als je verkeerd zit, dan draai je om.”

“Dat ging maar net goed,” verzucht Loretta.

“Het gaat altijd goed,” zegt Gabriel. “Nou ja, bijna altijd.”

De busreis lijkt een ware dodenrit. Loretta durft bijna niet vooruit te kijken en concentreert zich dus maar op wat zich naast de weg bevindt. Ze ziet grauwe flats die door het uitstekende betonijzer kennelijk nog niet afgebouwd zijn of gesloopt gaan worden. Loretta verbaast zich over zoveel leegstand, maar dan ziet ze dat er schone was aan sommige balkonnetjes hangt.

“Joh, daar wonen mensen.”

De lucht is grijs, terwijl het de hele dag prachtig weer was en waarschijnlijk nog is. Gabriel ziet haar naar boven kijken.

“Dat is smog,” zegt hij.

Omdat de weg hoger ligt dan de omringende straten, kan ze zien dat de zijstraten niet geasfalteerd zijn en evenmin bestraat. Het krioelt van de mensen, auto's, bromfietsen, geiten, ezels. Overal ligt vuil.

“Eh, staakt de gemeentereiniging of zo?” vraagt Loretta aan Gabriel.

Die moet lachen.

“Nee hoor, dat is altijd wel zo. Misschien nu iets erger omdat de varkens dood zijn.”

“?”

“Varkens! Normaal lopen er altijd varkens op straat...”

“Natuurlijk.”

“...en die eten het vuil op. Maar sinds de uitbraak van Mexicaanse griep vorig jaar, heeft de overheid bevolen dat alle varkens moeten worden afgemaakt. Het zou kunnen dat er daarom...”

“Kijk,” onderbreekt Loretta hem opgetogen, “de piramides! Je kunt de piramides zien!”

Ze kijken naar links en daar doemen inderdaad de contouren van de piramides op achter de flats.

“Ik wist niet dat ze zo dicht bij de stad stonden. Ik wil daar wel een fotootje van maken,” zegt Loretta terwijl ze haar camera uit haar tas pakt.

“Als u even wacht,” zegt Gabriel, “straks kunt u ze nog beter zien.”

Hij fluistert iets in het oor van Ahmed, de chauffeur. Ze rijden een paar honderd meter verder terwijl het busje vaart mindert. Dan trapt Ahmed op de rem en staan ze stil, terwijl het overige verkeer luid toeterend langs hen heen raast.

“Wat doet hij nou?” roept Loretta ontzet.

“Hij stopt even,” legt Gabriel rustig uit, “zodat u uw foto’s kunt maken.”

Ze kijkt hem verbijsterd aan.

“Wàt doet ie?”

“Kom nou maar,” zegt Krijn tegen Loretta. “Maak je foto’s en klaar. Hoe eerder we weer rijden, hoe liever het me is.”

Loretta maakt twee foto’s en weet niet hoe snel ze haar camera weer in haar tas moet stoppen. Ze halen opgelucht adem als het busje zich zonder een ongeluk te hebben veroorzaakt, weer in beweging zet. Terwijl ze verder rijden, vraagt Loretta zich af in wat voor hotel ze terecht zullen komen. Alle gebouwen die ze ziet, zijn vaal en grijs en stoffig. Het is maar voor vier overnachtingen, maar toch. De weg is abominabel. Er zitten allemaal gaten in het asfalt waardoor het busje hotsebotst en ze heen en weer in hun stoelen slingeren. Dan slaat Ahmed plots rechtsaf en stuurt het busje door een slagboom een parkeerterreintje langs de weg op. Als bij toverslag ziet ze frisse palmen, een keurig gesnoeide heg en een glanzende entree.

“Welkom in het Oasis hotel,” glimlacht Gabriel.

Ze lopen door een detectiepoort, terwijl een witte agent op een stoel naar een computerscherm staart. Naast hem staat een militair, met een kalashnikov op zijn rug. Krijn duwt zijn felrode koffer voor zich uit.

“Mooi hè?” vraagt hij aan de militair.

De militair wuift niet-begrijpend, maar vriendelijk knikkend dat hij door mag lopen. Niemand van het gezelschap wordt gecontroleerd.

“Als je hier de boel wilt opblazen, dan boek je gewoon een reisje bij Oad,” mompelt Krijn.

Als ze zijn ingecheckt zoeken ze hun kamer op. De koffers worden zo snel mogelijk naar hun kamer gebracht, belooft Gabriel.

“Doen ze wel voorzichtig?” vraagt Krijn bezorgd.

“Stel je toch niet zo aan,” moppert Loretta. “Zo verschrikkelijk mooi is die koffer van jou nou ook weer niet.”

Het hotel blijkt uit één etage te bestaan. De kamers bevinden zich alle op de begane grond en zijn gegroepeerd rond grasveldjes met keurig gemaaid gras, omzoomd met een lage, met zorg gesnoeide heg. Voor de kamer van Loretta en Krijn staat een perenboom. Onder de boom staat een tafeltje met twee rieten stoeltjes. Ze horen water kletteren.

“Kijk nou,” zegt Loretta verbaasd die nieuwsgierig naar het volgende veldje is gelopen.

Ze loopt weer terug naar Krijn die net de schuifdeur van hun kamer openzet.

“Er is daar een vijvertje met een fontein.”

“Dat is wel het laatste wat ik verwacht in die stofzooi.”

“Het is echt een oase,” zegt Loretta opgetogen. “Dit hotel had geen betere naam kunnen kiezen. Het lijkt zelfs of de lucht hier schoner is dan daarbuiten.”

Ze lopen de koele kamer in. Krijn sluit de schuifdeur.

“Anders heeft die airco geen zin,” legt hij uit.

Er wordt op de deur geklopt. Het blijkt een grote, zwarte neger te zijn met een glanzende rij hagelwitte tanden die lachend op hun koffers wijst die hij voor de deur heeft gezet.

“Salaam aleikum!”

“Dat is snel,” zegt Krijn, en dan “Aleikum salaam. Sjoekran!”

Het gezicht van de man splitst nog verder open. Krijn geeft de man een twee-euromunt, wat hem een reverence oplevert. De enorme, buigende man ziet er potsierlijk uit.

“Dat is een dagloon, weet je dat?” zegt Loretta als Krijn de koffers heeft binnengezet.

“Mohammed vertelde me dat de gemiddelde Egyptenaar leeft van ongeveer anderhalve euro per dag. Voor de mensen hier zijn wij schatrijke westerlingen.”

“Voor de mensen bij ons niet.”

“Je weet best wat ik bedoel.”

“Je hebt gelijk. Ik voel me ook walgelijk als ze zo onderdanig doen.”

“Heb je genoeg kleingeld bij je?”

“Meer dan genoeg om een heleboel van die arme schooiers een goeie dag te bezorgen.

Maak je geen zorgen. Insha’Allah!”

“Je begint er lol in te krijgen?”

Loretta en Krijn zitten met Marja en Huub, hun favoriete reisgenoten, aan een tafeltje op het terras, dat grenst aan het zwembad. Nadat Marja en Loretta nog even hebben gezwommen, laten ze gezamenlijk het avondeten buiten serveren. De meeste gasten hebben inmiddels gegeten en zitten in de prachtige avondlucht te genieten van een glaasje of zitten te lurken aan een enorme waterpijp. Er is een aparte ober die de waterpijpen verzorgt en een aparte ober die de kooltjes ververst als dat nodig is.

“Dat zijn de rijke Egyptenaren,” zegt Huub. “De meesten kunnen zich zo’n ambiance als dit van hun leven niet permitteren.”

“Het moet een enorme overgang zijn voor de mensen die hier werken,” zegt Krijn.

“Eenmaal over de drempel is alles schoon en vergapen ze zich aan luxe en overdaad, maar buiten is alles smerig en vuil en hebben ze nog geen nagels om hun reet te krabben.”

“Je hebt gelijk,” zegt Huub, “maar de mensen hier weten niet beter. Ze hebben geen moeite met hun armoede, zolang ze maar met zijn allen arm zijn.”

“Maar dit moet hen dan toch aan het denken zetten,” mompelt Krijn.

“Ik vind het zielig,” zegt Loretta.

“Dat is het ook,” zegt Marja, “maar als wij hier niet zouden komen, dan zouden hun levensomstandigheden waarschijnlijk nog slechter zijn. Dit land heeft toeristen nodig. De mensen die in dit hotel werken, wat voor baantje ze dan ook hebben, die hebben tenminste nog werk en inkomen, ook al is het dan bijzonder laag.”

“Wat is er in hemelsnaam met dit land gebeurd?” vraagt Loretta zich hardop af. “Al die schoonheid die we hebben gezien, al die enorme tempels, die enorme rijkdom. Hoe kan zo’n rijke cultuur zover afzakken tot wat het nu is?”

“Macht,” zegt Huub. “Macht maakt uiteindelijk alles kapot. Dit is een dictatuur, weet je. Die Mubarak, die zit er al sinds 1980, 1981? In elk geval kwam hij aan de macht na de moord op Sadat.”

“Maar dat geeft nog geen antwoord op mijn vraag.”

“Niet direct, misschien, maar uiteindelijk wel. Wat je vaak ziet in dictatoriaal geregeerde landen, is dat er een zichzelf verrijkende toplaag ontstaat en een straatarme onderlaag. Dit hotel is daar een voorbeeld van. Dit hotel is Egypte bij uitstek. Een middenklasse

ontbreekt totaal. Dus wat krijg je? Corruptie alom. Iedereen doet alles voor geld, hoe weinig ook. Of hoeveel, als het om de top gaat. Mubarak zorgt goed voor zichzelf en zijn familie. Niet bepaald de omstandigheden om als volk iets groots te verrichten, lijkt me.”

“Maar dan nog. Zo’n enorme terugval.”

“Vergeet ook de oorlogen niet, hè? De verschillende godsdiensten die hun hoogtijdagen hebben gekend. Uit naam van God en Allah en weet ik hoe ze allemaal heten, is heel wat moois naar de klote geholpen. Enfin, wat de overwegingen ook geweest mogen zijn, het vergroten van de persoonlijke invloed of het verspreiden van het woord, in de basis gaat het altijd en uitsluitend om macht.”

“Ik begin me bijna schuldig te voelen dat wij het zo goed hebben,” zucht Loretta.

“Tja, that’s life, meisje. Niemand kan kiezen waar zijn of haar wiegje staat.”

“Zal ik nog een fles wijn bestellen?” vraagt Krijn. “Om te vieren dat ons wiegje in Den Haag stond?”

Iets meer dan een jaar later steekt in Tunesië Mohammed Bouazizi zichzelf in brand uit wanhoop omdat zijn groente- en fruitkar in beslag is genomen. Het leidt tot ongekend hevige onlusten in het land. De boel escaleert en leidt op 14 januari 2011 tot de val van de steenrijke Tunesische president Zine al-Abidine Ben Ali. Met zijn vrouw Leila Trabelsi en naaste familie vlucht hij naar Saoedi-Arabië, maar niet nadat zij eerst nog een flinke greep in de staatskas doen. Hierop besluiten de Europese ministers van Buitenlandse Zaken de bankrekeningen van de president en zijn vrouw te bevriezen, op beschuldiging van corruptie, het aannemen van smeergeld en het achteroverdrukken van geld dat eigenlijk het Tunesische volk toebehoort. Dat deze beschuldiging pas komt nádat de president ten val is gebracht, heeft alles te maken met de economische belangen die vooral Frankrijk in Tunesië heeft. Bovendien geniet de president tijdens zijn ambtsperiode protectie omdat hij zich ontpopt als bondgenoot tegen het door het Westen zo gevreesde moslimfundamentalisme.

Precies elf dagen later slaat in het straatarme Egypte de vlam in de pan. Door de gebeurtenissen in Tunesië is een sprankje hoop op een betere toekomst ontstaan in de harten van het volk. De Egyptenaren hebben genoeg van de bijna voortdurende noodtoestand die onder het regime van Hosni Mubarak heerst. Hij is de man die al dertig

jaar de dienst uitmaakt en met strakke hand, zijnde de gehate staatspolitie, het volk onder de duim houdt.

De bevolking van Egypte bestaat inderdaad, zoals Huub al vertelde, uit een kleine, rijke toplaag die zich door vriendjespolitiek en corruptie in stand houdt. Een middenklasse ontbreekt, de rest is arm. 40% van de Egyptenaren leeft onder de armoedegrens.

Dinsdag 25 januari 2011 verzamelen de eerste demonstranten zich op het Tahrirplein, in het hartje van Cairo, op een steenworp afstand van het beroemde Egyptisch Museum. Via sociale media als Facebook, Twitter en internet weten de demonstranten elkaar te vinden. Niet alleen in Cairo, maar ook in andere grote steden als Alexandrië, Mansoura en Suez vinden demonstraties plaats. Het leidt tot heftige confrontaties met de politie, die er niet voor terugdeinst de burgerbevolking te achtervolgen met politiebusjes met de bedoeling ze aan te rijden. Er wordt traangas gebruikt en met scherp geschoten, maar de geest is uit de fles.

“We hadden geen jaar moeten wachten,” verzucht Loretta.

Krijn knikt.

In gedachten gaat hij terug naar het Oasis hotel.

“Zou die jongen nog toiletten schoonmaken?” vraagt hij zich af.

Naar de eeuwige jachtvelden

Het Plein, Den Haag.

Hans zit op zijn vaste plekje op het terras van de Eeuwige Jachtvelden. Hij weet ook niet waarom hij altijd juist op dit terras afspreekt.

Hoewel?

Het terras ligt centraal. Wie met de trein naar Den Haag reist, loopt doorgaans via de Herengracht en door de Korte Poten naar de binnenstad. Dan kom je er langs. Het is niet te missen. Vanaf zijn positie kan Hans de ander al zien aankomen in de spiegeling van de ruiten van het café tegenover het terras, voordat die ander hem kan zien. Dat kan voordelig zijn. Hij kan nog net even snel de kruimels van zijn mond vegen. Een hand door zijn haar strijken. Voor een frisse adem zorgen. Checken of zijn gulp dicht zit. Hij kijkt op zijn horloge. Hij is te vroeg. Veel te vroeg, eigenlijk. Zeker een half uur. Hij baalt daar zelf van. Anderen zijn altijd te laat. Hij berust al in het feit dat hij hier zeker drie kwartier alleen aan een tafeltje zit. Voorwaar geen straf, maar toch.

Het is nog voor twaalf. Het is vrij rustig op straat, maar Hans weet dat dit snel zal veranderen. Alsof iemand een schoolbel luidt, zo zal het Plein vanaf twaalf uur snel volstromen met ambtenaren die een afspraakje hebben met andere ambtenaren, ambtenaren die al wandelend hun boterham uit een plastic zakje eten en ambtenaren die hun pauze benutten om even het luie zweet kwijt te raken door te gaan joggen. Die werken 's middags dan wat langer door, dacht hij vroeger.

Ach ja.

Politici die zich onbedreigd wanen, wagen zich op straat en haasten zich óf snel van de ene kant van het Plein naar de andere, óf laten zich een uitgebreide lunch serveren bij één van de uitbaters rond het Plein. Debatteren maakt hongerig. De keel moet gesmeerd.

“Een koffie graag. Espresso.”

Het meisje loopt naar binnen om zijn bestelling door te geven. Het is nog te vroeg voor wijn, vindt hij. Straks, als ze er is, dan zal hij een droge witte wijn bestellen, en nog één, waarschijnlijk, maar om al aan de wijn te zitten vóórdat zij er is, dat geeft een rare indruk. Dan kan ze denken dat hij drinkt. Dan zou ze kunnen vermoeden dat hij meer drinkt dan

iemand hoort te drinken of in elk geval meer drinkt dan een vrouw doorgaans wil dat een man drinkt. Alsof het om de dorst zou gaan...

Het meisje is terug met zijn bestelling en zet het minuscule kopje voor hem neer.

“Dank je.”

Hij kijkt op zijn horloge. Nog een half uurtje. Hij kijkt in de ruit van het tegenoverliggende café, maar realiseert zich dat het geen zin heeft. Ze zal niet met de trein komen, maar eerder met de tram of met de bus. Ze moet van Kijkduin komen. Misschien komt ze wel met de auto en parkeert ze onder het Plein? Of ze neemt de fiets, wie zal het zeggen?

Hij heeft Pauline leren kennen op het stadhuis. Zowel hij als zij deed daar een opdracht voor de Dienst Stedelijke Ontwikkeling. Hij als projectleider, zij als projectsecretaresse. Hij mocht haar meteen. Pauline is iemand op wie je kunt rekenen. Zij is iemand die een projectleider werk uit handen neemt. Iemand aan wie je dingen kunt overlaten. Iemand voor wie een half woord genoeg is.

Op zekere dag vraagt zij of hij zin heeft om een stukje met haar te gaan wandelen. Die ochtend hebben ze samen een lange, droge vergadering achter de rug en zij wil graag even naar buiten.

“Een frisse neus halen na al die stoffige ambtenaren.”

Hij stemt toe.

“Natuurlijk.”

Ze lopen meer dan een uur. Ze vertelt hem dat ze zich eenzaam voelt. Hij is verbaasd over haar ontboezeming. Wat kan hij er mee, nietwaar? Hij is getrouwd met Lieke en mag, hoewel de spetters nou niet bepaald meer van hun relatie afvliegen, ook niet echt mopperen. Ze hebben een huwelijk zoals zo veel mensen. Tenminste, dat denkt hij. De kinderen wonen nog thuis, zitten nog braaf op school, en verder kabbelt het leven verder. Aangenaam. Geen gezeur aan zijn hoofd. Een rimpelloze vijver.

Pauline vertelt hem uitgebreid over haar thuissituatie en hij hoort haar verhaal aan, knikt af en toe en zegt ‘hm hm’ en zo.

“Bedankt dat je naar me hebt willen luisteren,” zegt ze als ze weer naar binnen gaan.

Ze drukt hem een zoen op zijn wang.

“Het is goed,” zegt hij. “Graag gedaan.”

Die middag kan hij zijn hoofd niet bij zijn werk houden. De concentratie is weg. Het is net of iemand een steentje in zijn vijver heeft gegooid. Hij gaat wat eerder naar huis die dag, ondanks de lange pauze.

Hij drinkt zijn espresso op, die nu nog lekker heet is.

Het wordt drukker op het Plein. Hans kijkt op zijn horloge en stelt vast dat het twaalf uur is geweest. Om deze tijd hebben ze hun afspraak, op haar initiatief. Gistermiddag belde ze hem opeens op. Of hij in de gelegenheid was?

Nog een kwartier, schat hij, maar dan staat ze opeens voor zijn neus.

“Hai! Zit jij er hier al? Ik ben toch niet te laat, hè?”

Hij springt op.

“Nee, nee. In tegendeel. Je bent precies op tijd!”

Ze zoenen elkaar op de wang. Drie keer, zoals gebruikelijk.

Ze zitten nog maar net als het meisje al voor hun tafeltje staat.

“Doe mij maar een wijntje,” zegt Pauline. “Wit. Droog.”

Het meisje kijkt Hans aan.

“Nou vooruit, dan doe ik mee.”

“Zat je al lang te wachten,” vraagt Pauline.

Hans schudt zijn hoofd.

“Ik zit hier net.”

“Maar er staat al koffie?”

“Mwah! Tien minuutjes. Hoogstens. Dat meisje hier is erg snel, hoor.”

Pauline haalt een elastiekje uit haar haar en schudt haar lange, bruine haren los.

“Hoe is het met jou? Wat doe jij tegenwoordig?”

Hans vertelt haar over zijn dagelijkse beslommeringen. Ze hebben elkaar een hele tijd niet gezien. Sinds die bewuste middag zijn ze vaker samen gaan wandelen, maar nooit meer zo lang. Er is een vriendschapsband ontstaan die ze ook na afloop van het project, inmiddels alweer een jaar geleden, in stand houden. Gewoon vriendschap, geen gedoe.

“En jij?” vraagt hij.

Het meisje brengt de glazen wijn die ze hebben besteld. Ze heffen het glas en nemen een slok.

“Wil je het echt weten?” vraagt Pauline.

Hij knikt.

“Natuurlijk.”

“Wij zijn uit elkaar, Herman en ik.”

“Ach.”

Wat moet hij anders zeggen?

Pauline vertelt uitgebreid over haar eenzaamheid die ze voelde toen ze nog met Herman was.

“Hij was best lief, hoor. Ik zou liegen als ik wat anders zou beweren. Hartstikke aardig eigenlijk, maar ja.”

Het valt Hans op dat ze warm over haar ex praat. Ze zegt geen onvertogen woord over hem. Geen spoor van een echtelijke ruzie. Het vuur dat ooit zo fel heeft gebrand, blijkt gewoon langzaam te zijn gedoofd. Het is zachter gaan branden en floep.

“Begrijp je dat?” vraagt ze zacht, terwijl ze een hand op zijn arm legt.

Hans knikt en voelt een warme tinteling door zich heen gaan. Hij is niet meer gewend dat een vrouw haar hand op zijn arm legt. Zomaar.

Pauline kijkt hem doordringend aan.

“Hoe is dat bij jou?”

“Tsja...”

Hans voelt zich voor het blok gezet. Natuurlijk brandt het vuur tussen Lieke en hemzelf ook niet meer zo hard als vroeger, weet hij, maar moet hij dat nu uitgebreid aan haar gaan vertellen? Dat zou niet fair zijn tegenover Lieke. Aan de andere kant, het ontkennen zou ook niet eerlijk zijn tegenover Pauline, die zelf zo openhartig is.

“Ik zie het al,” zegt Pauline.

Ze trekt haar hand terug.

“Wat zie je?” vraagt hij onnozel.

Pauline schenkt hem een stralende glimlach.

“Ik wist dat ik op je kon rekenen,” zegt ze opgewekt.

“Ik geloof niet dat ik je helemaal begrijp?” vraagt hij verbaasd.

Wat bedoelt ze nou?

Ze wuift zijn vraag weg.

“Laat maar zitten. Dat komt nog wel.”

Voordat hij door kan vragen, is ze al overgestapt op een ander onderwerp. Het is gezellig om met haar op een terras te zitten. Ze kan goed converseren en praat honderduit. Ze besluiten iets te eten en bestellen daar nog een glas wijn bij, met na afloop een espresso.

“Ik reken af,” zegt ze beslist als ze klaar zijn.

Als hij afscheid van haar wil nemen, schudt ze haar hoofd, waarbij haar lange haren heftig heen en weer gaat.

“Nee, nog niet. Ik wil dat je eerst even met mij meekomt.”

Daar heeft hij niet op gerekend. Ze kijkt hem vragend aan.

“Toe, je moet me ergens mee helpen. Asjeblieft?”

Dat kan hij niet weigeren.

Ze lopen naar de betaalautomaat in één van de hoeken van het Plein.

“Ik sta hieronder,” legt ze uit.

De auto staat achteraan geparkeerd. Ze rijdt in een lichtblauwe Citroen Picasso, het oude model. De achterstoelen zijn naar voren geklapt. Achterin ligt een groot pakket, met vuilniszakken omwikkeld en dicht getapet. Ze stappen in. Vragend kijkt Hans haar aan.

“Nou, wat wil je dat ik doe?”

Ze knikt met haar hoofd naar achteren, naar de achterbak.

“Weet jij waar ik dat laten kan?”

Hans draait zich om. Het is een groot pak.

“Wat is het?”

“Rommel. Ik moet het kwijt.”

“Tja. Ik weet niet hoe het in Den Haag is geregeld, maar in Zoetermeer heb je een zelfbrengdepot van de gemeentereiniging. Daar kun je het zo dumpen als je een badge hebt.”

Hans draait zich om.

“Is het zwaar?” vraagt hij.

“Mwah. Gaat.”

Hans voelt met zijn hand aan het pak. Het geeft mee.

“Het lijkt wel een lijk,” zegt hij gniffelend.

“Dat is het ook,” zegt Pauline bedaard.

Het duurt even voor de betekenis van haar antwoord tot hem doordringt.

“Je gaat, je gaat me toch niet vertellen dat...? Ben je nou serieus?” hakkelt hij.

Ze knikt.

“Het is Herman.”

“Godverdegloeiendegodver!”

Hans opent het portier en springt de wagen uit.

“Ik wil hier helemaal niets mee te maken hebben! Wat denk jij wel?”

“Je hebt er al mee te maken,” antwoordt Pauline rustig. “Je hebt in de auto gezeten. Je hebt van alles aangeraakt. Je hebt Herman aangeraakt. Dus...”

Ze heeft gelijk, weet hij. Hij heeft inderdaad van alles aangeraakt. Hij zit er tot zijn nek toe in, of hij dat nou wil of niet. Wat is dat voor een vrouw? Hoe kan ze nou zo koelbloedig zijn? Zo kent hij haar helemaal niet. Razendsnel probeert hij na te denken. Wat moet hij doen? Wat kán hij doen? Hij kijkt om zich heen. Het is stil in de parkeergarage. Er is niemand te zien. Ook kan hij geen camera ontdekken die op hen is gericht. Hij neemt een besluit. Hij kan niet anders. Hij moet wel.

Als hij langs het terrasje naar de Korte Poten loopt, lacht het meisje naar hem. Hij zwaait terug. Leuk dat ze hem herkent, denkt hij. Dan vertraagt hij zijn pas. Hij kan geen risico nemen. Hij loopt terug naar het terras en bestelt nog een droge, witte wijn. Hij moet zijn stem verheffen als de eerste brandweerwagen met gillende sirenes het plein op scheurt.

Zegeltjes sparen

“Tja, dan moet het maar.”

Met een zucht opent hij een nieuw document en begint te typen. Lang hoeft hij niet na te denken over de inhoud. Hij speelt al heel lang met de gedachte, maar tot nu toe heeft zich geen concrete aanleiding voorgedaan om er daadwerkelijk uitvoering aan te geven.

Natuurlijk zijn er wel momenten geweest waarop hij dacht dat hij nu misschien, maar dan besloot hij het toch telkens weer niet doorslaggevend te vinden.

Nog niet.

Zo is het verzamelen begonnen. ‘Zegeltjes sparen,’ zo noemde de leidster van zijn assertiviteitscursus dat, doelend op de kleine voorvalletjes die op zichzelf onvoldoende aanleiding geven om uit je vel te springen, maar gaandeweg ruim voldoende blijken om te ontploffen. Wie zegeltjes spaart, diens boekje raakt uiteindelijk vol.

Aanvankelijk kan hij er wel mee omgaan. Als iemand voordringt bij, laten we zeggen de bakker, dan neemt hij op dat moment de beslissing om er wat van te zeggen of het te accepteren.

Laat maar gaan.

Zo wordt het voorval geen zegeltje, heeft hij geleerd. Hij is trots op zichzelf. Toch sluipt het er langzaam weer in. Het verschil met vroeger is dat hij nu weet wat er gebeurt. Hij weet dat hij het zegeltje kan verscheuren door actie te ondernemen, maar hij is moe. Hij moet te vaak beslissen om in te grijpen. Het lijkt wel of het steeds vaker gebeurt, of de hufterigheid in omvang toeneemt. Hij vraagt zich af of dat echt zo is, of het allemaal echt gebeurt of dat hij het zich allemaal alleen maar inbeeldt en het aan hem zelf ligt. De wereld is tenslotte een spiegel, nietwaar? Uiteindelijk weet hij dat het niet uitmaakt hoe het antwoord op zijn vraag luidt. Als dit zijn spiegel is, dan is dit ook zijn werkelijkheid. Zijn wereld.

Zijn leven.

Tja.

Hij leest nog eens over wat hij heeft getypt. Alles staat er in dat er in moet staan. Hij is niets vergeten. Hij haalt de spellingchecker er overheen en verbetert de typefouten. Hij drukt het document af en slaat het op, hoewel hij zich afvraagt of iemand ooit de moeite

zal nemen zijn harde schijf door te nemen. Alsof het iemand ooit heeft geïnteresseerd wat hij uitspookt op zijn kamertje.

Hij vouwt het A-4tje - meer is het niet – dubbel en stopt het in een enveloppe. Hij likt de gomrand en plakt de enveloppe zorgvuldig dicht. Met balpen schrijft hij zijn eigen naam en adres er op. De postzegel heeft hij er al eerder op gedaan.

Met de enveloppe in zijn hand loopt hij de trap af. Hij pakt zijn jas van de kapstok en verlaat het huis om de brief te posten.

Als hij even later terugkomt, drinkt hij eerst een kop koffie voordat hij de twee trappen naar boven, naar zolder op loopt. Achter het schot bevindt zich de doos met spulletjes die hij, net als zijn zegeltjes, in de loop der tijd heeft verzameld. Hij zet de doos voor zich op de tafel en gaat zitten. Hij maakt de doos open. Eén voor één haalt hij de zorgvuldig ingepakte pakketjes er uit en legt deze voorzichtig neer. Als de doos leeg is, zet hij deze op de grond. Hij kijkt goedkeurend naar de pakketjes en constateert dat alles er nog is. Dat kan ook bijna niet anders, want alleen hij weet af van het bestaan. Hij staat op en haalt een schoudertas vanachter het schot tevoorschijn. Behoedzaam wikkelt hij vervolgens de pakketjes af en stopt de inhoud in de tas. Als hij alles heeft uitgepakt en in de tas gestopt, hangt hij de tas over zijn schouder en loopt de trappen af naar beneden. Hij loopt zonder zijn jas aan te trekken naar buiten en trekt de deur achter zich in het slot, zonder deze op het nachtslot te draaien, wat hij anders altijd wel doet.

Wat maakt het nog uit?

Die avond treft zijn vrouw hem niet thuis. Als ze de auto voor het huis parkeert, brandt er geen licht en dat bevreemdt haar. Er brandt altijd licht als ze thuiskomt. Als zij thuiskomt, heeft hij de tafel gedekt en het eten klaar staan. Ze drinken een glaasje en dan kan ze aan tafel. Vaak kan ze door de afzuiging van buitenaf al ruiken of het lekker is dat ze krijgt. Nu ruikt ze niets.

Als ze de sleutel in het slot steekt en merkt dat het huis niet is afgesloten zoals ze hebben afgesproken dat het huis moet worden afgesloten door de laatste die het huis verlaat, neemt een onbestemd gevoel bezit van haar.

Er zal toch niets aan de hand zijn?

Ze schudt haar hoofd. Wat kan er nu met hem aan de hand zijn? Vanmorgen was er in elk geval nog niets aan de hand. Alles was normaal. Hij deed ook normaal. Als er echt iets gebeurd zou zijn, dan had ze dat allang gehoord.

Toch?

Als er echt iets met hem aan de hand is, dan zou iemand haar dat toch hebben laten weten?

Natuurlijk!

Maar ze is er niet gerust op. In de kamer is hij niet. In de keuken evenmin. Er zit niemand op het toilet. Ze roept zijn naam naar boven, maar er volgt geen reactie. Het blijft muistil in huis. Ze loopt de trap op en kijkt in de kamers boven, in de badkamer en in het toilet. Ze loopt de trap op naar zolder. Op de voorzolder is hij niet. Ze opent de deur naar de kamer en ziet de doos op de grond staan. Op de tafel liggen allemaal doeken. Als ze om zich heen kijkt, ziet ze dat het schot open staat. Hij heeft kennelijk iets uitgepakt, denkt ze. De doos herkent ze niet. Ze kan zich niet herinneren wat zich achter het schot bevond. Dat is altijd zijn pakkie an geweest. Hij bergt altijd alle spullen op, net zoals hij altijd de auto inpakt als ze met vakantie gaan. Daar moet ze zich niet mee bemoeien, weet ze. Dat geeft alleen maar herrie.

Ze loopt weer naar beneden en doet de schemerlampen aan. Ze loopt naar de glazenkast en schenkt zichzelf een glas wijn in. Uit de keuken pakt ze een asbak. Ze steekt een sigaret op. Dat doet ze anders nooit binnen. Ze rookt altijd buiten, om het plafond te sparen. De rook maakt het zo gauw smoezelig en het geld groeit hen niet op de rug. Ze neemt een slok van haar wijn en pakt haar mobieltje. Ze laat hem net zo lang overgaan tot ze zijn voicemail krijgt. Dat lukt dus niet. Inspreken heeft geen zin, weet ze, want hij reageert nooit op zijn voicemail. Irritant vindt ze dat.

“Als je toch niet reageert, dan kun je beter je voicemail uitschakelen of je tekst veranderen,” heeft ze tegen hem gezegd en zijn stem nabootsend: “Dit is mijn voicemail, spreek uw naam en telefoonnummer in en ik bel u never nooit meer terug!”

Hij had zijn schouders opgehaald. Het heeft niet geholpen. Ze neemt een trek van haar sigaret. Terwijl ze diep inhaleert, bedenkt ze wat ze moet doen. Kán ze iets doen en vooral, móet ze iets doen?

Ze staat op en zet de televisie aan. Ze zapt naar TV-West. Als hij iets gek in zijn hoofd heeft gehaald, zo redeneert ze, dan is het misschien wel op het nieuws? Het regionale

nieuws dan, want tot grotere dingen acht ze hem niet in staat. Hij kan soms rare fratsen uithalen, maar het zijn nooit wereldschokkende dingen geweest. Onwillekeurig moet ze glimlachen. Hij kan inderdaad soms rare dingen doen, maar nooit iets dat echt kwaad kan of schade aanricht. Hij is niet gek. Onnozel is meer van toepassing. Ze knikt. Ja, onnozel, dát is ie.

Als het nieuws is afgelopen, zet ze de televisie op stand-by. Ze drinkt haar glas leeg en loopt naar de keuken. Niets wijst er op dat hij iets aan het eten heeft gedaan of iets heeft voorbereid. De tafel is niet gedekt – ze opent de koelkast – en er staat niets klaar in de koelkast. Hè, vervelend! Ze moet wel iets eten.

Ze besluit nog even te wachten - wie weet komt hij zo binnenwandelen - en schenkt zich nog een glas wijn in. Ze steekt haar tweede sigaret op en inhaleert diep. Langzaam blaast ze de rook in kringetjes naar het spierwitte plafond.

Ze wordt wakker met een barstende koppijn. Uiteindelijk heeft ze gisteravond niets meer gegeten en alleen maar wijn gedronken en sigaretten gerookt. Dat wreekt zich.

Ze kijkt in het bed naast zich. Natuurlijk is zijn bed onbeslapen, anders had ze dat wel gemerkt. Met een ruk zit ze overeind. Ze maakt zich nu toch echt ongerust. Ze kan zich niet herinneren dat hij ooit een nacht niet thuis heeft geslapen, behalve dan als hij voor zijn werk wegmoest voor één of andere cursus of beurs. Dit is bijzonder vreemd. Ze zal iets moeten ondernemen, want lijdzaam afwachten is niet haar favoriete bezigheid. Dan wordt ze gek. Ze besluit zich te gaan douchen en aan te kleden, daarna zal ze proberen iets te eten – ze moet iets te eten naar binnen krijgen en in elk geval iets drinken – en dan zal ze contact opnemen met de politie. Ze vraagt zich af of dat telefonisch kan? Ze heeft geen idee. Enfin, dat hoort ze dan wel. En, niet te vergeten, ze moet haar werk bellen. Zeggen dat ze vandaag thuis werkt.

De brigadier noteert naar eigen zeggen haar melding van een vermist persoon.

“Het is geen persoon, het is mijn man!” protesteert ze verontwaardigd.

“Excuses mevrouw, maar zo heet bij ons de procedure.”

Onder alle omstandigheden zou ze de man de huid hebben vol gescholden, maar ze laat hem begaan. Bewust. Hij kan er niets aan doen, denkt ze. Hij weet niet beter. Hij werkt

niet voor niets bij de politie. Geduldig beantwoordt ze de vragen die de dienstdoende agent volgens zijn procedure kennelijk moet stellen.

“Is de vermiste misschien samen met iemand anders verdwenen?”

Ze knikt heftig van nee, maar helemaal zeker is ze daar niet van. De agent kijkt haar doordringend aan, alsof hij er het zijne van denkt.

Wat de vermiste zijn hobby's zijn? Of de vermiste lid is van een club of een vereniging en zo ja, welke?

“Wat heeft dat er nou allemaal mee te maken?” vraagt ze wanhopig, maar de man haalt zijn schouders op.

“De procedure, mevrouw.”

Hij probeert haar vriendelijk aan te kijken, maar ze kan hem wel schieten.

Wat is de naam van de tandarts van de vermiste? Wat is de naam van de huisarts van de vermiste? Of de vermiste een bericht heeft achtergelaten? Bestaan er aanwijzingen dat de vermiste gevaar loopt? Wat was de vermiste van plan om te gaan doen?

“Ja, als ik dát geweten had, dan was ik hier niet geweest, lul!”

Het is er uit voor ze het in de gaten heeft.

“Sorry.”

De man kijkt verstoord.

“Het schoot er uit,” zegt ze verontschuldigend.

Koeltjes handelt hij vervolgens de rest van de formaliteiten af.

“Zodra er iets bekend wordt, dan laten wij u dat natuurlijk onmiddellijk weten,” zegt hij.

“Dat verwachten wij uiteraard ook van u. Stel dat de vermiste toch opeens weer boven water komt, nietwaar?”

Hij schudt haar de hand ten teken dat wat hem betreft het gesprek ten einde is. Ze weet niets beters te verzinnen dan maar weer naar huis te gaan en af te wachten. Waar zou ze moeten zoeken? Van werken komt niet veel vandaag. Een baaldagje, maar dan van de zenuwen. Vooral de vragen over de tandarts en de huisarts hebben haar gemoedsrust geen goed gedaan. Ze gaan er al een beetje van uit dat hij dood gaat, denkt ze. Of dat hij dat misschien wel al is!

Nu pas beseft ze hoe het haar raakt dat hij er niet is. Hoezeer ze hem mist, eigenlijk. Zijn aanwezigheid was altijd vanzelfsprekend, daar hoefde ze geen moeite voor te doen. Hij was er gewoon. Dag in, dag uit. Heeft ze hem wel voldoende aandacht geschonken? Is ze

wel lief genoeg voor hem geweest? De twijfel begint aan haar te knagen. Hoe kan het nou dat ze niets heeft gemerkt aan hem? Heeft hij signalen afgegeven die zij niet heeft opgevangen? Is ze er misschien gewoon overheen gewalst?

Ze steekt de ene sigaret na de andere op. Wat kan haar dat plafond nou schelen?

Uren verstrijken.

In plaats van iets te eten voor zichzelf klaar te maken, heeft ze een nieuwe fles wijn geopend. Ze heeft geen zin in eten en drinken gaat vanzelf.

Ze hoort de brievenbus klepperen. De post. Ze hijst zich overeind en loopt naar de deur. Ze raapt de stapel van de deurmat en loopt er mee naar binnen. Als ze de stapel uitspreidt op de keukentafel, stokt haar adem in haar keel. Er zit een brief tussen met zijn handschrift! Het valt haar niet eens op dat het epistel aan hem is gericht, en dus niet aan haar. Ze scheurt de enveloppe open en strijkt het A-4tje plat. Haar ogen schieten over de letters.

“Godverdomme!”

Met afgrijzen kijkt ze naar de brief, die ze nog eens langzaam overleest.

“Godverdegodverdomme!”

Ze laat zich op een keukenstoel zakken. Hoe heeft hij dit nou kunnen doen? Waarom heeft hij haar hier nooit iets van verteld? Heeft ze iets gemist of zo? Had ze iets kunnen doen om dit te voorkomen? Waarom heeft hij haar er niet bij betrokken? Hij had toch op zijn minst iets kunnen zeggen? Ze is toch verdorie zijn vrouw?

Ze pakt de brief en leest hem nog eens.

“Godverdomme...”

En zij maar denken dat hij onnozel is.

De blauwe zee steekt scherp af bij het bijna hagelwitte strand. Ondanks zijn donkere zonnebril knijpt hij zijn ogen halfdicht tegen het felle zonlicht. Het zand is heet. Zonder slippers valt er bijna niet over te lopen. Ze zal nu zo ongeveer zijn brief hebben ontvangen, schat hij in. Hoe zou ze het opvatten, vraagt hij zich af?

“Godverdomme, dat zal ze zeggen,” gniffelt hij in zichzelf.

Hij knikt.

Ja.

“Godverdomme.”

Niks anders.

Het idee om elke maand wat opzij te zetten en in een doos op zolder te bewaren, was zo gek nog niet geweest.

In gedachten ziet hij de cursusleidster weer. Het lijkt wel of ze naar hem knipoogt?

Wie zegeltjes spaart, diens boekje raakt uiteindelijk vol.

Late dienst

Piepend komt de bus tot stilstand. De chauffeur is verbaasd. Normaal gesproken staat er rond dit tijdstip nooit iemand bij deze halte. Dit is juist altijd een loze rit. Op de heenweg is de bus doorgaans nog aardig gevuld met mensen die uit hun werk komen, maar op de terugweg wil er nooit iemand mee. Nederland gaat aan tafel.

Etenstijd.

Hij kijkt in zijn spiegel om te zien wie zijn eenzame passagier is vanavond, maar hij ziet niemand instappen. Dat is vreemd. Hij kijkt in zijn rechterbuitenspiegel, maar ook naast de bus is niemand te zien.

Hè?

Hij krabt zich op zijn achterhoofd. Hij is toch niet gek? Er stond duidelijk een man langs de kant van de weg die zijn hand opstak, ten teken dat hij met de bus mee wil. Hij kijkt nog eens. Niemand.

Noch in zijn bus, noch naast zijn bus. Hij kijkt in zijn linkerbuitenspiegel, maar ook daarin is niets te zien. Hij haalt zijn schouders op, sluit de deuren en trekt langzaam op, ondertussen in zijn achteruitkijkspiegels turend om te zien of er misschien toch nog iets of iemand op de weg is achtergebleven.

Hij haalt opgelucht adem, maar het voorval laat hem niet los. Hoewel er feitelijk niets is gebeurd – andere collega's kunnen bloedstollende verhalen ophangen over amokmakende passagiers, bedreigingen en zelfs zinloos geweld, alsof geweld ooit zinvol zou kunnen zijn, maar dat terzijde – houdt hij een onbehaaglijk gevoel.

Er klopt iets niet.

Als hij die nacht zijn bus parkeert in de remise en nog een kop koffie drinkt met een collega, vertelt hij wat hem is overkomen eerder die avond. Zijn collega moet lachen.

“Of je begint af te takelen en je ziet dingen die er niet zijn, of het is gewoon een geintje, man! Eén of andere lolbroek die jou in de maling heeft willen nemen.”

Zijn collega geeft hem een goedmoedige por tegen zijn schouder.

“Ik ga uit van het laatste, kerel. Gewoon een grappenmaker met een rotgeintje.”

Natuurlijk, dat is het. Ze lachen samen om de poets die hem is gebakken. Ze nemen afscheid en hij rijdt in zijn eigen auto naar huis. Om thuis te komen moet hij een deel van

de route volgen van ‘zijn lijn’. Hij passeert de bewuste halte. Er is niets te zien. Hij verwacht ook niets te zien, zeker niet rond dit tijdstip. Toch blijft hij nog in zijn achteruitkijkspiegels kijken tot een bocht de halte aan zijn gezicht onttrekt. Als hij de dagen na het voorval rond de bewuste tijd de bushalte nadert, mindert hij vaart om goed om zich heen te kunnen kijken, ook als hij van tevoren niemand ziet staan. En hij ziet niemand staan, want er staat rond die tijd nooit iemand bij deze halte. Op de één of andere manier blijft het voorval hem achtervolgen. En wat nou voorval? Wat is er nu feitelijk gebeurd? Hij kan het zelf nauwelijks benoemen. Iemand die zijn arm opsteekt en zich dan verstoppt.

Flauw!

“Maak je toch niet zo druk, man,” zegt de collega dan ook aan wie hij vertelt dat het gebeuren hem nog steeds bezighoudt. “Het was gewoon een rotgeintje. Man, jij bent een spekkoper. Jij hebt geen idee wat voor een ontzettende bofkont jij bent. Ik ken collega’s zat die een heleboel vervelende dingen meemaken! Heel anders dan jij.”

Hij haalt zijn schouders op.

“Je hebt gelijk,” zucht hij. “Ik moet me niet zo aanstellen.”

De dagen volgend op dit gesprek rijdt hij bewust op volle snelheid langs de bushalte op de tijdstippen dat er nooit iemand staat. Zijn collega heeft gelijk. Natuurlijk heeft zijn collega gelijk. Het is waarschijnlijk gewoon een rotgeintje geweest en hij mag van geluk spreken als iemand alleen maar een grapje met hem wil uithalen. Hij kent ook de collega’s die diep gestrest thuis zitten door alles wat ze naar hun hoofd geslingerd hebben gekregen, en erger.

Weken gaan voorbij.

Hoewel hij nog wel even wat beter kijkt als hij langs de bushalte rijdt, verwacht hij allang niet meer iets te zien.

Tot op een dag...

Zijn hart bonst in zijn keel als hij in de vallende schemering de bocht omkomt en in de verte, bij de bushalte, een schim ontwaart. Er staat weer iemand bij de halte waar rond dit tijdstip nooit iemand staat. In een flits schiet het voorval van weleer door zijn gedachten. De man die een stap naar voren doet. De man die zijn hand opsteekt. De bus die vaart mindert. De deuren die opengaan. Zijn zoekende blik naar de passagier die niet instapt.

Hij ziet zichzelf na afloop van zijn dienst in de remise koffie drinken met zijn collega, die hem een goedmoedige por tegen zijn schouder geeft.

“Een rotgeintje, man. Eén of andere lolbroek die jou in de maling heeft willen nemen.”

Ja ja, één of andere lolbroek die hem in de maling wil nemen.

Hij kan er nu zelf om lachen.

Hij weet dat hij vaak een beetje te goedgegelovig is. Hij is naïef gebleven. Hij ziet nergens kwaad in. Hij tuint altijd overal in. Hij is een dankbaar object voor wie een 1-aprilgrap wil uithalen, hoezeer hij zich ook voorneemt die dag extra op zijn hoede te zijn. Hij is het ideale slachtoffer voor een opname van het programma bananasplit. Of voor een babbeltruc.

De man doet een stap naar voren en steekt zijn hand op, ten teken dat hij met de bus mee wil. De bus mindert vaart en komt piepend tot stilstand. De deuren gaan open.

Dan sluit hij plots de deuren en drukt hij het gaspedaal tot op de bodem in. De bus schiet vooruit!

“Ha ha ha,” schatert hij het uit. “Vandaag trap ik er mooi niet in, mannetje!”

Hij schakelt snel door, zodat de bus snel meer vaart krijgt.

“Zal die even raar op zijn neus kijken!” gniffelt hij.

Hij tuurt in zijn achteruitkijkspiegels om te kijken of het beteuterde gezicht kan zien van degene die hem een poets heeft willen bakken.

De spiegels staan net te hoog gericht om het glimmende bloedspoor te kunnen waarnemen dat hij achterlaat op het doffe, zwarte asfalt.

De uitslag

Voor iemand die zichzelf doorgaans als bedachtzaam en genuanceerd bestempelt, valt de man ongemeen fel uit naar de jongen die per ongeluk – daar moeten we van uitgaan – tegen hem aan is gebotst. Hij schrikt zelf van zijn uitbarsting, net als de jongen die hem met grote verbaasde ogen aankijkt.

“Ik had u niet gezien, meneer.”

Zijn vrouw is eveneens verrast, onaangenaam, dat wel.

“Wat doe jij nou?” vraagt ze haar man.

Hij haalt zijn schouders op.

“Ik heb geen idee.”

Hij steekt zijn hand uit naar de jongen.

“Sorry knul, ik reageerde wat overspannen, geloof ik. Nee, dat is onzin. Ik reageerde ronduit idioot. Overdreven, kan ik wel zeggen.”

Zonder zijn hand aan te nemen, draait de jongen zich om en loopt verder.

“Wat een eikel,” mompelt hij.

“Hoor je dat?” stoot de man verontwaardigd zijn vrouw aan. “Die snotneus noemt mij een eikel!”

Hij maakt aanstalten om achter de jongen aan te gaan, maar zijn vrouw houdt hem met zachte hand, doch zeer beslist tegen.

“Zeg, wat héb jij vandaag?”

“Niks! Maar ik hoef me toch niet voor eikel uit te laten maken?”

“Je bént ook een eikel.”

Verbijsterd kijkt hij haar aan.

“Begin jij nou óók al?”

“Ik begin helemaal niet,” zegt ze zacht.

Ze heeft meteen spijt van haar opmerking. Ze ziet dat er al verscheidene mensen staan te kijken die zich verkneukelen om de scène die zich aan het ontwikkelen is.

“Zullen we normaal doen en gewoon verder gaan met onze boodschappen?” probeert ze de situatie te redden.

Ze wil hem aan zijn arm meentrekken, maar hij blijft stokstijf staan.

“Kun jij mij uitleggen wat er niet normaal aan mijn gedrag zou zijn?” vraagt hij vijandig.

“Kom op nou, Karel. Doe nou niet zo moeilijk, man.”

Hij zet grote ogen op.

“Moeilijk? Ik doe moeilijk?”

“Ja, een beetje wel. Kom op nou.”

“Ik doe godverdomme helemaal niet moeilijk!” zegt hij met enige stemverheffing.

De kring nieuwsgierigen begint al groter te worden, ziet ze vanuit haar ooghoeken. Hier heeft ze totaal geen zin in. Ze besluit hem alleen te laten.

“Bárst, kerel!”

Met grote stappen beent ze weg en laat haar man alleen achter met de boodschappenwagen. Hij loopt gelukkig niet achter haar aan, stelt ze vast. Dat zou er nog bij moeten komen. Onderweg naar huis - hij moet maar zien hoe hij thuis komt, een flinke wandeling kan hem nu alleen maar goed doen, bedenkt ze - vraagt ze zich af wat er met hem aan de hand zou kunnen zijn. Hij reageert anders de laatste tijd. Veel directer.

Agressiever ook. Zo kent ze hem helemaal niet. Ze heeft geprobeerd om zijn gedragsverandering met hem te bespreken, maar hij wuift elk opmerking daarover weg.

“Er is niets met mij aan de hand,” zegt hij dan.

“Misschien iets op je werk?” heeft ze geopperd, maar daar wil hij niets van weten.

“Op mijn werk is het prima.”

“Wat dan, schat?”

“Niets, lieverd. Je ziet dingen die er niet zijn.”

Hij heeft zelfs bezorgd geklonken, alsof er iets met haar aan de hand zou kunnen zijn. Nu ze daaraan terugdenkt, kan ze het niet laten even te lachen. Maar leuk is het niet. Zij zit er maar mee. Ze kan hem met goed fatsoen nergens meer mee naar toe nemen. Er hoeft maar iets te gebeuren en hij is geïrriteerd. Ze besluit een afspraak te maken met de huisarts. Misschien kan die hem uitnodigen voor een gesprek? Ze heeft eigenlijk geen idee of een huisarts dat kan. Mag een arts Karel uitnodigen voor een consult uitsluitend omdat zij, zijn vrouw, daarom vraagt? Ze toets het nummer in. Laat ze nou eerst zelf maar eens gaan praten, dan hoort ze het wel.

Ze voelt zich een beetje opgelaten. Ze is al een uur thuis en nog altijd geen teken van leven van Karel. Geen belletje, niets. Ze vreest dat de lange wandeling misschien

averechts op hem werkt en dat hij in plaats van te kalmeren, zich bij elke stap steeds meer opwindt. Dat is natuurlijk ook een mogelijkheid Ze kijkt op haar horloge. Ze begint zich zelfs een beetje ongerust te maken. Zo lang duurt die wandeling nu ook weer niet. Wat is het nou helemaal? Een half uurtje lopen, hoogstens.

Ze probeert hem te bereiken, maar hij heeft zijn mobieltje kennelijk uitgezet of zijn batterij is leeg, want hij slaat direct op zijn voicemail.

“Dit zit zich natuurlijk te bezatten in één of andere kroeg,” zucht ze, om zichzelf gerust te stellen.

Aan de ene kant zou ze blij zijn als hij zich veilig ergens zit te bezatten, maar aan de andere moet ze er niet aan denken dat hij daarna thuiskomt. Steeds vaker komt hij de laatste tijd in beschonken toestand naar huis en dan is er geen land met hem te bezeilen. Ze houdt haar hart vast voor zijn reactie, zeker na dat voorval vanmiddag. Dan zijn de rapen gaar.

Ach ja.

Ze kan niet anders doen dan rustig wachten op de dingen die komen gaan.

Anderhalf uur later hoort ze hem de sleutel in het slot steken. Ze springt op en loopt naar de voordeur. Ze is voorbereid op het ergste. Langzaam zwaait de deur open. Daar staat Karel. Ze kijkt onmiddellijk naar zijn ogen om te zien of zijn pupillen zijn verwijd, of zijn oogwit bloeddoorlopen is misschien, maar zijn ogen staan helder. Ze haalt opgelucht adem. Hij is tenminste niet zat, denkt ze, hoewel hij niet bepaald amused zal zijn nadat zij hem in de steek heeft gelaten. Ze kijkt dan ook verbaasd naar de enorme bos bloemen in zijn hand.

“Dag lieverd,” glimlacht hij naar haar.

“Ja, dag lieverd,” zegt ze maar.

Ze weet zich even geen houding te geven. Karel steekt zijn hand met de bos bloemen naar haar uit.

“Die zijn voor jou!”

“Dank je wel.”

Ze neemt de bos bloemen van hem aan.

“Ze zijn prachtig, Karel. Dat heb ik toch helemaal niet verdiend? Zeker niet na eh, nou ja, je weet wel?”

“Mag ik nog binnenkomen?” vraagt Karel.

“Natuurlijk. Kom binnen. Kom binnen.”

Terwijl hij zijn jas aan de kapstok hangt en het toilet bezoekt, loopt zij naar de keuken om de bloemen in een vaas te zetten. Het is echt een bijzondere bos, ziet ze. Geen kant-en-klaarbosje dat je zo uit een emmer rukt, maar een bos die hij zelf moet hebben samengesteld en op heeft laten opmaken. Ze begrijpt er niets van. Ze heeft van alles verwacht, maar niet dit. Wat is er toch met hem aan de hand, vraagt ze zich af? Ze is blij dat ze die afspraak met de huisarts heeft gemaakt. Misschien dat die haar op weg kan helpen?

Ze komen tegelijk de huiskamer binnen.

“Waar zal ik die fantastische bos bloemen eens neerzetten?” vraagt ze aan hem.

Hij wijst een plekje aan, voor de kast, maar naast het televisiescherm.

“Daar kun je hem mooi zien en heb je er geen last van,” antwoordt hij.

Ze gaan zitten. Ze kijkt hem afwachtend aan, maar hij reageert nauwelijks. Hij glimlacht even naar haar, pakt de krant van tafel en begint te lezen. Alsof er niets gebeurd is.

“Zal ik al aan het eten beginnen?” vraagt ze maar, niet goed wetend of het nu wel of niet wijs is om haar mond over vanmiddag te houden.

“Lekker, ik heb reuze trek,” klinkt het vanachter de krant.

Ze loopt naar de keuken. Ze zal iets anders moeten verzinnen dan ze van plan was om te koken vandaag, want ze hebben uiteindelijk geen boodschappen gedaan. Gelukkig heeft ze altijd genoeg in de vriezer liggen om voorbereid te zijn op onverwacht bezoek. Dat komt nu mooi van pas.

Twee dagen later. De wachtkamer is zo goed als leeg als ze naar binnen wordt geroepen. Hartelijk schudt de huisarts haar de hand.

“Gaat u zitten.”

De huisarts wijst naar de stoel tegenover zijn bureau.

“Vertelt u eens, waarmee kan ik u van dienst zijn?”

Ze schudt haar hoofd.

“Nee, dat is het niet. Ziet u, ik kom niet voor mezelf eigenlijk. Ik, eh...”

De huisarts fronst zijn wenkbrauwen.

“O?”

“Ik kom eigenlijk voor mijn man.”

“Zo?”

“Hm hm. Ziet u, ik weet niet goed hoe ik het moet omschrijven, maar hij is zo anders de laatste tijd.”

“Wat bedoelt u precies met anders?”

“Zijn gedrag. Hij is snel geïrriteerd. Hij ontsteekt in woede om niks. Hij heeft zagezegd een erg kort lontje en zo was hij nooit.”

De huisarts knikt.

“Tsja, daar kan ik mij wel enigszins iets bij voorstellen.”

Nu is het haar beurt om verbaasd te kijken.

“O?”

De huisarts fronst wederom zijn wenkbrauwen.

“U niet?”

“Ik zou niet weten wat... Is er iets dat ik mis? Moet ik iets weten, dokter?”

Hij knikt bedachtzaam.

“Ik denk dat u een beetje de reden bent van zijn gedrag.”

“Ik? Waarom zou ik...?”

“Uw toestand, om precies te zijn.”

“Mijn toestand? Wat is er met mijn toestand? Hoe komt u daar nou bij? Met mij is niks mis, hoor. Ik ben nog steeds hetzelfde.”

“Maar er is wel iets veranderd, dat weet u.”

“Er is helemaal niets veranderd!”

Ze begint zich op te winden. Wat denkt die vent wel?

“Ontkennen heeft geen zin, mevrouw. Daar helpt u niemand verder mee, noch uw man, noch u zelf.”

“Ik ontkén helemaal niets, dokter, want er ís niets. Niet met mij in elk geval. Het gaat om hem, zoals ik al zei, en niet om mij!”

“Probeert u mij nu in de maling te nemen?”

“U in de maling nemen? Waarom zou ik u in de maling willen nemen?”

Ze snapt niets van dit gesprek. Zo komt ze niet aan haar punt toe.

De huisarts trekt nu diepe rimpels in zijn voorhoofd. Hij vouwt zijn handen en buigt naar haar toe, met zijn ellebogen op zijn bureaublad steunend.

“Ik geloof dat ik begin te begrijpen waarom u meent dat het om uw man gaat.”

“Het gáát om mijn man.”

Zoveel onbegrip. Ze wordt er wanhopig van. De huisarts zakt langzaam achterover in zijn stoel en kijkt haar meewarig aan.

“Ik eh, ik heb geloof ik een grove fout gemaakt.”

Hij buigt zijn hoofd.

“Het spijt me,” zegt hij zacht.

“Wát spijt u, dokter?”

“Ik had het u zelf moeten vertellen.”

Ze weet niet waarom, maar ze voelt zich opeens niet zo lekker meer.

“Wát had u mij moeten vertellen, dokter?”

Vader is moe

In de sloot ligt een man. Hij ligt op zijn buik. Zijn hoofd bevindt zich onder het wateroppervlak, zijn onderbenen rusten nog op het droge, in de berm die hier zacht is. Zijn handen zijn met een grof touw op zijn rug gebonden. De politie vermoedt een misdrijf.

“Hoe lang ligt hij hier al, denk je?”

De collega-agent krabt zich op zijn kin en kijkt om zich heen.

“Het kan nooit lang zijn geweest. De brugwachter heeft hem vanmorgen gevonden.

Hooguit de nacht, anders had die brugwachter hem gisteren ook al gezien.”

De agent knikt.

“Je hebt gelijk. Het moet vannacht zijn gebeurd.”

“Wie dumpst er nou hier een lijk, Kees? Het is hier hartstikke druk.”

“Toch is hij niet eerder opgemerkt.”

De agent kijkt om zich heen. Vanaf de weg is het lijk niet waar te nemen. Vanaf het water wel, maar in het donker valt het niet op. De man draagt donkere kleding. Alleen zijn vastgebonden handen steken daarbij af.

“Kijk,” zegt hij, met zijn vinger wijzend naar de weg, “als daar een auto parkeert, dan kun je hem zo de berm in laten rollen. Geen haan die er naar kraait.”

De collega schudt zijn hoofd.

“Dat kan niet.”

“Wát kan niet?”

“Dat je hem zo de berm in laat rollen.”

“Hoezo niet?”

“Dan komt ie nooit zo in het water te liggen. Dan was ie òf helemaal, òf bijna in het water gerold. Zie je, zoals hij er nou bij ligt, dan had hij een salto mortale moeten maken.”

Kees krabt zich nu ook op zijn kin.

“Dat is scherp. Je hebt gelijk. Het kan niet.”

“Of ze hebben hem met een boog naar beneden gekieperd, dat kan natuurlijk wel.”

“Nee, man. Daar zou je een paar sterke kerels voor nodig hebben gehad. Kijk maar, het is niet bepaald een klein mannetje. Hij heeft een flink postuur.”

Forensisch onderzoek zal uitwijzen dat de man al dood was voor hij in het water belandde. De patholoog-anatoom is zeker van zijn zaak.

“Er bevindt zich geen water in de longen.”

Op de vraag hoe lang de man al is overleden, geeft de patholoog-anatoom een wat ontwijkend antwoord.

“Het is gek,” zegt hij, “maar deze man heeft al een tijdje geleden zijn laatste ademtocht uitgeblazen, gelet op de mate van ontbinding. Deze man is veel langer dood, veel langer dan dat het een misdrijf doet vermoeden.”

De rechercheur kijkt hem vragend aan.

“Ja, ziet u, als ik iemand zou willen vermoorden,” legt de patholoog-anatoom uit, “dan vermoord ik iemand en ontdoe mij vervolgens zo snel mogelijk van het lichaam, nietwaar?”

De rechercheur knikt.

“Dat klinkt logisch.”

“Maar bij deze man,” gaat de patholoog-anatoom verder, “lijkt dat allemaal niet aan de orde te zijn geweest.”

De rechercheur fronsst zijn wenkbrauwen.

“Vreemd,” mompelt de patholoog-anatoom in zichzelf. “Heel vreemd.”

“Misschien kunt u mij vertellen wat u zo vreemd vindt aan deze zaak?”

“Nou, vreemd is volgens mij dat de man helemaal niet vermoord lijkt te zijn. Ziet u, deze man is volgens mijn bevindingen niet door een misdrijf om het leven gekomen.”

“?”

“Ik heb tenminste niets kunnen vinden. Geen sporen van geweld. Geen bloeduitstortingen. Geen breuken. Het toxicologisch onderzoek bracht niets aan het licht. Het biochemische en microbiologische onderzoek leverden geen bijzondere dingen op, al zegt dat natuurlijk niet alles gezien de staat van het lijk, maar toch. Het komt op mij over als een natuurlijke doodsoorzaak. Een hartstilstand. Iets dergelijks.”

“Maar zijn handen zaten op zijn rug gebonden,” werpt de rechercheur tegen.

De patholoog-anatoom wrijft bedachtzaam over zijn kin.

“Ja, zijn handen waren op zijn rug gebonden, terwijl daar geen aanleiding voor lijkt te zijn.”

“Geen aanleiding?”

“Nee, er was geen reden om de man te knevelen. De man was al dood. Het touw is nieuw en later om zijn polsen gebonden. Vertelt u mij eens, waarom zou iemand een dode vastbinden?”

“Geen idee.”

“Weglopen deed hij niet. Het enige dat ik kan bedenken is dat een gebonden lijk wat handzamer is.”

“Handzamer?”

“Ja, handzamer. Geen loshangende armen, bedoel ik. Als iemand hem wilde verslepen, dan kon het wel eens handig lijken om zijn handen op zijn rug te binden.”

“Maar wie gaat er nu met een lijk lopen zeulen?”

“Iemand die niet wil dat anderen weten dat de betrokkene is overleden.”

“Maar,” zegt de rechercheur, “dan dump je hem vervolgens niet langs de kant van de weg. Op de plek waar hij is gevonden, kan ontdekking nooit lang uitblijven.”

“Tenzij je juist wilt dat hij wordt ontdekt.”

“Wie wil er nou dat het bewijs van zijn misdaad wordt ontdekt?” vraagt de rechercheur ongelovig.

“U hebt het over een misdaad. Die veronderstelling acht ik niet aannemelijk, zei ik u al.”

“Maar we hebben het hier wel over een vastgebonden lijk.”

“Iemand vastbinden is op zichzelf niet strafbaar, lijkt me.”

“Maar,” werpt de rechercheur tegen, “de vraag blijft waarom iemand de handen van een lijk op zijn rug bindt en het lichaam vervolgens op een plek dumpt waar het snel ontdekt zal worden?”

“Stel dat iemand ons wil doen geloven dat er sprake is van een moord,” oppert de patholoog-anatoom. “De vraag die zich dan aandient, luidt: wie heeft er belang bij dat een natuurlijke dood op een moord lijkt?”

De twee mannen kijken elkaar aan.

Ze halen hun schouders op.

“Laat ik eerst maar eens zien uit te vinden om wie het gaat,” zucht de rechercheur. “Daar hebben we ook nog geen idee van.”

Thomas staat op en loopt naar de keuken. Hij pakt een blikje bier uit de koelkast en loopt weer terug naar de huiskamer. Hij zet de televisie iets harder en ploft dan met het blikje in zijn hand op de bank.

Plop.

Hij is alleen. Daar houdt hij niet van. Alleen is ongezellig.

Hoewel?

Zijn vader slaapt in de kamer ernaast. Het liefst zou Thomas hem wakker hebben gemaakt – hij heeft een hekel aan alleen zijn, daarom woont hij nog altijd in zijn ouderlijk huis, samen met zijn vader – maar daar ziet hij van af. Zijn vader is moe, weet hij.

Doodop, eigenlijk. Hij heeft zijn rust hard nodig. Thomas mag niet egoïstisch zijn, weet hij. Natuurlijk niet. Als je met iemand samenwoont, dan moet je elkaar op zijn tijd ook wat rust gunnen, nietwaar? Ze doen altijd alles samen. Het huishouden. Koken. Eten.

Televisie kijken. Bier drinken.

En nu is zijn vader moe. Niet gek. Zijn vader is altijd aan het werk. Hij is altijd bezig. Dat eist zijn tol. Hij wordt een aardig dagje ouder en dan mag hij best wat gas terugnemen.

Daarom gunt Thomas hem zijn nachtrust en laat hij hem lekker slapen. Hij slaapt nu al ruim een week aan één stuk door, zonder op te staan om te gaan plassen, wat hij anders altijd wel doet. Het bier moet ergens heen. Thomas moet er 's nachts ook altijd een paar keer uit om te plassen. Het gebeurt wel eens dat ze tegelijkertijd wakker worden en moeten plassen. Dan laat Thomas zijn vader altijd voorgaan. Respect voor ouderen, zo heeft hij dat geleerd.

Thomas kan het goed vinden met zijn vader en zijn vader met hem. Ze zijn gelukkig met elkaar.

“Samen kunnen we de wereld wel aan, jongen,” zegt zijn vader altijd.

Thomas is nooit aan de vrouw geraakt. Vroeger, toen hij nog op school zat, toen heeft hij wel eens een meisje gezoend, maar zij maakten het altijd binnen de kortste keren weer met hem uit. Thomas begreep nooit goed waarom?

Enfin, het is wel goed zo, samen met zijn vader.

“Vrouwen kosten alleen maar geld, jongen.”

Thomas begint zich zorgen te maken. Zijn vader is wel heel erg moe. Hij snuift een paar keer. Er hangt een vreemd luchtje in huis. Hij kan niet thuisbrengen wat het is. Het komt

misschien wel omdat zijn vader niet heeft gedoucht. Zolang hij slaapt, ligt hij in bed en zit Thomas alleen in de kamer. Televisie kijken en bier drinken, net als anders, maar dan alleen. Thomas heeft een hekel aan alleen zijn. Hij moet er niet aan denken ooit alleen achter te moeten blijven. Hij zou zich geen raad weten. Hij zou gek worden. Dan zou hij nog liever in de gevangenis zitten, denkt hij wel eens. Dan zijn er tenminste nog anderen. Ook al zit hij dan misschien in zijn eentje in een cel, er zijn een hele hoop cellen in een gevangenis en dan voelt het anders.

Thomas laat een harde boer. Dat is gelukkig allemaal nog ver weg, haalt hij opgelucht adem. Hij staat op en loopt naar de keuken om een nieuw blikje bier te pakken. Onder het lopen houdt hij zijn hoofd wat achterover. Hij snuift de lucht op. Het lijkt wel of die geur sterker wordt, denkt hij.

De boom

Met een laatste ruk aan het touw komt de boom met donderend geweld omlaag zetten.

Ron kan nog maar net op tijd opzij springen om niet te worden geraakt door de takken.

“Jezus!”

Wendy slaat haar hand voor haar mond. Met haar andere hand wijst ze naar de schutting.

“Daar is niet veel meer van over.”

Ron tuit zijn lippen en blaast fluitend wat lucht uit.

“Pfwieuw. Liever die schutting dan ik.”

“Die is naar zijn mallemoer,” stelt Oscar droog vast.

Oscar is de huisvriend en wil wel een handje helpen met het vellen van de boom. De boom moet weg. Hij neemt veel te veel zonlicht weg.

“We hebben een schaduwtuin,” klaagt Wendy. “Hier word ik nooit bruin.”

De burens knikken opgelucht als ze hen voorstellen om de boom eens flink te snoeien dit voorjaar.

“Wat ons betreft gaat ie helemaal weg,” zeggen ze. “Wij kunnen ook wel wat meer licht in onze tuin gebruiken.”

Wendy hoeft er niet lang over na te denken.

“Ze hebben gelijk. We kunnen die boom beter helemaal weg laten halen.”

“Láten halen?” had Ron verontwaardigd gevraagd. “Dat doen we toch zeker gewoon zelf?”

“Daar heb je een kapvergunning voor nodig,” weet Oscar.

“Ben jij bedonderd?” had Ron uitgeroepen. “Het is mijn boom in mijn tuin, daar heeft geen ambtenaartje iets mee te maken. We spekken de gemeente al meer dan genoeg.”

Enfin, het plannen is begonnen.

Hoe vel je een boom?

“Je moet de takken er aan laten zitten,” denkt de buurman. “Dan valt ie zacht.”

“Je moet er zo hoog mogelijk een touw aan binden,” adviseert de buurman van twee huizen verder, “want dan kun je hem met een paar sterke mannen de goeie kant op trekken als hij valt.”

Hierbij zichzelf uiteraard tot de categorie sterke mannen rekenend.

“Aan de kant waar hij heen moet vallen, zaag je een V,” heeft Ron zelf wel eens op televisie gezien.

De andere mannen knikken instemmend.

“Precies!”

Deze ochtend heeft Ron een motorzaag gehuurd bij de bouwmarkt. Trots komt hij met het gevaarte opgeheven voor zich uit de tuin inlopen. De mannen die al een dampende kop koffie met sprits achter de kiezen hebben, kijken met ontzag naar het enorme apparaat, maar laten het elkaar niet merken.

Pff. Gewoon, een motorzaagje.

“Pas je op dat je jezelf niet in stukken zaagt?” roept Wendy verschrikt uit als ze hem ziet zwaaien met het ding.

“De stekker zit nog niet eens in het stopcontact schat,” lacht Ron, maar Wendy is er niet gerust op.

“Dat zegt niets, bij jou.”

Oscar klimt in de boom ‘tot hij niet verder kan’.

“Hij is bang. Hij durft gewoon niet hoger te klimmen,” fluistert Wendy in Ron’s oor.

De buurman gooit Oscar het touw toe dat hij eerst zelf nog heeft getest door het om zijn vuisten te slaan en er dan een paar keer hard aan te rukken.

“Die trek je niet kapot.”

Zodra het touw stevig vastgebonden zit om de stam, start Ron de motorzaag die een oorverdovend geluid produceert.

“Ho ho!” roept Oscar geschrokken. “Mag ik er eerst nog even uit asjeblieft?”

Maar Ron zet toch de zaag al op de stam, zodat de splinters in het rond vliegen. Gewoon, om Oscar even te pesten.

“Hé joh!”

Ron zet de motorzaag weer uit, waarna Oscar veilig naar beneden kan komen. De buurman, de buurman van twee huizen verder en Oscar pakken het touw dat om de stam gebonden zit stevig vast. Als echte touwtrekkers hangen ze achterover met hun hakken in het gras, dat langzaam wordt opgestroopt zodat er diepe, modderige gaten ontstaan.

“Dat moet er toch ook uit,” zegt Wendy. “Geeft niks. Ga maar verder. Ik wil tegels.”

Ron start de motorzaag weer en begint te zagen. Al snel loopt de motorzaag vast. Hij zet de zaag uit.

“Het gaat niet,” zegt hij, zijn handen opheffend.

“We moeten nog niet trekken,” bedenkt de buurman van twee huizen verder die het idee van het touw heeft ingebracht. “We moeten nu juist duwen, zodat er minder druk op het zaagblad komt te staan.”

Ze laten het touw los en duwen met zijn drieën, elk met twee handen, hard tegen de stam aan de kant waar Ron de stam heeft ingezaagd.

“Nu kun jij weer verder met zagen.”

Ron start de motor en inderdaad, nu gaat het beter. Als hij over de helft is, tikt de buurman van het huis naast hen, hem op de schouder.

“Je kunt nu beter schuin van bovenaf inzagen,” zegt hij. “Dan krijg je je V.”

“Dan wordt het voor ons tijd om het touw beet te pakken,” zegt de buurman van twee huizen verder, “en dan pas trekken als ik het zeg. We moeten wachten tot er beweging in komt en dan zo hard trekken als we kunnen.”

Zo gezegd, zo gedaan.

“Trèkken!!!” roept de buurman van twee huizen verder.

Enfin.

De boom blijkt zich niets aan te trekken van de sjoerende drie sterke mannen die iets minder sterk blijken dan zij zelf dachten en valt rustig de kant op die hij zelf verkiest, namelijk in de richting van de tuin van de burens die tenslotte hebben geopperd dat hij wel helemaal weg kon.

Tsja.

“Godverdomme,” zegt de buurman als hij de schade ziet. “Daar ben ik mooi klaar mee.”

“We moeten nu eerst de takken er afzagen en afvoeren,” stelt de buurman van twee huizen verder voor die blij is dat hij twee huizen verder woont, “dan kunnen we er beter bij komen. Misschien valt het nog wel mee.”

“Nou, dat valt niet mee, hoor,” zegt Oscar. “Kijk maar es goed.”

“Wil er nog iemand wat drinken?” vraagt Wendy om de pijnlijke stilte die ontstaat, te doorbreken. “Koffie of iets anders misschien?”

Ze is blij dat ze voor alle mannen koffie in kan gaan schenken. Zij is de enige die het diep in haar hart helemaal niet zo erg vindt dat die schutting ‘naar de klote’ is, wat ze Ron nog hoort zeggen vlak voordat ze het huis in gaat. Ze heeft een hekel aan die schutting. Ze houdt helemaal niet van al die hekwerken rondom de tuintjes. Met al dat hout wordt het

zo'n concentratiekamp, vindt ze. Nu kan ze met een gerust hart voorstellen om geen schutting terug te plaatsen, maar een coniferenhaag of zoiets te planten. Veel natuurlijker. Bovendien, zo'n haag is veel goedkoper dan een hardhouten schutting en het scheelt ook heel wat werk, denkt ze. Daarmee kan ze de mannen misschien over de streep trekken? Het duurt nog uren voor de takken van de boom zijn gezaagd en in hanteerbare brokken zijn verdeeld. De dikke stammetjes worden opgestapeld onder het afdak om te drogen. Die komen van de winter van pas voor de open haard die ze nog dit jaar willen aanschaffen. De grote stam zagen ze om de beurt in dikke plakken. Het is zwaar werk. Degenen die niet zagen, proberen met een bijl de plakken in brokken te hakken, iets wat de één beter aangaat dan de ander.

's Middags heeft Wendy broodjes met zelfgemaakte groentesoep voor de mannen, wat er allebei in gaat als koek.

“Zullen we die schutting maar meteen weghalen?” vraagt de buurman van twee huizen verder als ze klaar zijn met de boom. “We zijn nou toch bezig?”

Ron en de buurman knikken.

Tja.

Wendy vertelt wat ze tijdens het broodjes smeren heeft bedacht. De mannen knikken.

Waarom niet?

“We moeten de palen uitgraven,” denkt Oscar. “Die trek je er niet zomaar even uit.”

De beide buurmannen lopen naar een paal en beginnen te sjoeren, maar de zuigkracht van de Zuid-Hollandse klei geeft zich niet gewonnen.

“Muurvast!” stellen ze vast. “Geen beweging in te krijgen!”

Spaden worden verzameld, waarna de mannen diep ademhalen voordat ze hun spade met hun rechtervoet in de klei duwen.

“We graven gewoon een geul,” zegt Ron. “Die hebben we toch nodig als we straks die coniferen moeten planten.”

Het spitten in de klei valt de mannen vies tegen. Ze moeten dieper dan gedacht. Het blijkt dat de vorige bewoners de palen in beton hebben gegoten, wat het verwijderen er niet bepaald gemakkelijker op maakt.

“We zullen het beton in stukken moeten zien te hakken,” zegt de buurman van twee huizen verder. “Daar hebben we een breekhamer voor nodig.”

Verslagen staan de mannen in de grond te turen.

“Dat redden we niet meer vandaag,” zegt Ron.

Hij heeft gelijk, weten ze. Dat gaan ze vandaag niet meer redden. Het vellen van de boom heeft hen al genoeg energie gekost, al zullen ze dat niet zo gauw voor elkaar toegeven.

“Als je nou die motorzaag terugbrengt,” stelt Wendy voor, “en zo’n breekdinges mee terug neemt, dan doen we dat toch morgen?”

De mannen kijken elkaar aan. Dat is best een goed idee van Wendy. Het is morgen zaterdag. Iedereen kan.

Dus...

“Dan zorg ik weer voor wat lekkers,” zegt Wendy als ze afscheid nemen van elkaar.

De volgende dag om acht uur staan beide buurmannen in hun oude kloffie voor de deur.

“We kunnen maar het beste vroeg beginnen. Stel dat het straks weer tegenvalt.”

Oscar en Ron staan dan al in de tuin. De breekhamer is aangesloten en ligt klaar voor gebruik in het gras naast de modder.

“Daar zal de rest van de buurt niet blij mee zijn,” zegt Wendy als de buurman van twee huizen verder na de koffie en een gevulde koek dit keer, de breekhamer op het beton zet. Ze gaat gauw naar binnen en sluit de deur. Voor de herrie, maar ook voor het stof dat vrijkomt.

Eerder dan ze verwacht, verstomt het geluid buiten. Nieuwsgierig loopt ze naar buiten, waar de mannen naast elkaar naar de brokstukken in de geul staan te turen.

“Is het nou al af?” vraagt ze opgewekt, maar de mannen reageren niet.

“Hé, jongens, hebben jullie olie gevonden of zo?”

Dan kijken de mannen haar aan. Ron loopt naar haar toe.

“Weet jij nog,” vraagt hij met een ernstig gezicht, “dat een paar maanden voor wij dit huis kochten, een meisje uit deze buurt is verdwenen?”

Wendy knikt.

Dat weet ze nog heel goed.

“Jaha, dat weet ik nog heel goed. Een spraakmakende zaak, herinner ik mij.”

“Weet je ook nog waarom dat zo spraakmakend was?”

“Omdat er...”

Verschrikt slaat Wendy haar hand voor haar mond.

“Waarom vraag je dat allemaal? Je gaat me toch niet vertellen dat...?”

Ron knikt over zijn schouder naar de plek waar de mannen nog steeds in de grond staan te turen.

“Wij hebben haar hoofd gevonden, vrees ik,” zegt hij zacht.

Mooi meisje

Ze had zich er nog wel zo op verheugd en dan nu dit!

Ze zit wijdbeens, haar handen gevouwen tussen haar dijen, verslagen voor zich uit te kijken. Haar lange rok maakt dat ze wijdbeens kan zitten, de ideale houding om uitdrukking te geven aan haar gevoel op dit moment. Ze begrijpt er niets van. Ze hadden het zo leuk samen. Ze deden álles samen. Alles!

Ze schudt haar hoofd.

”Dit geloof je toch niet?” mompelt ze.

Hoe heeft hij dit nou kunnen doen? Ze gaat de gebeurtenissen van de afgelopen dagen na. Is er iets gebeurd dat niet goed is gevallen? Heeft zij iets gedaan of gezegd of weet-zij-veel-wat dat zijn verkeerde keelgat is ingeschoten? Ze schudt haar hoofd nog eens. Ze kan echt niet bedenken wát.

De mensen lopen voorbij zonder acht op haar te slaan. Eén jongen vertraagt zijn pas als hij haar ziet zitten. Wat een mooi meisje, denkt hij. Hij heeft gelijk. Ze is een mooi meisje. Slank, maar niet te dun. Ze heeft een prachtige kop haar met lange, dikke blonde krullen.

“Wat doe jij om het zo vol te krijgen?” vragen haar vriendinnen haar vaak.

“Niets,” zegt ze dan, min of meer verbaasd over de vraag.

Wat zou ze er aan kúnnen doen?

Ze is lang, maar niet té. Te lange meisjes vinden jongens meestal niet leuk. Ze willen eigenlijk allemaal een beetje moeten bukken om een meisje te zoenen. Dat maakt ze net ietsje masculiner, denken ze zelf. Ach ja. Mannen.

Ze is trots op haar billen, hoewel ze daar ook niets aan kan doen. Ze heeft ze nou eenmaal, net als haar borsten die wat haar betreft wel een tikkeltje kleiner hadden gemogen, maar veel jongens vinden het juist fijn zoals ze zijn.

“Kan ik je ergens mee helpen?”

Geen sterke openingszin, dat weet hij zelf ook wel, maar het is beter dan niets. Ook een losse flodder treft soms doel, overdrachtelijk gezien.

Ze kijkt naar hem op.

“Hoezo?”

“Nou eh, ik zag je zo zitten en ik dacht eh...”

Hij staat te stotteren en voelt zich opeens bijzonder lullig nu hij van dichtbij ziet hoe mooi ze wel niet is. Haar grote, donkerbruine ogen lijken te fonkelen en dwars door hem heen te kijken. Hoe zou hij nou zo’n mooi meisje kunnen helpen? Ze heeft vast aan elke vinger tientallen jongens die veel knapper zijn dan hij, die haar willen helpen met wat-het-ook-is. Zomaar, omdat ze zo mooi is. Hij moet zich hier uit zien te redden. Wat een afgang!

“Lief van je.”

Hij krabt zich achter zijn oor. Wat zegt ze nou? Ze vindt hem lief? Hém?

“Ach,” zegt hij, zo nonchalant mogelijk.

“Ik meen het,” zegt ze. “Er zijn niet zoveel mensen die vragen of ze me kunnen helpen.” Ze heeft een zachte stem, maar op de één of andere manier toch vol, met een hees randje. Geil.

Zijn adamsappel schiet op en neer van het slikken. Hij weet niets meer te zeggen en staat haar alleen maar aan te staren. Zijn hersenen draaien op volle toeren, maar er wil hem niets te binnen schieten. Niet iets dat hout snijdt.

Ze staat op en steekt haar hand naar hem uit.

“Je zou me een kop koffie kunnen aanbieden,” zegt ze. “Een hete kop koffie, daar heb ik nu sterk behoefte aan.”

“Zullen we naar mijn kamer gaan?” vraagt ze hem, nadat ze haar vijfde biertje achterover heeft geslagen.

Achterovergeslagen, dat is het woord, denkt hij. Ze drinkt niet, ze zuipt. Normaal gesproken heeft hij een hekel aan meisjes die snel en veel drinken, maar dit is andere koek. Ze is zo mooi. Hij moet slikken. Met haar mee naar haar kamer, zei ze. Ze vroeg of hij met haar mee wil gaan naar haar kamer. Hij heeft het goed gehoord.

“Eh, ja, oké,” zegt hij, weer zo nonchalant mogelijk.

Hij voelt een wee gevoel in zijn maag opkomen. Dat heeft hij vaker als hij erg opgewonden is, zo erg verlangt hij er dan naar. Dit meisje is een droom. Hij hoeft er niet lang over na te denken. Zijn vriendinnetje hoeft hier nooit achter te komen. Gewoon niks zeggen. Hoewel hij sterk hecht aan trouw binnen een relatie, erkent hij spontaan dat er uitzonderingen zijn. Dit meisje is zo’n uitzondering. Deze kans mag hij zich niet laten

ontglippen. Hij zou er zijn leven lang spijt van hebben. Ja, dat weet hij zeker: als hij nu nee zou zeggen, dan zou hij daar zijn hele verdere leven spijt van hebben.

Ze heeft een ruime kamer, op loopafstand van het station en de oude binnenstad van Delft. Ruim ook, voor studentenbegrippen. De ruimte zit ‘em niet zozeer in de oppervlakte, als wel in de hoogte. Boven de kamerdeur is tussen twee muren een vlonder opgehangen waartegen een houten trap is bevestigd, zodat een verdieping is ontstaan. Op de begane grond heeft ze achter de kamerdeur een keukentje ingericht, met een oventje, een magnetron en een gaskomfoor. Verder haar kamer in bevindt zich haar leefruimte, met gemakkelijke stoelen, veel losse kussens op de grond, een houten kist als salontafel en zijdelings gestapelde houten kratjes als kastruimte voor haar boeken, cd’s en andere spulletjes. Aan de wand tegenover de enorm hoge ramen hangt een Spaanse gitaar. Overall aan de wanden heeft ze met plakband fotootjes opgehangen. Een paar opnamen van zichzelf – “die heeft een vriend van me gemaakt, een fotograaf” - in nogal gewaagde outfit en sexy poses – er hangen ook wat naaktfoto’s van haar, ziet hij meteen - maar de meesten foto’s zijn gewoon huis-tuin-en-keukenkiesjes van feestjes en vrienden. “Daar boven slaap ik,” wijst ze naar de vlonder, “en daar heb ik ook mijn laptop. Ik vind het fijn om in bed te werken, jij ook?”

Hij knikt.

Natuurlijk vindt het nu ook fijn om in bed te werken.

“Wil je het even zien?” vraagt ze.

Zonder zijn antwoord af te wachten heeft ze haar schoenen al uitgeschopt en is ze naar boven geklauterd. In kleermakerszit zit ze op haar dekbed op hem te wachten.

“Kom,” lokt ze hem met haar wijsvinger.

Hij loopt naar de trap.

“Wel eerst je schoenen uitdoen,” zegt ze.

Hij trekt zijn schoenen uit.

“En je sokken.”

Hij trekt zijn sokken uit en pakt de trap beet om naar haar toe te klimmen.

“En je broek, alsjeblieft?”

Hij kijkt verbaasd omhoog en ziet dat ze haar hoofd schuin houdt.

“Asjeblieft?” vraagt ze nogmaals met een zacht, smekend stemmetje.

Dit kan niet waar zijn, denkt hij. Hij heeft de neiging om in zijn arm te knijpen, maar natuurlijk weet hij dat hij niet droomt. Dit is echt. Een moment twijfelt hij of ze hem niet in de maling neemt, of ze hem voor gek wil zetten, maar als hij haar vragende gezicht ziet en haar fonkelende bruine ogen die dwars door hem heen lijken te kijken, bedenkt hij zich geen seconde meer. Hij trekt zijn broek uit en kijkt naar boven.

Ze knikt.

Hij trekt zijn onderbroek uit en zijn T-shirt. Binnen een paar tellen staat hij spiernaakt onder aan het houten trappetje dat hem scheidt van haar.

“Nu jij,” zegt hij.

Terwijl ze hem recht in zijn ogen blijft kijken, staat ze op. Ze kan nog maar net rechtop staan, ziet hij. Als ze iets langer was geweest, dan zou ze haar hoofd hebben gestoten tegen het witgestucte plafond. Er zitten zelfs engeltjes op, neemt hij in een flits waar. Langzaam schuift ze de bandjes van haar jurk van haar schouders, die ze met haar ellebogen tegen haar lichaam houdt gedrukt. Ze geeft hem een knipoog en doet dan plots haar armen wijd, waarna de jurk omlaag valt.

Wat hij ziet, beneemt hem de adem. Ze is naakt.

“Jezus!” laat hij zich ontvallen.

Haar glimlach wordt een grijns. Ze lokt hem met haar wijsvinger.

“Kom. Nu mag je boven komen.”

“Wat zijn dat eigenlijk voor dingen?” vraagt hij, op de muur wijzend.

Ze liggen ruggelings naast elkaar na te hijgen.

“Webcams,” zegt ze.

“Wébcams?”

Hij schiet overeind.

“Wat moet jij met al die webcams?”

“Rustig maar.”

Ze duwt hem met haar hand weer terug op haar matras.

“Het zijn gewoon webcams. Die gebruik ik om op te nemen.”

Hij moet even slikken.

“Mag ik vragen wat je dan zoal opneemt met die dingen?”

“Filmpjes, voor youtube. Ik zet altijd alles op youtube.”

Hij schiet weer overeind.

“Alles op youtube? Dit ook?”

“Wat, dit ook?” vraagt ze loom.

“Nou eh, wat wij net eh...?”

“Misschien,” glimlacht ze.

“Godverdomme.”

Ze schatert het uit.

“Nee gekkie, natuurlijk niet! Ik neem mezelf op op gitaar en dat zet ik op youtube. Wat denk jij nou?”

Hij haalt opgelucht adem. Hij moet er niet aan denken dat zijn vriendinnetje op internet ziet wat hij hier heeft gedaan. Hij heeft namelijk dingen gedaan die hij vooralsnog niet met zijn vriendinnetje bespreekbaar acht, daar is hun relatie nog net even te pril voor.

“Jezus meid, ik schrok me rot.”

Ze wrijft een paar keer met haar wijsvinger over zijn neus.

“Naughty boys. Oh la la.”

Ze geeft hem een knipoog en schuift dan haar lijf over hem heen, richting de kamer. Ze laat zich over de rand van het bed glijden, grijpt een stang onder de vlonder en landt vervolgens met een koprol met haar beide voeten op de vloer.

“Nu jij.”

Hij lacht en neemt het trappetje.

“Als ik dat doe, dan lazer ik geheid op de grond,” zegt hij verontschuldigend.

Ze kleden zich aan.

“Hoe heet je vriendinnetje eigenlijk?” vraagt ze als hij al op de gang staat.

Hij weet niet eens hoe ze heet, bedenkt hij zich. Jammer, want nu kan hij haar niet opzoeken op facebook of zo, en een berichtje sturen. Ze weet zelfs ook niet hoe hij heet. Hij kan zich namelijk niet herinneren dat ze zich aan elkaar hebben voorgesteld.

Nou ja.

Hij heeft een sleutel en opent de voordeur. Hij loopt door de gang en dan de trap op naar de zolderkamer van zijn vriendin. Het is woensdagavond. Stierenvond. Haar ouders zijn vanavond naar één of andere voorstelling in het theater, dus ze hebben de hele avond samen het rijk alleen.

“Hoehoe!” roept hij naar boven. “Ik ben het!”

Hij kijkt omhoog.

Gek, denkt hij, anders gooit ze altijd de deur open en komt zij hem op de trap tegemoet rennen om hem te omhelzen en te knuffelen, wat best gevaarlijk is soms.

Misschien heeft ze haar muziek hard staan, denkt hij, ook al hoort hij geen geluid. Ze heeft haar koptelefoon op, waarschijnlijk.

Langzaam doet hij de zolderkamerdeur open. Daar zit zijn meisje achter haar pc. Ze zit met haar rug naar hem toe. Ze heeft geen koptelefoon op, ziet hij meteen. Ze bekijkt één of ander filmpje, ziet hij ook.

Zonder dat zij opkijkt, loopt hij naar haar toe.

“Mooi meisje,” zegt ze zacht.

Frank Boeijen

“Kende jij hem?”

Robbert schudt zijn hoofd.

“Nee.”

“Oh.”

Ze staan beiden met hun handen op elkaar voor hun kruis naar de kist te kijken.

Respectvol, vanzelf, al verdedigen ze zich in dezelfde houding ook tegen een vrije trap.

Gek genoeg moet Youri daar op dit moment aan denken. Enfin, de muziek wordt ingezet.

“Zeg me dat het niet zo is,” klinkt het.

“Goh, hoe heet die gozer ook alweer?” fluistert Robbert.

“Boeijen,” sist Youri terug.

“Wat nou?” reageert Robbert een beetje gepikeerd. “Da’s toch niet zo’n gekke vraag?”

“Boeijen. Frank Boeijen!”

“Oh, sorry. Ik dacht dat je eh...”

Robbert kan maar nauwelijks een lach onderdrukken, hoewel een lichte grijns niet te vermijden blijkt. Youri kijkt opzij en ziet dat Robbert vecht tegen een opkomende slappe lach.

“Godver,” fluistert hij, als hij Robbert licht ziet schuddebuiken.

Dit kunnen ze niet maken!

Maar ja.

Zenuwen.

“Wat zijn jullie een stelletje onbeschofte, horkerige lomperiken!”

Het is er uit.

Mariska staat bijna te stampvoeten van kwaadheid. Ze staan op het parkeerterrein. Het is gelukkig zo goed als verlaten. De dienst is nog aan de gang.

“Dat vind ik nog heel zacht uitgedrukt,” valt Joke haar bij. “Een stelletje hufters, dat zijn het!”

“Je kunt jullie ook potverdorie nergens met goed fatsoen mee naar toe nemen!”

Robbert en Youri staan schuld bewust naar de punten van hun schoenen te staren en durven elkaar niet aan te kijken. Het is wel over, maar nog niet helemaal weg. Het kan zo weer opnieuw beginnen.

“Ik ga hier af ten overstaan van al mijn collega’s!” stampvoet Mariska nu echt.

“En ik ook,” schreeuwt Joke. “Stelletje lullen! Dat noemt zich volwassen!”

Ze hebben gelijk, weten Youri en Robbert. Zij zouden zelf ook kwaad zijn geweest als dit was gebeurd bij één van hun eigen collega’s.

Maar ja.

Op kantoor vormt het voorval het gesprek van de dag.

“Heb jij het al gehoord?”

“Nee, wat is er dan?”

“Meid! Echt?”

“Hm hm. Ik was er zelf bij.”

Mariska en Joke zijn zelfs bij hun manager geroepen.

“Zeg, wat was dat nou? Wat gebeurde er nou precies? Kunnen jullie het mij uitleggen?”

Nee, natuurlijk kunnen zij het hem niet uitleggen. Ze begrijpen het zelf niet eens.

Joke en Mariska besluiten maar een dagje vrij te nemen om de storm te laten luwen.

“Dat kan er ook nog wel bij.”

Ze bellen hun mannen.

“Nou bedankt, jongens! Hier zijn we mooi klaar mee.”

“En nu?”

De vrouwen halen hun schouders op.

“Solliciteren, denk ik?” oppert Mariska.

“Die verdomde Frank Boeijen!” moppert Youri tegen Robbert. “Waarom moest je daar nou net op dat moment naar vragen?”

“Ja, weet ik veel. Het wás een normale vraag,” verdedigt Robbert zich. “Als jij nou gelijk had gezegd Frànk Boeijen, dan was er niks aan de hand geweest. Gewoon, Frank Boeijen. Hoe moeilijk kan het zijn?”

“O ja, nou heb ik het nog gedaan zeker?”

“Nee, dat zeg ik niet, maar het was wel handiger geweest.”

“Iedereen weet dat dat kutnummer van Frank Boeijen is,” zegt Youri.

“Boeien.”

“Dat zeg ik toch?”

“Maar dan zonder Frank, ha ha ha!” buldert Robbert het uit.

Verbaasd kijkt Youri naar Robbert die bijna dubbel klapt van het lachen.

“Godver, daar gaan we weer.”

De vrouwen schamen zich dood en durven zich nauwelijks te vertonen op kantoor.

“Dat duurt nog wel even voor dat gesleten is,” zucht Mariska.

Joke knikt.

Ja, daar is ze ook bang voor, dat het nog wel even zal duren.

“Wat doen we met die kerels?” vraagt Joke aan Mariska.

“Ik heb geen idee. Wat kunnen we doen?”

Ze drinken langzaam hun espresso op en denken ondertussen na.

Joke veegt haar lippen af.

“Ik laat het er in elk geval niet bij zitten,” zegt ze strijdlustig.

Nu knikt Mariska.

Inderdaad, ook zij laat het er niet bij zitten. Wat denken die kerels wel?

“Maar hoe?” vraagt Joke.

Ja, hoe?

Dat is de vraag.

“Als ze zo’n last hebben van die slappe lach,” klinkt een paar dagen later de stem van

Joke door de telefoon, “dan zullen wij ze eens leren wat slap betekent, meid!”

Mariska hoort haar bulderen van het lachen, maar begrijpt niet goed waarom?

“Wat bedoel je precies, Jook?”

“De dubbele SL-methode, Maris, de dubbele SL-methode. Ik ga d’r patent op aanvragen, denk ik.”

“Maar wat is het?”

“De slappe-lach-slappe-lulmethode. Die vent van mij ken het schudden de komende weken, wat jij?”

“Aha.”

Mariska denkt na. Ze begrijpt meteen wat Joke bedoelt.

“Maar eh, wij dan?” vraagt ze na een tijdje.

“Wij gaan ondertussen de bloemetjes eens flink buiten zetten. Dat zal die kerels leren zich te gedragen!”

“Maar dat vindt Youri nooit goed,” protesteert Mariska.

“Ja zeg! Dat moest er nog bijkomen. Die kerels hebben helemaal niks goed te vinden, Maris. Die kerels moeten nou maar eens goed naar ons luisteren.”

Mariska knikt.

“Misschien heb je wel gelijk,” zucht ze.

Maar ze vindt het toch niet zo’n goed idee.

De sfeer is er niet beter op geworden, bedenkt Mariska zich. Op kantoor niet en thuis al helemaal niet. Ze zijn nu drie weken verder en ze komt haar afspraak met Joke plichtsgetrouw na. Geen gesodemieter in bed. Ze heeft het Youri uitgelegd, maar die begrijpt er helemaal niets van.

“Wat is dat nou voor lariekoek?”

Diep in hart vindt ze dat hij gelijk heeft, maar ze heeft voet bij stuk gehouden.

Voor Joke.

Van Joke heeft ze inmiddels een heel andere kant leren kennen. De remmen zijn los. Joke geniet met volle teugen van het feit dat ze er nog begeerlijk uitziet. De mannen vallen als een blok voor haar en ze laat ze stuk voor stuk begaan. Joke zegt dat ze hetzelfde doet, maar is niet verder gekomen dan een praatje met één of andere vent op een terras, die ze daarna maar ternauwernood heeft weten af te poeieren. Dit is niets voor haar. En het is niet eerlijk tegenover Youri, vindt ze.

“Zullen we er nou maar weer mee ophouden?” vraagt ze als ze Joke aan de lijn heeft.

“Het heeft nu wel lang genoeg geduurd, toch?”

“Lang genoeg?” antwoordt Joke verontwaardigd. “Meid, ik begin net!”

Waar moet ze dan wel niet eindigen, vraagt Mariska zich af?

“Wat jij doet, dat moet jij weten,” zegt ze resoluut, “maar ik kap er mee!”

Enfin, nu praat Joke ook al niet meer met haar.

Ze besluit het weer goed te maken met Youri. Ze zal hem vanavond eens extra verwennen en gaat de stad in om iets speciaals voor hem te kopen. Iets dat zij aantrekt en dat hij leuk vindt.

“Ik moet zo nog weg, schat,” zegt Youri als ze de tafel afruimt. “Het spijt me. Een ingelaste vergadering.”

Omdat het laat kan worden, wacht ze niet tot hij thuiskomt. Ze zapt een uurtje en kruipt dan met een boek haar bed in. Dat doet ze graag: lezen in bed.

Haar mobieltje gaat over. Ze drukt op het groene hoorntje en houdt het toestel tegen haar oor. “Met Mariska,” zegt ze, maar niemand antwoordt.

Vreemd.

Wel hoort ze een man en een vrouw op de achtergrond.

“Zo, die zijn lekker bezig,” mompelt ze in zichzelf.

Dan hoort ze Joke hijgen: “O God, Youri, ik kom!”

Zó hem

Marjolein staat op het parkeerterrein van het crematorium. Ze rookt een sigaret.

Ze is vroeg. Veel te vroeg, kun je wel zeggen. De plechtigheid begint pas over ruim een half uur, maar ja. Op een crematie kun je nu eenmaal niet te laat komen, dus is ze ruim van tevoren op pad gegaan.

Een beetje zenuwachtig is ze wel. Een crematie is sowieso al een gebeurtenis die onverwachte emoties bij haar oproepen, dus deze keer houdt ze helemaal haar hart vast voor de dingen die komen gaan.

Ze voelt in haar zakken. Ze is goed voorbereid. Pepermuntjes en papieren zakdoekjes. Drie pakjes, dat moet voldoende zijn. Ze pakt haar mobieltje en zet hem op 'stil'. Die mag ze onder geen beding uitzetten.

Er arriveren druppelsgewijs meer auto's op het parkeerterrein. Ze herkent nog niemand. De vraag is überhaupt of er iemand zal komen die ze kent. Hij heeft haar nooit aan zijn familie voorgesteld. Zelfs zijn vrienden kent ze niet, net zomin als hij die van haar kent. "Wat niet weet, dat niet deert, lieverd."

Ach ja.

"We hebben elkaar toch?"

Ze inhaleert diep, terwijl ze haar sigaret onder de punt van haar schoen uitdrukt. Acht jaar geleden hebben ze elkaar leren kennen op een cursus met overnachting op Kijkduin. Het was emotioneel geweest. Zo'n softe cursus waarin je met jezelf wordt geconfronteerd. Wie ben je en waarom doe je de dingen zoals je ze doet? Wat wil je bereiken en waarom lukt dat dan niet? Wie ben jij en hoe zien de anderen jou? Hoe wil je dan dat anderen jou zien?

Sommige cursisten werd het allemaal te machtig, zoals zij. Tranen met tuiten heeft ze gehuild. Hij heeft haar opgevangen en begeleid naar haar kamer.

Hij was niets van plan geweest, dacht ze oprecht. Het ging ook zo vanzelfsprekend. Hij bracht haar gewoon naar bed en zij liet zich naar bed brengen en als een klein meisje instoppen, zoals haar vader vroeger deed. Toen hij haar welterusten kuste en aanstalten maakte om haar alleen te laten, vroeg ze of hij niet even bij haar kon komen liggen en een verhaaltje vertellen. Een verhaaltje vertellen. Ze glimlacht nu ze daar aan terugdenkt.

Enfin.

Het begint drukker te worden op het parkeerterrein. Er ontstaan groepjes mensen die elkaar kennen en elkaar soms lange tijd niet meer hebben gezien. Ze schudden elkaar de hand en omhelzen elkaar. In de prachtige najaarszon ziet het hele gebeuren er uit als een vrolijke boel, wat het ook eigenlijk is.

Langzamerhand lopen steeds meer mensen naar het crematorium. Marjolein sluit onopvallend achter een groepje jongelui aan. Niemand kijkt naar haar. Niemand let op haar.

Binnen, in de ontvangstruimte, is het al een drukte van jewelste, met lange rijen voor de condoleanceregisters. Bijna automatisch zoekt ze een rij uit, maar ze bedenkt zich bijtijds.

Waarom zou ze het condoleanceregister tekenen? Het zou maar vragen oproepen.

“Ken jij ene Marjolein?”

“Nee. Jan misschien?”

“Hm, ook niet.”

“Vraag het eens aan tante Gerda.”

Ze loopt naar een hoek, dan valt het niet zo op dat ze alleen is. Het begint nu echt vol te worden in de toch niet al te kleine ruimte. Het geroezemoes zwelt aan tot een ware kakofonie. De gastvrouw die moet aankondigen dat de plechtigheid elk moment kan aanvangen, heeft moeite de aanwezigen tot zwijgen te brengen.

“Mag ik u vragen uw mobiele telefoons, voor zover u dat al niet heeft gedaan, uit te zetten?”

Ze legt uit dat, vanwege de enorme opkomst waar de familie natuurlijk heel veel kracht en troost uit put, waarschijnlijk niet alle aanwezigen in de aula zullen passen. In de ontvangstruimte hangen echter televisieschermen, zodat de achterblijvers toch de plechtigheid kunnen volgen. Marjolein besluit niet mee naar binnen te gaan en te blijven staan waar ze staat. Hier valt ze minder op.

De plechtigheid begint. Het is een standaard dienst, met ouders die met tranen omfloerste ogen in herinnering brengen wat een prettig mens hun zoon toch is geweest. Ze vragen zich hardop af waarom juist hij, hun kind, zo vroeg geroepen is. Zo onverwacht en wreed. Te jong. Een zus haalt herinneringen op aan haar aller-, allerliefste broer. Vrienden vertellen dat zonder hem het leven minder kleurrijk zal zijn. Dat ze hem altijd zullen blijven missen.

“Dit is zó niet hij,” mompelt Marjolein boos.

Ze weet hoe hij over zijn vrienden sprak. Zijn ouders. Ze ergert zich aan wat er wordt gezegd en aan de muziek die wordt gedraaid. Ze weet dat hij de pest heeft aan Paul de Leeuw, die een tekst van Bram Vermeulen zingt. Ze pinkt een traan weg. Ze zou willen vloeken, maar ja.

De plechtigheid loopt ten einde. De gastvrouw legt uit dat de familie nog even alleen wil blijven met de overledene om in kleine kring afscheid van hem te kunnen nemen. Ze nodigt de aanwezigen uit langs de kist te lopen en dan door te lopen naar de koffiekamer, waar de familie na het afscheid nemen ook naar toe zal komen.

Marjolein kan een glimlach maar nauwelijks onderdrukken. Het is bijna zover. Ze wacht niet tot ze de aula in mag om langs de kist te lopen. In plaats daarvan loopt ze ongemerkt naar de uitgang. Ze opent de deur en stapt het felle zonlicht in. Ze steekt een sigaret op en inhaleert diep. Langzaam loopt ze naar de plek waar ze haar auto heeft geparkeerd. Ze gooit haar sigaret weg zonder hem te doven en stapt in haar auto. Ze pakt haar mobieltje en laat haar portierraampje zakken.

In de verte hoort ze de eerste ambulancetonen. Die herkent ze, omdat je er zo mooi ‘blijf maar liggen’ op kunt zingen. Ze houdt haar hoofd scheef. De politie is ook al onderweg, stelt ze vast, duidelijk herkenbaar aan het ‘ik kom, ik kom’. Er komen mensen uit het crematorium rennen die zich voor het gebouw verzamelen. Ze slaan hun armen om elkaar. Sommigen zijn ontzet, een meisje geeft over in de struiken.

Breed grijnzend ziet Marjolein hoe verscheidene ambulances en politiewagens met gillende sirenes het terrein op stormen.

Ze pakt haar mobieltje weer en belt.

“Het is gelukt, geloof ik,” zegt ze lachend, waarna ze haar toestel even door haar geopende raampje naar buiten steekt om de ander te laten luisteren.

“Bedankt,” zegt ze.

Ze start de motor en rijdt langzaam het parkeerterrein af. Er is niemand die naar haar kijkt. Er is niemand die op haar let.

Eenmaal thuis schenkt ze zich een flinke bel whisky in. Ze houdt haar glas in de lucht en kijkt naar boven.

“Op je afscheid, jongen! Zoals jij het wou.”

Dan belt ze haar vriend Leo.

“Die usb-stick wil ik graag terughebben,” zegt ze.

Ze wil zelf de tekst ook nog wel eens horen die zij vanuit zijn kist moest activeren.

“Dan kan ik eindelijk eens op mijn dooie akkertje laten weten wat ik van ze denk,” had hij gezegd toen hij wist dat het afgelopen zou zijn.

Ach ja.

“Dit was zó hem,” glimlacht ze.

Hij ligt op zijn rug en wrijft met zijn vuisten in zijn ogen. Hij kan er maar niet toe komen om op te staan. Waarom zou hij ook? Wat hij van plan was om vandaag te doen, dat kan hij ook morgen doen. Niemand die het merkt, behalve hij zelf. Er is niemand die op hem wacht, niemand die op hem rekt. Niets moet, niets hoeft.

Daarbij, het is nog donker. In de aanloop naar de winter duurt het steeds langer voor het daglicht verschijnt. Het regent. Het waait. Geen storm, maar toch.

Hij heeft voldoende boodschappen in huis om ze niet te hoeven doen. De wasmanden puilen nog niet uit. Hij heeft geen hond om uit te laten. Niets om voor te zorgen.

Anne is allang de deur uit. Om files te vermijden vertrekt ze vroeg. Te vroeg voor hem om samen met haar eerst nog een kop hete thee te drinken voor ze gaat. Daar is ze gek op namelijk, wakker worden met een kop hete, dampende thee. Hij heeft die gewoonte van haar overgenomen. Wel zo praktisch om 's morgens hetzelfde te drinken, al staan ze allang niet meer tegelijk op. Dat is zo gegroeid en wel zo verstandig gebleken. Ze weten het van elkaar. Anne is niet bepaald een ochtendmens. Hij wel, als hij eenmaal wakker is. Hij slaapt niet graag uit. Hij heeft geen enkele moeite om op te staan, hoe vroeg het ook is.

Nee, dat is het niet.

Opstaan betekent aan een nieuwe dag beginnen. Een dag die net zo zal zijn als alle andere. Geen dag die onverwachte wendingen zal nemen. Hoe eerder hij opstaat, hoe langer de dag zal duren. Een dag die precies hetzelfde zal zijn als alle andere dagen. Hij draait zich op zijn zij, met zijn gezicht naar het raam. Als Anne opstaat en op haar tenen de kamer uit sluipt om hem niet wakker te maken, dan gaat hij steevast even op de rand van zijn bed zitten. Altijd. Hij schuift de gordijnen op een kier. Zo kan hij zien wanneer het licht wordt. Zo kan hij zien wat voor weer het is.

Anne heeft daar geen weet van. Zij denkt dat hij diep in slaap is, maar vanaf de eerste beltoon van de wekkerfunctie van haar mobieltje, is hij wakker en blijft hij wakker.

Klaarwakker. Hij laat het alleen niet merken. De tijd dat ze elkaar goedemorgen kusten, ligt ver achter hen. Hij kan het zich in elk geval niet herinneren.

Soms, opeens, dan geeft ze hem wel eens een zoen voor ze haar bed uitstapt.

“Goedemorgen, mopperkont,” zegt ze dan.

Maar hij moppert helemaal niet, terwijl hij daar toch genoeg redenen voor heeft.

Hij heeft geen idee waarom ze dat doet. Het gebeurt zonder aanleiding. Het houdt zelfs wel eens een paar dagen aan. Hij piekert zich suf, maar kan niets anders bedenken dan dat ze dan waarschijnlijk iemand ontmoet zal hebben die ze leuk vindt, iemand met wie ze het misschien wel leuk heeft. Dat gebeurt vaker, heeft hij gelezen, in de tijdschriften die ze leest. Een echtgenoot, leert hij, kan er bij gebaat zijn als zijn partner vreemdgaat, en andersom. Degene die vreemd gaat, wordt vrolijker en leeft intenser. Jeugdiger. Dat leest hij in al haar bladen. Het idiote is dat hij deze mogelijkheid onderkent alsof het hem zelf niet aangaat. Alsof het iemand anders betreft. Hij lijkt er zelf niet bij betrokken. In gedachten ziet hij niet Anne, maar een andere vrouw die haar man kust 's morgens.

“Goedemorgen, schat.”

Ook al wordt hij belazerd, op de één of andere manier raakt het hem niet meer. Dat verbaast hem toch wel enigszins. Er was een tijd dat hij al misselijk werd bij het idee alleen al dat Anne...

Ach, het is zo ver weg.

Ook dat kan hij zich niet goed meer herinneren.

Hij weet het natuurlijk nog wel, maar hij voelt het niet meer.

Als hij onder de douche vandaan stapt en zich staat af te drogen, hoort hij in de slaapkamer zijn mobieltje tekeer gaan als een ouderwetse HEMA-wekker. Het is alsof de duvel er mee speelt. Hij wordt nooit gebeld, maar als hij wordt gebeld, dan staat hij óf in zijn blote kont, óf hij staat voor de kassa bij Albert Heijn, óf hij is ergens anders waar het op dat moment absoluut niet uitkomt dat zijn mobieltje afgaat. Hij weet dat zich haasten nu geen zin heeft. Hij komt toch altijd te laat. De ervaring leert dat het rinkelen ophoudt zodra hij zijn mobieltje tegen zijn oor drukt.

Geduld dus.

Hij droogt zich verder af, spuit deodorant onder zijn oksels, wrijft aftershave over zijn gezicht en slentert naar de slaapkamer om zich op zijn gemak aan te kleden. Hij kleedt zich nog elke dag aan. Ook al gaat hij niet naar buiten. Ook al komt er niemand langs.

Daarna loopt hij terug naar de badkamer om zijn haar te kammen. Als hij de trap naar beneden afloopt om de vaatwasser uit te ruimen en zijn ontbijt klaar te maken, is hij allang vergeten dat hij zijn voicemail moet afluisteren.

Hoe belangrijk kan het zijn?

Anne zit op haar werk. Ze zit op hete kolen. Ze probeert Maarten te bereiken, maar hij neemt niet op. Ze kijkt radeloos om zich heen. Wat moet ze doen? Wat kán ze doen? Terug naar huis rijden heeft geen zin. Dat kost haar ruim een uur rond deze tijd, als het niet meer is. Ze bijt op haar nagels.

“Verdomme, waarom neemt hij nu niet op?” vloekt ze in zichzelf.

Ze weet dat ze in principe nog op tijd is. Hij staat nooit op voor negenen, beweert hij zelf. “Waarom zou ik?”

Tsja, waarom zou hij?

Hij zal toch vandaag niet, juist vandaag niet, van die regel zijn afgeweken, vraagt ze zich af?

Er zit niets anders op dan 112 te bellen, bedenkt ze zich, en snel ook! Terwijl ze het nummer intoetst, ziet ze in gedachten hoe Maarten de trap afloopt, naar de keuken. Het eerste wat hij altijd doet is een shaggie draaien en aansteken, dat hij vervolgens diep inhalerend oprookt terwijl hij de vaatwasser uitruimt en zijn ontbijt klaarmaakt.

Het zal vandaag niet anders gaan, weet ze.

Ze kan zich niet herinneren dat ze het gas heeft uitgedraaid. Ze heeft het omlaag gedraaid, dat weet ze zeker, omdat ze trek had in nog een tweede kopje thee. Dat heeft ze wel eens, dat ze trek heeft in twee kopjes thee voordat ze de deur uitgaat. Daarna weet ze het niet zeker meer. Ze weet dat als het gas laag brandt, het wel eens uitwaait. Dat is al jaren zo. Ze zijn er aan gewend en houden er rekening mee. Als je het weet, is er niets aan de hand. Niet als zij er is, maar Maarten is alleen thuis en zij zit op haar werk.

Ze vraagt degene die opneemt om haar door te verbinden met de politie, al weet ze niet zeker of dat wel de juiste beslissing is. Het zou evengoed een ambulance of de brandweer kunnen zijn. Gehaast legt ze de situatie uit. Ze krijgt de indruk dat de degene die haar aanhoort, niet begrijpt waarom het zo belangrijk is.

“U moet weten, meneer,” legt ze wanhopig uit, “mijn man mist zijn reukvermogen. Mijn man ruikt niets!”

